

PIĄTEK-NIEDZIELA
11-13|08|2023|

GAZETA OLSZTYŃSKA

WEEKEND

GAZETA WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

SPORT CODZIENIE

**PIŁKARZE Z WIKIELCA
ZACZĘLI OD POKONANIA
3:0 MŁAWIANKI** \23

**DWIE PORAŻKI
W TRZECH MECZACH** \24

ISSN 0137-9127

3 2

9 770137 912057

Fot. Andrzej Sprzączak

CHCEMY, ŻEBY ŚWIAT ZOBACZYŁ WARMIE

**SAMOCHÓD WAŻNIEJSZY
NIŻ ZDROWIE** \3

**ADAM MARJAŃSKI: — ZNOWU
CZYTAM „NAD NIEMNEM”** \6

**TO NASZ PREZYDENT
MIAŁ RACJĘ** \15

**DR JACEK ZWIERNIK:
W NEUROLOGII STAŁE
COŚ SIĘ DZIEJE!** \18-19

ZRÓB PREZENT BLISKIM!

kupgazete.pl

89 539 76 65

ZAPRENUMERUJ
DLA NICH
E-WYDANIE
„GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”

1223otbo-A-K

K A L E N D A R I U M T Y G O D N I A

BĘDZIE DRUGI POLSKI ASTRONAUTA

PAP/Rafał Guz

— Mamy już pewność i gwarancję, że drugi w historii Polski astronauta będzie uczestniczył w misji kosmicznej na orbitę. To jest niesamowita historia, która pisze się na naszych oczach. Mamy kandydata, ale jego udział w misji musi jeszcze zostać zatwierdzony przez Europejską Agencję Kosmiczną oraz naszych amerykańskich partnerów z Axiom Space — poinformował w środę

minister rozwoju i technologii Waldemar Buda. I dodał: — Polski astronauta na ISS będzie miał okazję przetestować najbardziej zaawansowane polskie technologie. Dla naszych firm to wyjątkowa okazja do zdobycia unikatowego doświadczenia, które będzie potwierdzeniem wysokiej jakości polskich produktów.

Jak dodał minister, współpraca z ESA i Axiom Space „to ważny krok w rozwoju zarówno polskiego sektora kosmicznego, jak i nauki”.

— Poza testami polskiej technologii na niskiej orbicie Ziemi, ważny jest dla nas również aspekt edukacyjny. Mamy nadzieję, że lekcje transmitowane z ISS poprowadzone przez polskiego astronautę dotrą do tysięcy uczniów i przełożą się na duże zainteresowanie tematyką kosmosu wśród młodych Polaków — zauważyła wice-minister rozwoju i technologii Kamila Król

PAP/Paweł Supernak

— białoruskiego oraz uczestniczących w operacji „Bezpieczne Podlasie” — poinformowało MON.

Komendant Główny Straży Granicznej gen. dyw. SG Tomasz Praga wystąpił w poniedziałek do MON o przesunięcie kolejnego tysiąca żołnierzy na granicę polsko-białoruską. Obecnie działania SG na tej granicy wspiera ok. 2 tysięcy żołnierzy.

— To wzmocnienie będzie nie o tysiąc, tylko o 2 tysiące żołnierzy. Taka decyzja zapadła na Komitecie Bezpieczeństwa, taką decyzję podjął pan minister Mariusz Błaszczak — poinformował w środę Maciej Wąsik, wice-minister spraw wewnętrznych i administracji, który podkreślił, że nadal rośnie presja migracyjna na granicy z Białorusią oraz agresja wobec polskich funkcjonariuszy SG, polskich żołnierzy i policjantów.

Według wiceministra żołnierze dotrą na granicę w okresie najbliższych 2 tygodni. Jak wyjaśnił, wesprą oni działania SG zarówno w województwie podlaskim, jak i w województwie lubelskim.

PREMIER WEZWAŁ NIEMIECKIEGO POLITYKA DO DEBATY

— Proszę nie posługiwać się swoim pomocnikiem Donaldem Tuskiem. Proszę stanąć do debaty. Zarzucacie nam łamanie demokratycznych reguł? Proszę to powiedzieć milionom Polaków w telewizyjnym starciu. Zapraszam na debatę 2 października — powiedział premier Mateusz Morawiecki, który w ten sposób skomentował głośną wypowiedź Manfreda Webera, niemieckiego polityka i szefa grupy Europejskiej Partii Ludowej (EPL) w Parlamencie Europejskim.

Weber w wywiadzie dla telewizji ZDF mówił wcześniej o „zwalczeniu” PiS-u. Stwierdził, że „każda partia musi zaakceptować państwo prawa; to jest zaporą przeciw przedstawicielom PiS-u w Polsce, którzy systematycznie atakują państwo prawa i wolne media”.

Premier Morawiecki odniósł się do tych słów w nagraniu zamieszczonym na jego koncie na Twitterze. — Miarą się przebrała. Jako premier polskiego rządu, który reprezentuje większość sejmową wybraną w demokratycznych wyborach, nie pozwolę, by wybory Polaków były tak szkalowane. Manfred Weber – niemiecki szef partii, do której należy Platforma Obywatelska – wymienił... Prawo i Sprawiedliwość wśród ugrupowań, które będą przez nich zwalczone. Nazwał nas swoimi wrogami. To kolejna taka wypowiedź. Dosyć tego — podkreślił Mateusz Morawiecki. I dodał, że „jeśli Niemcy otwarcie przy-

znają, że będą ingerować w wybory w Polsce, to niech staną z otwartą przyłbicą”.

NOWY MINISTER ZDROWIA

PAP/Paweł Supernak

Katarzyna Sójka, posłanka PiS z Wielkopolski i lekarz, zastąpiła na stanowisku ministra zdrowia Adama Niedzielskiego. — Pani poseł, wkrótce pani minister Katarzyna Sójka, jest dobrze do tej roli przygotowana. To lekarka, internistka z kilkunastoletnim doświadczeniem w wykonywaniu zawodu. Pani doktor Katarzyna Sójka zna specyfikę funkcjonowania Ministerstwa Zdrowia, ponieważ pracowała w komisji zdrowia Sejmu — powiedział premier, komentując zmiany w rządzie.

Szef rządu w oświadczeniu zwrócił uwagę, że „kampania wyborcza to szczególny czas”. — To taki okres, w którym musimy być szczególnie wrażliwi na jakikolwiek błąd, na jedno słowo za dużo, nawet w momencie kiedy obnaża się kłamstwa i manipulacje strony przeciwnej — powiedział Morawiecki, odnosząc się do sprawy lekarza, którego prywatne dane upublicznił Adam Niedzielski.

Jak dodał, „media i strona przeciwna dokonały absolutnej manipulacji, kłamstwa, i to kłamstwo zostało udowodnione, obnażone”.

— Jednak w trakcie tego obnażania kłamstwa doszło jednocześnie też do pewnego błędu i właśnie dlatego, aby uświadliwić, uczulić, aby nie było dzisiaj koncentracji na tym błędzie, tylko na tym, co jest najważniejsze, a więc na dobru pacjenta — stwierdził premier.

Prezydent wczoraj powołał Katarzynę Sójkę na stanowisko ministra zdrowia.

ZDJĘCIE TYGODNIA

fot. PAP/Władysław Musienko

Ukraińska rodzina uprawia ogródek we wsi Wetyka Dymierka pod Kijowem. W ogrodzie stoi zniszczony rosyjski czołg.

KAMPANIA WYBORCZA NABIERA TEMP

Do 28 sierpnia politycy mają czas, aby zawiadomić Państwową Komisję Wyborczą o utworzeniu komitetu wyborczego. Jednak do wczoraj zrobili to wszyscy główni gracze naszej sceny politycznej.

PKW w terminie 3 dni od złożenia zawiadomienia decyduje o jego przyjęciu. Jeżeli zawiadomienie ma wady, PKW wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w ciągu 3 dni. Jeśli w tym czasie wady nie zostaną usunięte, PKW odmawia przyjęcia zawiadomienia. Pełnomocnik wyborczy ma prawo złożyć do Sądu Najwyższego skargę na postanowienie PKW o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Do wczoraj zawiadomienia złożyły wszystkie główne partie polityczne.

Od momentu zarejestrowania komitetu wyborczego może on rozpocząć zbieranie podpisów pod listami kandydatów. Termin na zgłaszanie list kandydatów na posłów oraz kandydatów na senatorów mija 6 września.

Aby uczestniczyć w podziale mandatów do Sejmu, komitety wyborcze partii i komitety wyborcze wyborców muszą przekroczyć 5 proc. próg wyborczy w skali kraju; próg wyborczy dla komitetów wyborczych koalicji wynosi 8 proc.

Przypomnijmy, że prezydent wyznaczył datę wyborów na 15 października.

NA GRANICY Z BIAŁORUSIĄ BĘDZIE WIĘCEJ WOJSKA

Szef MON Mariusz Błaszczak polecił realizację wniosku Komendanta Straży Granicznej i wysłanie dodatkowych żołnierzy wydzielonych do patrolowania pogranicza polsko-białoruskiego oraz uczestniczących w operacji „Bezpieczne Podlasie”.

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Igor Hrywna

REDAKTORZY WYDANIA
Michał Podolak
Igor Hrywna
Barbara Barczuk
Artur Dryhynicz

wydawca@gazetaolsztynska.pl
sport@gazetaolsztynska.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 75 04

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 89 539 74 53, 89 539 77 77
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 89 539 74 80, 81, 82

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 611 46 00
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 55 236 18 02, 55 611 46 01
reklamy@dziennikelblaski.pl

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPA WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

SAMOCHÓD WAŻNIEJSZY NIŻ ZDROWIE

ZDECYDOWANA WIĘKSZOŚĆ POLAKÓW DBA O SVOJE SAMOCHODY BARDZIEJ NIŻ O SVOJE ZDROWIE. NADAJE AUTOM IMIONA I CZUJE DUMĘ, GDY WSIADA ZA KÓŁKIEM. SZALEŃSTWO? NAWET JEŚLI, TO JEST W NIM METODA. A TY JAK BARDZO LUBISZ SVOJE AUTO?

Zanim pan Michał pójdzie do domu, sprawdza, czy wszystkie drzwi jego samochodu są zamknięte. Musi mieć pewność. Zresztą tym autem jeździ od lat. To sprawdzony niebieski golf z 1998 roku, który ma zawsze błyszczący lakier. W środku jest nienagannie czysty. Żona pana Michała denerwuje się, że mąż bardziej dba o porządek w samochodzie niż w domu. I bardziej dba o niego niż o swoje zdrowie. Do mechanika częściej zagląda niż do lekarza. Gdy nawet coś delikatnie puka, stuka — pan Michał od razu szuka przyczyny. Ale gdy łamie go wrzysku, czeka, aż przejdzie. Ale trudno się dziwić, pan Michał po prostu lubi swoją brykę. Do tego stopnia, że mówi na nią Gaba. Jeśli ktoś jest ciekaw tej perelki, może ją spotkać na olsztyńskich ulicach. Choć ostatnio pan Michał za kółko wsiada rzadziej, bo wiek już nie ten i paliwo coraz droższe. Ale stara miłość nie rdzewieje.

JAK SIĘ DBA, TAK SIĘ MA

Takich jak pan Michał jest nas więcej. Bo Polacy częściej niż inni mieszkańcy Europy przejawiają emocjonalny stosunek do swoich aut. Część z nas uważa, że każdy samochód ma indywidualny charak-

Jan Ryś z synem Adamem (od lewej)

ter i osobowość, czyli nie ma dwóch jednakowych. Istotą w kolejce do myjni, można to zaobserwować, gdy kierowcy pieczołowicie pucują swoje auta. Wtedy warto zadać pytanie: „Czy to jest przyjaźń? Czy to jest kochanie?”

— Kocham swój samochód! Za to, że jest wygodny i daje mi przyjemność z jazdy. Gdy wsiadam za kółko, czuję się niezależny. Wsiadam i jadę w góry czy nad morze. Bardzo mnie to cieszy — przyznaje Adam Ryś z Olsztyna. — Jak się dba, tak się ma. Gdy samochód jest sprawny, sprawia jeszcze więcej radości. Dlatego zależy mi, aby cały czas był na chodzie. A nie mam tylko jednego auta, bo wynajmuję busy 9-osobowe, które jeżdżą po całej Europie, więc muszą być w świetnym stanie. Ale wi-

dzę, że nie tylko ja dbam o samochody. Ludzie, którzy je ode mnie wypożyczają, również zwracają uwagę, żeby wszystko było w porządku. Mają świadomość, że busem jedzie się kawałek drogi z całą rodziną na wakacje — na przykład do Włoch czy Chorwacji. I jedzie się, aby wypocząć, a nie imprezować. W czystym i zadbanym samochodzie jest po prostu przyjemniej.

— Prawo jazdy mam od 1968 roku i przez ten czas miałem już z dziesięć samochodów. Do każdego się przyzwyczajałem i gdy musiałem zmieniać go na lepszy, było mi żal starego — wspomina Jan Ryś, ojciec pana Adama. — Zawsze dbałem o samochody. Musiały być w dobrym stanie. Ale jeżdżę tylko, gdy jest potrzeba. Fanem samochodów nie jestem. Czasem,

gdy jest blisko, wolę się przejść. Tak taniej, zdrowiej i lepiej dla środowiska.

— Człowiek cieszy się dwiema rzeczami: gdy kupuje samochód i gdy go sprzedaje. W międzyczasie oczywiście trzeba o niego dbać, żeby był w jak najlepszym stanie — przyznaje Kazimierz Owczarski z Olsztyna. — Trudno wyobrazić mi sobie życie bez auta. Niedawno kupiłem SUV-a. Żona, gdy go zobaczyła, stwierdziła, że to czołg. I do tej pory tak na niego mówimy. Oczywiście na wojnę nim nie pojadę, a gdy jest zachlapany, natychmiast muszę go umyć. W środku też musi być czysto.

— Jestem babą za kółkiem, ale myślę, że jeżdżę lepiej niż niejeden mężczyzna. A czy dbam o samochód? Lubię go, bo pozwala mi być w miejscach,

do których trudno dojść lub dojechać. Sama jazda mnie cieszy. Gdy szykuję się na urlop, cieszy mnie nie tylko możliwość zwiedzania jakiegoś regionu, ale sama jazda na wakacje — zdradza Małgorzata Romańska z Olsztyna. — Zawsze przed dłuższym wyjazdem auto musi być odkurzone i wymyte. Nie będę przecież siedziała w zakurzonej... Ale paradoks jest taki, że wyjeżdżając z domu, zostawiam nieposcielone łóżko. To mnie nie boli. Natomiast w samochodzie, choć swoje lata już ma, musi być porządek.

PIES? NIGDY W ŻYCIU!

Polacy jeżdżą jednym z najstarszych samochodów w Europie — wynika z raportu opracowanego przez PZPM. Średnia wieku samochodów osobowych w Polsce w 2020 roku wyniosła 14,3 roku. Wiek jednak nie gra tu roli. Co drugi kierowca postrzega swoje auto jako powód do dumy i radości — wynika z badania przeprowadzonego na zlecenie Goodyear. Z kolei z badań TNS OBOP na zlecenie Shell wynika, że większość z nas jest tak przywiązana do swoich samochodów, że troszczy się o nie bardziej niż o własne zdrowie. Większość z nas widzi w regularnym serwisowaniu pojazdów metodę na oszczędzenie sobie przyszłych wydatków na naprawy. Aż 91 proc. kierowców czerpie przyjemność z jazdy, a 72 proc. z dbania o swoje auto. Zaskoczeniem okazał się fakt, że 22 proc. z nas, czyli prawie co czwarty kierowca, nadaje im imiona i traktuje jak bliskiego przyjaciela.

— U nas najstarszy samochód to trupiak. Tak na niego mówimy. Z kolei „misiek” to samochód mojej żony. A mój? Musi być zawsze czysty. Gdy żona lub teściowa wsiadają do niego z psem, łapię się za głowę. Bo przecież ile sierści zostawia! Jeśli już jeździ, może siedzieć tam, gdzie pasażer trzyma nogi. Nie wolno mu natomiast wskoczyć na kanapę. Ale gdy wskakuje na nią w domu, już tak się nie denerwuję — zdradza Zbigniew Stanisławski, kierowca rajdowy z Olsztyna. — Lubiemy samochody,

bo dają nam przyjemność z jazdy, komfort, a nawet prestiż, chociaż to się zmienia. Kiedyś nie każdy miał samochód, dzisiaj to właściwie norma. Ale cały czas mamy takie same potrzeby. Bywa, że chcemy mieć lepsze auto do sąsiada i jeśli nam się to uda, daje nam to prestiż na osiedlu. Samochód pozwala też na osobistość. W bagażniku mam na przykład zapasowe spodnie, koszulę i szczoteczke do zębów. Tę, gdy jedziemy autobusem, nie mamy. Auto daje nam też anonimowość, zwłaszcza gdy ma zaciemnione szyby. Nikt nam się nie przygląda. Dla wielu ma to znaczenie. Dla osób publicznych to na pewno ważne.

I dodaje: — Ostatnio zakochany jestem w kamperach. Nie tylko mam tam spodnie na zmianę i szczoteczke, ale dosłownie wszystko — bieliznę, rower, coś do jedzenia. Gdy jadę na piknik albo na trening rajdowy, jedyną rzeczą, którą muszę wziąć z domu, są kluczyki.

JAKIE MARKI KOCHAMY?

Kochamy swoje samochody, bo okazują się dla nas źródłem przyjemności. 80 proc. mężczyzn i prawie 60 proc. kobiet radość sprawia dbanie o swoje auto. Natomiast jazda samochodem stanowi przyjemność aż dla 91 proc. z nas.

Są samochody, które kierowcy lubią bardziej niż inne. W 2022 roku serca Polaków skradły nowe Toyota Yaris Cross i Dacia Duster — wynika z danych IBRM Samar. Natomiast na rynku samochodów używanych największym wzięciem cieszył się Opel Astra w wersji hatchback, z silnikiem benzynowym i w srebrnym kolorze. Następny w kolejności chłopakiem do wzięcia był Audi A4 w wersji kombi z silnikiem diesla. Albo ślicznotka BMW 3 w wersji sedan, wyposażona w silnik diesla. Gdyby poszukiwanie używanego auta było randkowym show, bliżej byłoby mu do „Sanatorium miłości” niż „Wyspy miłości”. Wymienione auta miały odpowiednio średnio: 14,3; 16,4 i 16,5 roku.

ADA ROMANOWSKA

DZISIAJ UKŁĘKNĄ PRZED OBRAZEM MATKI BOŻEJ CZĘSTOCHOWSKIEJ

Dziś wielki dzień pątników z etckiej i elbląskiej pielgrzymek pieszych na Jasną Górę. Po piętnastu dniach wędrówki przez Polskę ukłęką przed Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej. Pielgrzymi z 40. Warmińskiej Pielgrzymki Pieszej na Jasną Górę dotrą 12 sierpnia.

Wśród pielgrzymów panuje radość. Pątnicy z Mazur wejdą na jasnogórskie wzgórze dziś o godzinie 10 rano. Zaraz potem będą się wspólnie modlili podczas mszy świętej przed Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej. Mszę będzie koncelebrował biskup Jerzy Mazur, który cały czas idzie na czele pielgrzymów z Elku.

Pątnicy z Powiśla będą w Częstochowie w piątek po południu. Ich wejście na Jasną Górę zaplanowano o godzinie 18, a mszę – godzinę później. — Tyle się dzieje, że ciężko uwierzyć, że to już prawie koniec — komentują w mediach społecznościowych uczestnicy XXXI Elbląskiej Pielgrzymki Pieszej na Jasną Górę.

— To już dzisiaj ujrzymy wieżę Jasnej Góry — już w czwartek pisali pątnicy z XXXI Etckiej Pielgrzymki Pieszej.

XXXI Etcka Pielgrzymka Piesza na Jasną Górę idzie całymi rodzinami

Pielgrzymi z Warmii, którzy 31 lipca wyruszyli z Gietrzwałdu, są w dobrych nastrojach. Oni przed słynącym z łask Obrazem Matki Bożej Częstochowskiej ukłęką na Jasnej Górze dzień później.

— Pan Bóg nam dziś błogosławi piękną pogodą. Odwiedziliśmy już Parzniewice. Dziękujemy mieszkańcom tej miejscowości i księdzu proboszczowi za poczęstunek, który nas pokrzepił, bo czekał nas potem słynny,

ciężki etap przez kopalnię Bełchatów, zwaną przez pielgrzymów fabryką chmur. Módlcie się za nas, żebyśmy dali radę. My odwzajemniamy to Wam — relacjonowali wczwartek wczesnym popołudniem.

Również 12 sierpnia do Częstochowy dotrą 43. Pielgrzymka Ziemi Lubawskiej. Grupie przewodzi ksiądz Michał Napierała, proboszcz parafii pw. świętego Jakuba Apostoła z Kazanicy. Pielgrzymka należy

Pątnicy z XL Warmińskiej Pielgrzymki Pieszej na Jasną Górę mają jeszcze dzień drogi

do Pielgrzymki Pieszej Diecezji Toruńskiej. Pielgrzymi z Lubawy i Nowego Miasta Lubawskiego wyruszyli 1 sierpnia.

Pątnicy z Warmii na Jasną Górę wejdą o godzinie 13, a pielgrzymi z Ziemi Lubawskiej – o 17. Również w sobotę do jasnogórskiego klasztoru dotrą pielgrzymi z Zielonej Góry, Sandomierza, Gdańska, Białegostoku i Torunia.

Jedną z najliczniejszych pielgrzymek, które w tym roku już dotarły do Czę-

stochowy, była 43. Piesza Pielgrzymka Wrocławska. Na Jasną Górę dotarła w czwartek. Szło w niej aż 18 grup i ponad tysiąc pątników. Pielgrzymów prowadził bp Jacek Kiciński, który na Jasną Górę wędrował już 30 razy, a jako biskup – 8 razy.

Pielgrzymkowy szczyt przypada na tydzień od 7 do 14 sierpnia. W tym czasie przybywają na Jasną Górę duże diecezjalne pielgrzymki. W tym roku jest ich ponad 40, a w nich kil-

kadziesiąt tysięcy pątników. Tradycyjnie 15 sierpnia, w uroczystość Wniebowzięcia NMP i rocznicę Cudu nad Wisłą, na Jasnej Górze jest odprowadzana główna Suma odpustowa na szczyt Jasnej Góry. Diecezjalne pielgrzymki piesze ze wszystkich zakątków Polski do Częstochowy przychodzą jeszcze przez kolejny tydzień.

Jak podkreślają pątnicy, pielgrzymka to przede wszystkim „zastrzyk wzmacniający dla wiary”, doświadczenie wspólnoty i polskiej gościnności na szlaku. W laicyzujących się społeczeństwach pielgrzymki na Jasną Górę wciąż pozostają wymownym świadectwem przywiązania do Chrystusa i Jego Kościoła. Ich tradycja sięga początków istnienia częstochowskiego klasztoru, a pieszych pątników nie zatrzymały zabory, wojny, reżim komunistyczny czy ostatnia pandemia COVID-19. **STANISŁAW KRYŚCIŃSKI**

Morze Czarne powoli zamienia się w jeden z najmniejbezpieczniejszych regionów świata. Przewaga rosyjskiej marynarki wojennej nad ukraińską jest wyraźna. Jednak Ukraińcy korzystają z morskich dronów

WZROK NA MORZE CZARNE

kamikadze, aby skutecznie kąsać Rosjan. 4 sierpnia ukraińskie drony morskie uszkodziły w Noworosyjsku rosyjski okręt desantowy „Oliengorskiy Gornjak”. Celem ataku był również rosyjski tankowiec. Rosjanie przestali czuć się na Morzu Czarnym bezpiecznie. Eskalacja konfrontacji na Morzu Czarnym rozpoczęła się od zapowiedzi Rosji dotyczącej nieprzedłużania porozumienia zbożowego. Jednostronna rosyjska blokada portów czarnomorskich nie jest jednak szczelna. 1 sierpnia izraelski statek, a w

śląd za nim dwa kolejne – turecki i grecki – eskortowane przez amerykański samolot patrolowy wypłynęły z ukraińskich portów. To prestiżowa porażka Rosji. Do pewnego stopnia blokada będzie jednak szczelna. Jej funkcjonowanie będzie osłabiać gospodarczo Ukrainę. Podbicie cen żywności na rynkach światowych doprowadzi również do zwiększenia rentowności rosyjskiego rolnictwa. Państwem, które cierpi z powodu polityki Rosji w zakresie porozumienia zbożowego, są

Chiny. Od sierpnia 2022 r. do Chin trafiło tą drogą 8 mln ton ukraińskiego zboża. Chiny kontrolują też jedną dziesiątą gruntów rolnych w tym kraju. Państwo Środka nie skarży się głośno na zaistniałą sytuację. Zakulisowa chińska dyplomacja na pewno jednak działa. Porozumienie zbożowe było wielkim wizerunkowym sukcesem Turcji. Jego obecny los stanowi porażkę prezydenta Erdogana. Wizerunkowy sukces okazał się nietrwały. Jednak strona turecka nie spocznie, nim nie przywróci handlu ukraińskim zbożem

przez cieśniny czarnomorskie. Był on bowiem nie tylko prestiżowym sukcesem Turcji, ale również stanowił lukratywny biznes dla strony tureckiej. Beneficjentem porozumienia, oprócz Turcji, były również państwa afrykańskie. Te przyjęły działania Rosji krytycznie. Niedawny szczyt Afryka-Rosja zorganizowany w Petersburgu okazał się tylko potowicznym sukcesem. Tekst wspólnej deklaracji zawiera wiele sformułowań wymierzonych w Zachód, które są zgodne z rosyjską

narracją. Brakuje jednak konkretnych efektów szczytu. A niezadowolenie z postępowania Moskwy w sprawie porozumienia zbożowego było wyraźne. W każdym razie w najbliższych miesiącach będziemy musieli zatrzymać swój wzrok na dłużej na tym, co dzieje się na morzu, nie tylko na lądzie. Ukraińska ofensywa w Obwodzie Zaporoskim jest ważna dla losów wojny. Ale walka na Morzu Czarnym również odegra swoją rolę.

MARCIN KULASEK,
POSEŁ NOWEJ LEWICY

O PRZEWADZE WOJSK LĄDOWYCH NAD BRONIĄ... JĄDROWĄ

Teza tego artykułu może być zaskakująca, ale proszę o uważną lekturę. Czy rzeczywiście broń nuklearna, która jest „dobrem” szczególnie, bo jest udziałem bardzo niewielu państw, może przesądzić losy wojny? Tak naprawdę nie wiemy tego, bo podczas wojny użyto ją tylko jeden, jedyny raz – Stany Zjednoczone Ameryki Północnej ewidentnie przyspieszyły koniec II wojny światowej w Azji, rzucając bomby atomowe

na Japonię: na Hiroszimę i Nagasaki. Broń nuklearna służy do odstraszania, a nie jej używania. Wiedzą to ci, którzy ją posiadają: USA, Rosja, Chiny, Indie, Pakistan, Izrael i inne kraje. Charakterystyczne, że dotychczasowe konflikty militarne z udziałem państw, które posiadają broń nuklearną, pokazały, że kraje te nie tylko nie podjęły decyzji o jej użyciu, ale również poważnie jej nie rozważały. Tak było

na przykład w 1969 roku, gdy doszło do już niemal całkowicie zapomnianego konfliktu zbrojnego między Związkiem Sowieckim a Chińską Republiką Ludową (miało to miejsce w rejonie rzeki Ussuri i groziło przeistoczeniem się działań zbrojnych w wojnę pełnoskalową). Cztery lata później Syria i Egipt wiedziały, rzecz jasna, że Izrael dysponuje bronią nuklearną, ale zupełnie to ich nie odstraszyło od podję-

cia bardzo szeroko zakrojonej ofensywy z udziałem wojsk lądowych przeciwko Izraelczykom. Była to skądinąd odpowiedź na to, co zdarzyło się sześć lat wcześniej, gdy w 1967 roku Izrael w wyniku „wojny błyskawicznej” w tym regionie uzyskał kontrolę nad częściami terytoriów arabskich. Ta wojna Kairu i Damaszku przeciwko Tel-Awiwowi miała miejsce równo 50 lat temu. Ówczesny egipsko-

-syryjski atak na Wzgórze Golan otworzył nawet – choć na krótko – drogę armii obu tych arabskich krajów do centrum Państwa Izrael. Jaki z tego płynie wniosek? Ano taki, że nawet państwa posiadające broń nuklearną muszą inwestować w wojska lądowe. To one bowiem, wraz z lotnictwem, wciąż decydują. Warto, aby Polska wyciągnęła z tego wnioski. Ostatnie lata świadczą o tym, że w dużej mierze to czyni.

RYSZARD CZARNECKI,
EUROPOSEŁ
PRAWA I SPRAWIEDLIWOŚCI

ANDRZEJ ABAKO: CHCEMY, ŻEBY ŚWIAT ZOBACZYŁ WARMIE

ŻEBY ZREALIZOWAĆ SVOJE POMYSŁY, TO TRZEBA BYĆ TAKIM SAMORZĄDOWCEM, KTÓRY NIE PATRZY NA BARWY POLITYCZNE, NATOMIAST PATRZY NA TO, JAK REALIZOWAĆ ZADANIA, KTÓRE ZOSTAŁY MU POSTAWIONE. JA CAŁY CZAS MÓWIĘ, ŻE MIESZKAŃCY MNIE WYNAJĘLI NA STAROSTĘ PO TO, ŻEBYM W ICH IMIENIU PRACOWAŁ NAJLEPIEJ, JAK POTRAFIĘ. I TO JEST NAJWAŻNIEJSZE, NAJISTOTNIEJSZE W DZIAŁANIU SAMORZĄDOWCA — MÓWI STAROSTA OLSZTYŃSKI ANDRZEJ ABAKO W ROZMOWIE Z MACIEJEM MATERĄ, REDAKTOREM NACZELNYM „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”.

— Zaczniemy od tego, czym zajmuje się starosta i jaki zakres kompetencji?
— Powiat olsztyński jest specyficznym powiatem, bo to jest powiat obwarzankowy. W stosunku do miasta Olsztyn nazywa się powiatem ziemskim, w związku z tym wszystkie gminy okalające miasto Olsztyn – a jest ich 12 – tworzą powiat olsztyński. Starosta jest organem, który nie tylko obsługuje mieszkańców w zakresie komunikacji, ale do jego obowiązków należy również rozwój potencjalnego mieszkaniactwa. To jest także geodezja. Zajmujemy się także szkolnictwem średnim, ale także szkolnictwem specjalistycznym, czyli takim, które pomaga osobom niepełnosprawnym. Prowadzimy Powia-

towe Centrum Pomocy Rodzinie, które zajmuje się Domami Pomocy Społecznej, Domami Dziecka, rodzinami zastępczymi czy zawodowymi rodzinami, które wychowują dzieci. No i oczywiście drogi powiatowe. Trzeba przyznać, że są w różnym stanie technicznym. Staramy się realizować dużo zadań drogowych, ale ponieważ mamy tak dużo tych kilometrów, potrzebujemy wielu lat, żeby je wszystkie naprawić. Jednocześnie staramy się uczestniczyć we wszystkich programach, które są w tej chwili dostępne, żeby poprawić bezpieczeństwo mieszkańców.

— Jak wygląda sprawa inwestycji?

— Od kiedy powstały powiaty, czyli można powiedzieć od 1999 roku, powiat zawsze realizował wiele zadań, które były zadaniami inwestycyjnymi. W tej kadencji jest ich wyjątkowo dużo. Pozyskaliśmy sporą kwotę pieniędzy z programów rządowych. W samych drogach zrealizowaliśmy inwestycję za ponad 100 mln zł. W tym roku skończyliśmy jedną ze sztandarowych inwestycji. Połączyliśmy drogę nr 51 w Spręcowie z Barczewem przez Barczewko. Ta inwestycja kosztowała nas 50 mln zł. Oczywiście przy współudziale gmin. Bez udziału środków gmin w zakresie budowy i realizacji zadań powiatu to nie byłoby takie proste. W tej kadencji rozpoczęliśmy inwestycje, które były planowane już od wielu lat, a nie mogły się doczekać realizacji ze względu na to, że nie było środków finansowych. To jest na przykład budowa Szkoły Muzycznej wraz z Centrum Kultury na Wadagu (gm. Dywity). Od dwóch kadencji realizujemy budowę hal sportowych. W pierwszej kadencji udało się wybudować halę sportową w Dobrym Mieście, później powstała hala w Biskupcu, a w tej chwili podjęliśmy trud budowy hali widowiskowo-sportowej w Olsztynku.

— W tych halach sportowych – zarówno w Dobrym

FOT. ANDRZEJ SPRZĄCZAK

— Ja cały czas powtarzam, że mieszkańcy mnie wynajęli na starostę po to, żebym w ich imieniu pracował najlepiej, jak potrafię. I to jest najważniejsze, najistotniejsze w działaniu samorządowca — mówi Andrzej Abako (z prawej) w rozmowie z red. naczelnym GO Maciejem Materą.

Mieście, jak i w Biskupcu – mile widziani są wszyscy mieszkańcy, czy są one przeznaczone tylko dla poszczególnych sekcji sportowych?

— Budujemy hale, które mają tętnić życiem. Taka była nasza idea od samego początku. Budujemy obiekty interesujące i duże – takie, których gminy do tej pory nie miały. Żeby to nie było tylko dla uczniów Zespołu Szkół, ale dla wszystkich mieszkańców, którzy wykorzystają halę do rekreacji, uprawiania sportu, ale też do imprez różnego typu. I tak właśnie w tej chwili jest.

— To świetnie, bo pamiętamy czasy, kiedy hale były tylko dla sekcji sportowej. Powiedział pan o inwestycjach typu szkoła muzyczna, hale sportowe, też i drogi. Jedną z takich inwestycji jest tzw. mała obwodnica Olsztyna.

— Tak, to jest właśnie droga łącząca drogę nr 51 w Spręcowie do Barczewa. 27 km drogi można nazwać małą obwodnicą Olsztyna, oczywiście dla ruchu osobowego, bo to jest standard drogi powiatowej. Droga jest bardzo malownicza. Zarówno rowerzyści, jak i motocykliści, którzy jeżdżą tą drogą, są bardzo zadowoleni, bo mogą podziwiać piękne walory ziemi warmińskiej.

— Z rozmowy wnioskuję, że musi pan być takim kolek-

cjonerem pieniędzy, w sensie poszukiwania funduszy. To nie jest przecież tak, że pan ma miliardowy budżet i tylko rozpisuje przetargi i poszukuje tych funduszy. Jak to zatem przebiega? Jak się szuka pieniędzy?

— Żeby zrealizować swoje pomysły, to trzeba być takim samorządowcem, który nie patrzy na barwy polityczne, natomiast patrzy na to, jak realizować zadania, które zostały mu postawione. Ja cały czas mówię, że mieszkańcy mnie wynajęli na starostę po to, żebym w ich imieniu pracował najlepiej, jak potrafię. I to jest najważniejsze, najistotniejsze w działaniu samorządowca. To on pracuje na rzecz swoich mieszkańców. Staramy się wykorzystywać wszystko; oczywiście samorządy przeżywają kryzys związany z wydatkami bieżącymi – i to jest naszym olbrzymim problemem, bo chcielibyśmy, żeby w powiatach została dokończona reforma finansowa, która po reformie administracyjnej nie została zrealizowana. I to spowodowało, że powiaty są najsłabiej usytuowanym samorządem w Polsce. Mamy problemy z wydatkami bieżącymi i jest nam potrzebna pomoc bezwzględna i zupełnie inne podejście. Z drugiej strony nigdy nie było tylu środków na inwestycje. Co chwilę pojawiają się środki

inwestycyjne. W tym roku uczestniczymy w programie bieżących naprawy dróg, gdzie pozyskamy ponad 9 mln zł. Uczestniczymy w programie bezpiecznych przejazdów, gdzie pozyskamy także około 9 mln zł. Za chwilę będziemy uczestniczyli w programie Funduszu Dróg Samorządowych, gdzie najprawdopodobniej pozyskamy 15 mln zł. Ale inwestujemy także w zabytki. Będziemy remontowali synagogę. Za jakiś czas będziemy tworzyli mobilne centrum bezpieczeństwa dla dzieci i młodzieży w zakresie różnego rodzaju niebezpieczeństw.

— Działają pan również w Stowarzyszeniu Szlak Świętej Warmii.

— Patrząc na perspektywę rozwoju całego województwa warmińsko-mazurskiego i Powiśla, patrzyliśmy, jak pięknie rozwijają się Mazury. Powiem szczerze – przez parę lat samorządy warmińskie „przespały” tę możliwość pozyskiwania środków. Warmia jest gospodarczo najlepiej rozwiniętym miejscem w naszym województwie, i to powinno iść w parze z pozyskiwanymi środkami na realizację różnych celów. Dlatego od trzech lat przekonywałem moich kolegów samorządowców do tego, że warto stworzyć stowarzyszenie po to, żeby w przyszłej perspektywie unijnej osiąść do stołu i walczyć o pieniądze strategiczne dla Warmii i Mazur. To stowarzyszenie ma trochę inny charakter. Dla mnie bardzo ważnym elementem jest gospodarka i chciałbym poprzez tworzenie Szlaku Świętej Warmii podkreślić, że ziemia warmińska to jest przede wszystkim gospodarka, która się bardzo prędko rozwija. Powiat olsztyński jest w wyjątkowej sytuacji, bo w tej chwili mamy złote lata rozwoju.

— Widzę, że przyniósł pan książki. Proszę się nimi pochwalić.

— To nasza biblioteczka Świętej Warmii. Wypuściliśmy w tej chwili cztery

książki. Pierwsza to „Szlak Świętej Warmii” opisująca 16 miejscowości, które warto zobaczyć. Następnie były „Okolice Szlaku Świętej Warmii”, czyli kolejne 16 miejscowości, które też warto zobaczyć. Później wydaliśmy podręcznik kulturalny, który pokazuje najważniejsze miejsca, ale w zakresie kultury. Cenną książką jest także ta ostatnia, bo mamy stulecie od pierwszego wydania książki Mieczysława Orłowicza, który pokazywał już wtedy potencjał tego regionu, ziemi warmińskiej, w zakresie turystyki i gospodarki. My w tej chwili wznowiliśmy to wydanie, pokazując dzisiejsze możliwości ziemi warmińskiej. Warto tę książkę zakupić, bo naprawdę jest piękna.

— Od strony promocyjnej to bardzo ważne. Macie nawet swoje cukierki.

— Chcemy współpracować z naszymi przedsiębiorcami. Nie moglibyśmy nazwać tego produktem regionalnym, bo to jest produkt światowy, a my chcielibyśmy, żeby ten producent jednocześnie pracował z nami nad rozwojem naszego regionu i pokazał, że on jest z ziemi warmińskiej.

— A jak sprzedają się te produkty?

— Bardzo dobrze. W tej chwili nasza krówka trafiła do sieci dyskontów ogólnopolskich i tam będzie sprzedawana jako produkt regionalny. Te produkty można kupić w sklepach firmowych, ale też w pozostałych.

— I to jest świetne, bo udaje się połączyć biznes z regionem. Ale Warmia nie ma jeszcze symbolu, który będzie się kojarzył tylko i wyłącznie z naszym regionem. Tutaj pojawia się szansa wypracowania takich trwałych promocyjnych produktów.

— My chcemy się wzorować na przykład na Szlaku Świętego Jakuba. Chcielibyśmy, żeby turysta, który do nas przyjedzie, zobaczył nasz region. Chcielibyśmy, żeby świat zobaczył Warmię.

ADAM MARJAŃSKI:

— ZNOWU CZYTAM „NAD NIEMNEM”!

— LUDZIE MÓWIĄ MI, ŻE BYWAM DZIEWIĘTNASTOWIECZNY. I WCALE NIE CHODZI O MÓJ WIEK... TO RACZEJ KWESTIA WARTOŚCI: PRAWDOMÓWNOŚĆ, UCZCIWOŚĆ, RZETELNOŚĆ — TO WSZYSTKO CHYBA URODZIŁO SIĘ ZE MNĄ. I RZECZYWIŚCIE. DUŻO WE MNIE JANA BOHATYROWICZA — MÓWI ADAM MARJAŃSKI, AKTOR.

— Kim pan jest?
— Z tego, co powiada nauka — należę do człokształtnych (śmiej). Wzrostu mam 189 centymetrów...

— To ładniutko...
— Lat 64... Na imię mam Adam, na drugie — Antoni. A moje nazwisko brzmi „Marjański”, ze starą pisownią przez „jot”. To tak w dużym skrócie... Staram się jak najwięcej uśmiechać. I do siebie samego, ale głównie do innych ludzi. Też do zwierzątek i przyrody jako takiej. Uwielbiam morza i rzeki. Lubię nawet stawy parkowe — a nie przepadam za jeziorami...

— Och! Z naszego punktu widzenia to straszna informacja!
— Wiem...! Dodam zatem, że przyjechać nad jezioro, zapatrzyć się w nie — tak. Ale nie na dłuższy pobyt. Chyba tak miałem od dziecka. Nad jeziorem popadam po prostu w taką nutę nostalgiczną. I mam wrażenie, że wszystko staje w miejscu, zatrzymuje się. Tymczasem rzeka płynie i przynosi wieści, po czym płynie dalej. Morze nie tylko przynosi, dzieli się ze mną — ale tym bardziej zabiera. Nad rzeką i morzem nie mam wrażenia, że te chwile są stracone.

Mogę sobie tak nad Bałtykiem siedzieć i siedzieć — i wcale się nie nudzę.

— Ja do pana opisu dodałabym jeszcze charakterystyczny i bardzo piękny głos...
— Och, nie przesadzałbym. Głos jak głos. Znacznie ważniejsze jest to, CO się mówi. Bo można mieć piękny głos, a nie mieć nic do powiedzenia. I w dzisiejszych czasach różnie to bywa... Gombrowicz kiedyś stwierdził, że wszyscy dziś piszą — a nikt nie czyta. Podpisuję się pod tym jego zdaniem obiema rękoma.

— Co pan porabia? Czym się pan aktualnie zajmuje?
— W tej chwili mam urlop, zatem wypoczywam i ładuję akumulatory na najbliższy sezon, który będzie z pewnością bardzo intensywny. No i rozmawiam z panią. Pragnę przy tej okazji serdecznie pozdrowić Czytelników „Gazety Olsztyńskiej”. Aha, na moim biurku leży książka „Nad Niemnem”, którą kolejny raz — choć po długiej przerwie — znowu czytam.

— W świadomości wielu jest pan niezmiennie Janem Bohatyrowiczem. Jak pan nim został?
— Prawdopodobnie, choć zupełnie nieświadomie — byłem Jankiem od chwili narodzin. Aczkolwiek przyznaję — nie urodziłem się na wsi. Moje korzenie są typowo drobnomieszczańskie — urodziłem się w Radomiu, a potem moim rodzinnym miastem stała się też Warszawa. Niestety, nawet nikt z mojej dalszej rodziny ze wsi się nie wywodził. Raz jeden, z moim licealnym kolegą wybraliśmy się rowerami na trzy dni wokół Kozienic, do jego babci. Do dziś miło te dni wspominam, ale to była czysta turystyka — mogłem z zainteresowaniem przyglądać się pracy żniwiarzy, ale sam nie miałem o niej zielonego pojęcia. Kiedy zatem zostałem zaproszony na zdjęcia próbne do „Nad Niemnem” i przyszło mi

— Parę osób na przestrzeni kilku dobrych lat powiedziało mi, że w jakimś sensie jestem dziewiętnastowieczny. I wcale nie chodzi o mój wiek... Ja sam również odkrywam w sobie pewne sentymentalne strony — mówi Adam Marjański

zmierzyć się z rolą Janka Bohatyrowicza — reżyser natychmiast zapytał o mój poziom wiedzy na tematy agrarolne. Odpowiedziałem, że niespecjalny... Zorganizowali mi zatem kurs — nauczyłam się orki, obcowania ze zwierzętami gospodarskimi. Potem na planie różnie to bywało, ale z każdym dniem szło mi coraz sprawniej, rzetelniej i bardziej profesjonalnie. Choć to fakt: musiałem się tego specjalnie do roli Janka nauczyć. Dwa tygodnie po zdjęciach próbnych otrzyma-

łem telefon, że Zbigniew Kuźmiński, reżyser „Nad Niemnem”, widzi mnie w roli Janka i zaprasza do współpracy. I tak — ma pani rację. W świadomości szeroko pojętej widowni w jakimś sensie do dziś Jankiem Bohatyrowiczem pozostałem. Ale to bardzo przyjemne. Ilekroć ktoś mówi mi, że zostałem zszufladkowany — odpowiadam, że tak, to prawda. Uważam jednak, że praca nad tym filmem i cały ten rozdział mojego zawodowego życia zasługuje raczej na uznanie niż miano

„szufladki”. To był ważny film i ważny czas w moim życiu. A efekty, z perspektywy czasu, są do dziś bardzo udane i szalenie przyjemne. Na planie panowała atmosfera profesjonalna, a jednocześnie pełna przyjaźni, wręcz rodzinna. Sam fakt, że sympatią tej szerokiej widowni „Nad Niemnem” cieszy się do dziś — mnie samego bardzo cieszy i napawa dumą. Choć robiłem mnóstwo innych rzeczy i mam na koncie liczne role teatralne i filmowe, to jednak rola Janka wszystko to jakby

przykrywa. Ale nie spędza mi to snu z powiek. Przeciwnie — jestem szczęśliwy, że wspólnie z Iwoną Katarzyną Pawlak, czyli Justyną Orzelską, zrobiliśmy wtedy naprawdę dobry film. Pamiętajmy też, że to była świetna filmowa adaptacja tej powieści — dziś znowu czytam „Nad Niemnem” i uważam, że Kazimierz Radowicz, scenarzysta, dokonał prawdziwego arcydzieła!

— Miałam zapytać, czy nie męczy pana to kojarzenie z Jankiem — ale widzę, że to pytanie jest zbędne... Ile w panu z Jana Bohatyrowicza?

— Parę osób na przestrzeni kilku dobrych lat powiedziało mi, że w jakimś sensie jestem dziewiętnastowieczny. I wcale nie chodzi o mój wiek... Ja sam również odkrywam w sobie pewne sentymentalne strony. Raz na jakiś czas staram się przyjrzeć sobie z boku — co nie jest łatwe, ale nie niemożliwe — zauważam wtedy, że staję się coraz bardziej sentymalny. A Janek? Aktorstwo to mój zawód. Przystępując do pracy w „Nad Niemnem”, już byłem aktorem Teatru Narodowego w Warszawie, gdzie zaraz po studiach zaangażował mnie Adam Hanuszkiewicz. Zaraz po studiach zagrałem też w filmie „Soból i panna”. Ta moja dziewiętnastowieczność — wychowanie w domu rodzinnym i podstawowe wartości, które z niego wyniosłem, czyli prawdomówność, uczciwość, rzetelność — to wszystko chyba urodziło się ze mną. Całe moje otoczenie — rodzice, dziadkowie, dalsza rodzina — też sprawiło, że mój ogląd świata od dziecka był właśnie taki. Praca nad samą rolą Janka — to zupełnie inne zagadnienie. Choćby praca nad składnią językową, która po prostu była dziewiętnastowieczna, i też trzeba było podejść do niej z odpowiednią atencją. Bo to przecież piękny język...! Tak czy inaczej — z mojego punktu widzenia dużo we mnie Jana.

Z Iwoną Katarzyną Pawlak – czyli z filmową Justyną Orzelską

— Kilka lat temu wspólnie z filmową Justyną, ale też innymi członkami ekipy, odwiedziliście prawdziwe Bohatyrowicze...

— Tak, zdążyliśmy z Kasią jeszcze przed pandemią i późniejszym nieszczęściem odwiedzić te strony, gdzie Eliza Orzeszkowa „Nad Niemnem” pisała. Nasz pobyt zorganizował Robert Pawłowski, autor książki „Niemy Niemen”. Pamiętam, że napotkani tam ludzie pytali nas o rolę, ale i o stosunek do samej lektury. Odpowiadałem, że do tej książki trzeba dojrzeć. Bo ona jest jak sama rzeka Niemen — trzeba usłyszeć i poczuć jej rytm. Każda rzeka ma przecież swoje tempo i rytm. Wtedy wszystkie opisy przyrody Orzeszkowej zupełnie inaczej się czyta. Teraz, kolejny raz czytając „Nad Niemnem”, przy czym robię to głośno — no, półgłosem — właśnie te opisy przyrody, ale też kostiumów, pejzaży uważam za najbardziej fascynujące! Czytając tę książkę, właściwie z marszu można siadać i szkicować stroje i dobierać plenery. I to jest urocze. Do tego ta składnia językowa, o której wspominałem — i człowiek z marszu przenosi się do innego świata. Chyba na tym polega siła i magia pisarskiego talentu Elizy Orzeszkowej. Pomijam już kwestie wiedzy, bo

kto dziś interesuje się zielarstwem — może z „Nad Niemnem” czerpać garściami. A do tego Eliza Orzeszkowa tak zręcznie powieść skonstruowała, że o Powstaniu Styczniowym nie ma mowy wprost — przecież nie puściłaby jej tego cenzura. Inna rzecz, że realizacja filmu, w którym jest przywołanie chwili, kiedy powstańcy ruszają, też stała pod znakiem zapytania, o czym dowiedziałem się długo po jego premierze...

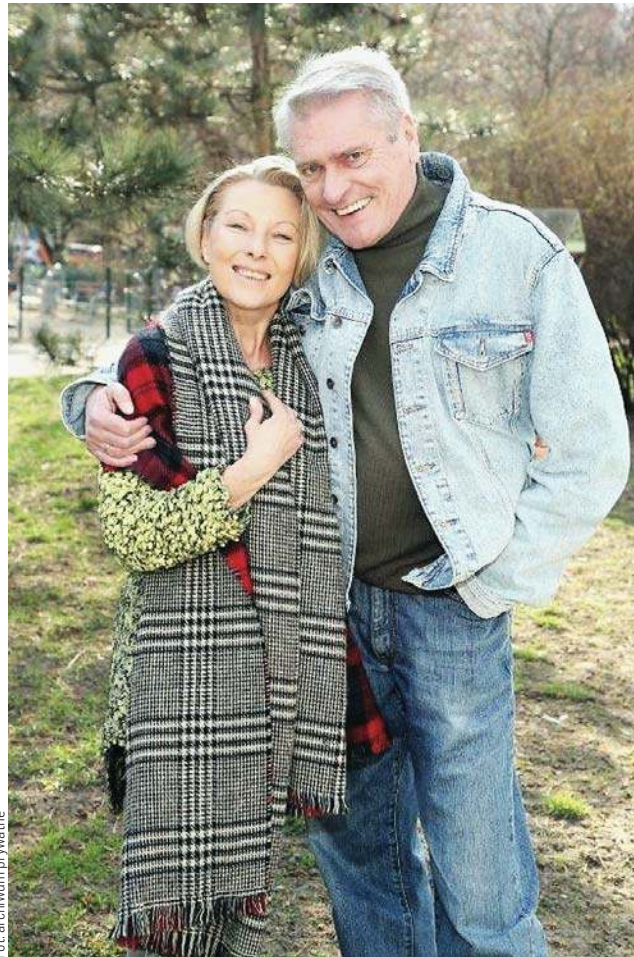
— Och, te opisy przyrody...! Dla mnie bez nich nie ma „Nad Niemnem”!

— Oczywiście! I coraz częściej nachodzi mnie taka smutna refleksja, że dziś wszyscy chcą być dziećmi. Rodzice chcą być młodszy od swoich dzieci. Owszem, świat idzie do przodu, choćby technologie, a zwłaszcza Internet. I to wszystko jest konieczne, potrzebne i w porządku — ale tylko pod warunkiem, że mózg ludzki ma nad tym kontrolę. Człowiek musi mieć nad Internetem pełną kontrolę. On ma nam służyć, a nie kontrolować. Bo czasem, zamiast szukać informacji w Google, warto wstać, sięgnąć po książkę i w poszukiwaniu tej informacji przewertować trochę kartek. Ale to wymaga wyobraźni. Tymczasem dziś młodzież wszystko otrzymuje niejako na tacy. Kiedyś, żeby

mieć latawiec, trzeba było wykonać go samodzielnie. Należało postarać się o specjalny papier i pacytki — dziś idzie się na plażę i przed wejściem kupuje się gotowego latawca z plastiku. I skutek jest taki, że część szarych komórek przestaje nam być potrzebna. A to pozbawia nas wyobraźni i kreatywności. Dlatego ktoś, kto nie ma wyobraźni, czytając „Nad Niemnem”, niektórych obrazów na podstawie czytanych słów po prostu nie jest w stanie wytworzyć. Nie jest w stanie ujrzeć tej przyrody oczyma wyobraźni, bo nie ma wyobraźni. U takich ludzi słowo pisanie nie jest w stanie pewnych obszarów mózgu uruchomić. A już zwłaszcza piękne, złożone zdania, jak u Żeromskiego — nie do ogarnięcia. Co dopiero o konstruowaniu. I tak wyłączamy samodzielne myślenie... Tym bardziej cieszy mnie, że znam całkiem sporo młodych ludzi, których literatura, w tym „Nad Niemnem”, fascynuje. Trzeba ich tylko wyluskać i chcieć poświęcić im czas.

— Czy jakkolwiek zmieniła pana wizyta w prawdziwych Bohatyrowiczach i historia prawdziwego Janka i Justyny?

— To bardzo dziwna historia... W sensie emocjonalnym podejrzewam, że gdybyśmy mogli tam

Z ukochaną żoną, Marzenką

pojechać w czasie kręcenia filmu i zobaczyć groby Strzałkowskich ojca i syna, miałoby to ogromny wpływ na nasze oddychanie na planie. Ale od czasu kręcenia filmu do mojej wizyty w Bohatyrowiczach upłynęło ponad 30 lat. Wprawdzie z opowieści znałem losy człowieka, który stał się pierwowzorem Janka, ale rzeczywiście — bezpośrednia konfrontacja z miejscem kaźni Klemensa i Kazimierza Strzałkowskich bardzo mnie wzruszyła. Nie poruszyła, bo jednak wiedzę miałem wcześniej, ale z pewnością ta wizyta to był hołd, który oddałem tym ludziom. Podobne emocje towarzyszyły mi przy ruinach jego domku, na skarpie nadniemeńskiej. Zestawienie wiedzy z prawdziwym miejscem pełne było wzruszenia...

— Powiedziałabym, że dopełniło tego Janka, który — jak sam pan uważa — urodził się razem z panem...
— Tak...

— Co uważa pan za swój największy sukces?
— Moim największym życiowym sukcesem jest wspiana żona, Marzenka. Nieprawdopodobny

łasuch i łakomczuch — ja jem jedną trzecią tego, co ona! — a jednak mój najlepszy kumpel i przyjaciel!
— Moim sukcesem jest też oczywiście wspiana córka Oleńka. I urocze wnuczeta. Poza tym ja mam szczęście do ludzi. A z drugiej strony, nigdy wielkich wymagań wobec życia nie miałem. Bardzo cenię sobie własną wyobraźnię — zwłaszcza że przez wiele lat mojego życia ona była mi niezbędna. Bo choć dawniej czasy były szare, to jednak ludzie byli kolorowi. A dziś czasy są kolorowe — a ludzie... Różnie to bywa. Ja winą za taki stan rzeczy obarczam najbardziej brak kreatywności i wyobraźni. Dlatego wyobraźnia towarzyszy mi cały czas.

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

OD AUTORKI:

„Nad Niemnem” to jedna z moich najważniejszych lektur — rzekłabym nawet: książka mojego życia. Justyna Orzelska stała się jeszcze w trakcie pierwszego czytania moją przyjaciółką, powierniczką — kimś, kim dla niej była ciotka Marta. I wielkim wzorem do naśladowania — jej krótkie zdanie, rozpoczynające się od słów „Właśnie dlatego, że dumna jestem...” — wy-

powiedziałam w swoim życiu milion razy w przeobrażających sytuacjach i konfiguracjach, ale zawsze z tą samą niestanną mocą i niezachwianą pewnością, że czynię tak, jak trzeba, jak powinnam. Nie mówiąc już o naśladowanym do tembru i każdej nuty zdaniu z filmowej adaptacji — „wyjdę, ciociu”. Niby wypowiedzianym bez wykrzyknika i z zimnym spokojem, a jednak tonem niecierpiącym sprzeciwu. Raz jeden stanęłam na życiowej drodze młodej dziewczynie, która „Nad Niemnem” zmuszona była czytać jako obowiązkową lekturę szkolną. Drogi nasze splótły się akurat w szpitalu, ja dzień wcześniej przeszłam poważną operację — ona tam była, bo zagrożone było życie jej nienarodzonych jeszcze bliźniąt. No i w przypływie szczerości wygłosiła tego dnia na całę gardło, że też to wstrętne „Nad Niemnem” jeszcze musi czytać...!

Mimo licznych szwów na ciele i wciąż lekkiego oszołomienia po narkozie — podniosło mnie wtedy na szpitalnym łóżku i wygłosiłam krótkie, acz treściwe orędzie, nie kryjąc przy tym nader krytycznego stosunku mojego do jej krytycznego stosunku wobec „Nad Niemnem”. Ale poprosiłam też, by zaczęła czytać od pierwszej strony pierwszego tomu. I obiecałam pomoc — tłumaczyłam zawitości językowe, omawiałam poszczególne postacie, pokazywałam piękno przyrody. Gdyby mi wtedy ktoś powiedział, że parę lat po całej sytuacji, wysłuchawszy z uwagą tej historii — sam Adam Marjański nazwie sytuację tej dziewczyny szczęściem, bo spotkała mnie — uśmiechnęłabym się tylko, jak się człowiek uśmiecha do najszybszych marzeń...

Tym bardziej cieszę się, że redakcja „Gazety Olsztyńskiej” oraz redakcje wszystkich innych naszych pism wydawanych przez Grupę WM — wszyscy wspólnie włączyli się w akację Narodowego Czytania „Nad Niemnem”, organizowanego wspólnie z Kancelarią Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Towarzyszyć nam będą uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie, a kto wie... Może nawet sama Justyna Orzelska i Jan Bohatyrowicz — może oni też się do nas przyłączą...?

ZAPRASZAMY DO ŚWIĘTEJ LIPKI

ŚWIĘTA LIPKA, NIEWIELKA WIEŚ POŁOŻONA NIE DALEKO KĘTRZYNA NA WARMII I MAZURACH, ZNANA JEST PRZED WSZYSTKIM Z JEDNEGO Z NAJWAŻNIEJSZYCH SANKTUARIÓW MARYJNYCH W POLSCE – SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ ŚWIĘTOLIPSKIEJ. Z CHWILĄ ROZBIORÓW ŚWIĘTA LIPKA STAŁA SIĘ OBOK GIETRZWAŁDU GŁÓWNĄ OAZĄ POLSKOŚCI I WIARY DLA MIESZKAŃCÓW WARMII I MAZUR. MÓWIONO WÓWCZAS: „CZYM CZĘSTOCHOWA DLA POLSKI I OSTRA BRAMA DLA LITWY, TYM LIPKA DLA WARMII I MAZUR”. BAZYLIKA POD WEZWANIEM NAWIEDZENIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY PRZYCIĄGA ROCZNIE SETKI TYSIĘCY PIELGRZYMÓW, KTÓRZY PRAGNĄ ZŁOŻYĆ SVOJE PROŚBY I PODZIĘKOWANIA MATCE BOŻEJ.

Początki sanktuarium wyznacza wiek XIV, a może nawet XIII, i wiemy o nich ze starych opowieści ludowych przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Jedna z nich pochodzi z XVII wieku i z niej dowiadujemy się, że: „Jest w Prusach słynne miejsce, które wzięło nazwę od lipy. Bo od bardzo dawna stała na tym miejscu rozłożysta lipa, a na niej prawie z pierwszym posiewem chrześcijaństwa w Prusach – pojawiła się figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem, dzieło rąk Boskich”.

Z tym podaniem wiąże się bowiem wzruszająca historia uznawana przez jednych za legendę, a przez innych za prawdziwą opowieść. Otóż w XIV wieku

wieźniowi osadzonemu w Kętrzynie (można tę celkę zwiedzić w bazylice pw. św. Jerzego) objawiła się Matka Boska, która poprosiła go o wyrzeźbienie Jej postaci wraz z Dzieciątkiem na ręku. Skazaniec zabrał się więc do pracy i z kawałka drewna w ciągu nocy wyrzeźbił małą figurkę, tak jak Matka Boża go o to prosiła. Wycinał i rzeźbił z niezwykłą dokładnością, starając się oddać piękno i delikatność kształtów Matki Bożej.

Gdy nad ranem strażnicy, którzy przyszedli po więźnia, aby zabrać go na egzekucję, zobaczyli tę piękną rzeźbę, zdumieni się ogromnie, a sędziowie zmienili decyzję, upatrując w dziele więźnia palec Opatrzności Bożej, która zechciała uratować skazanego od śmierci. Szczęśliwie ocalony mężczyzna, wracając do domu do pobliskiego Reszla i chcąc podziękować Matce Bożej za interwencję, szukał okazałej lipy, na której mógłby umieścić swą figurkę.

Znalazł ją właśnie w pobliżu miejsca, gdzie obecnie znajduje się sanktuarium i tam ją przymocował wśród konarów drzewa. W ten sposób wypełnił on wolę Matki Boskiej. Od tego momentu pod lipą zaczęli gromadzić się ludzie, modlić się i prosić o łaski i uzdrowienia. A Matka Boża wysłuchiwała tych prośb.

Nawet mistrz krzyżacki Albrecht Hohenzollern w 1519 r. pielgrzymował do Świętej Lipki boso. Figurkę próbowano przenosić kilkakrotnie do kościoła w Kętrzynie, ale zawsze stamtąd znikała, wracając na tę samą lipę. Wówczas wierni, obudowując drzewo, wzniesli kaplicę z wystającą ponad dach koroną. Miała ona wymiary 8x12m.

Jednak czas reformacji nie był łaskawy dla kultu świętych. Krzyżacy po przejściu na protestantyzm zaczęli prześladować przybywających tutaj pątników. W 1524 r. zrujnowali kapliczkę, a świętą figurkę porabiali i wrzucili do pobliskiego jeziora Wirowego, dla nieposłusznych zaś pielgrzymów, którzy mimo zakazów przybywali nadal, wystawili szubienicę. Miała ona w ten sposób ich odstraszac. Lecz pielgrzymi nadal zbierali się tam potajemnie i w

UROCZYSTOŚCI SIERPNIOWE ŚWIĘTA LIPKA 2023

PIĄTEK 11 SIERPNIA
Uroczystość Matki Bożej Świętolipskiej
55 rocznica koronacji cudownego obrazu
Matki Jedności Chrześcijan
Msze Św. w bazylice o godz. 9.00, 12.00 i 18.00

PONIEDZIAŁEK 14 SIERPNIA
11.30 - Modlitwa różańcowa
12.00 - Msza Św. z sakramentem namaszczenia chorych
21.00 - Apel Maryjny, początek czuwania modlitewnego
24.00 - Msza Św.

WTOREK 15 SIERPNIA
Uroczystość Wniebowzięcia NMP
Msze Św. w bazylice o godz. 7.00, 9.00, 14.00 i 17.00
godz. 11.00 - uroczysta suma odpustowa na placu przed bazyliką
pod przewodnictwem Biskupa pomocniczego
szczecińskiego kamieńskiego Henryka Wejmiana
Po Mszy Św. procesja wokół placu przed bazyliką
Spowiedź Św. w kruchtach

*Zapraszają
Jezuici – kustosze Sanktuarium*

nocy zapalali ofiarne świece w miejscu zniszczonej kaplicy, a cudowne ocalenia i uzdrowienia nadal trwały.

Taka sytuacja trwała do początków XVII wieku. Wreszcie w 1610 r. powołano komisję rewizyjną, w skład której wchodził delegat biskupa warmińskiego i księcia pruskiego, której rolą było wyznaczenie granicy pomiędzy Warmią a Prusami Książęcymi. Granicę ustalono tuż przy Świętej Lipce. Kult maryjny zaczął się z powrotem rozwijać. Sanktuarium Maryjne zostało konsekrowane 19 listopada 1619 r. przez biskupa warmińskiego Szymona Rudnickiego.

NOWI KUSTOSZE

W 1639 r. przybyli do Świętej Lipki jezuiti. Sprowadził ich tutaj sekretarz króla polskiego Zygmunta III Wazy, Stefan Sandorski, który też był fundatorem odbudowanej kaplicy i który wyłożył pieniądze na nabycie Świętej Lipki. Wtedy zaczyna się prawdziwy „złoty wiek” tego sanktuarium, odżywają tradycje pielgrzymkowe; ściągają Polacy z różnych stron kraju, zwłaszcza z Mazur, Warmii i Kurpi. Trudnym dla sanktuarium okazał się czas, w którym zdecydowano o kasacie zakonu jezuitów. W 1773 r. papież Klemens XIV pod naciskiem wrogich Kościołowi dworów burbońskich

rozwiązał zakon. Wówczas to miejsce kultu przekazano księżom diecezjalnym, którzy sprawowali opiekę nad sanktuarium do 1932 r., aby w tym samym roku ponownie przekazać je jezuitom.

Wypożyczenie wnętrza kaplicy przez ojców jezuitów trwało kilka wieków. Zaginioną cudowną figurkę w odbudowanej kaplicy jezuiti zastąpili obrazem M.B. Świętolipskiej namalowanym w 1640 r. przez niderlandzkiego malarza Bartłomieja Pensa – Belga mieszkającego w Elblągu, który po zajęciu tego miasta przez Szwedów na stałe przeniósł się do Wilna. Samuel Gräwe – złotnik z Królowca – wykonał srebrną suknienkę na ten obraz, srebrne ozdoby na tabernakulum ze sceną Ostatniej Wieczerzy i Wieczerzy w Emaus.

On też był twórcą przepięknej monstrancji w kształcie drzewa lipowego z figurką Matki Bożej. Obraz, który od XVII wieku cieszy się niesłabnącym kultem, stanowi kopię obrazu Matki Bożej „Salus Populi Romani” z bazyliki rzymskiej Santa Maria Maggiore i jest umieszczony w Świętej Lipce. Wizerunek Matki Bożej natychmiast zasłynął łaskami, które wierni otrzymywali, modląc się za wstawiennictwem Maryi.

Rektor kolegium jezuickiego zapisał, że w latach 1640-1658 odnotowano

ok. 600 cudownie wysłuchanych próśb uleczeń, nie mówiąc o nieprzeliczonych łaskach wewnętrznych, których nie notują żadne statystyki. Przybywali tu królowie polscy: Zygmunt III, Władysław IV, Jan Kazimierz, Jan III Sobieski. Wśród paramentów liturgicznych znajduje się ornat własnoręcznie haftowany przez żonę Jana III – królową Marysienkę.

W 1681 r. jezuiti przystąpili do budowy nowej, okazałej świątyni. Ofiary na ten cel napływały z całej Polski. Odbudowa kaplicy zapoczątkowała rozkwit sanktuarium. W Prusach i na Warmii trudno było znaleźć mieszkańca, który by choć raz nie przyszedł z pielgrzymką do Świętej Lipki. W 1685 r. jezuiti przygotowywali teren pod budowę.

Kamień węgielny poświęcił biskup warmiński kardynał Michał Radziejowski w 1687 r., a konsekracji dokonał w 1693 r. biskup warmiński Stanisław Zdąbski. Przez cały okres zaborów byli w tym sanktuarium polscy kaznodzieje i aż do hitlerowskiego zakazu w 1939 r. głoszone tu kazania w języku polskim. Do 1939 r. działała tu także polska szkoła.

DZIEŁO KULTURY MATERIALNEJ I DUCHOWEJ

Dla miłośników sztuki świętolipska świątynia jest jednym z najwspanialszych zabytków baroku w architekturze, rzeźbie i malarstwie. Została uznana za najpiękniejszy kościół barokowy w Europie północno-wschodniej. Dodatkową atrakcją są przepiękne organy ze sceną przedstawiającą Zwiastowanie Najświętszej Maryi Panny. W świętolipskiej szkole muzycznej uczył się znany syn Warmii – Feliks Nowowiejski; improvizował na miejscowych organach. Z murów starej świątyni wyszła też muzyka Nowowiejskiego do słów Roty Konopnickiej: „Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród”.

Dzień 11 sierpnia 1968 r. przeszedł do historii sanktuarium jako szczególny.

Wtedy bowiem Prymas Tysiąclecia, kard. Stefan Wyszyński, dokonał koronacji cudownego obrazu Matki Bożej Świętolipskiej.

Jednym z uczestników tego aktu był także metropolita krakowski, kard. Karol Wojtyła.

W uroczystości wziął udział prawie cały Episkopat Polski oraz rzesze wiernych z całego kraju. W 1983 r. ks. biskup Jan Oblak polecił, by dotychczasowe wspomnienie Matki Boskiej Świętolipskiej 12 sierpnia obchodzono jako wspomnienie NMP Świętolipskiej Matki Jedności Chrześcijan, pamiętając, jak ważnym miejscem w okresie poreformacyjnym była Święta Lipka w życiu religijnym ludności ewangelickiej mieszkającej na Mazurach. Ewangelicy także pielgrzymowali do Świętej Lipki, zwłaszcza, jak pisał ks. Walenty Barczewski: „w porannych godzinach święta Piotra i Pawła oraz Nawiedzenia NMP stali corocznie pielgrzymi obydwu wyznań w ich nabożeństwie lub też ze śpiewem i świecami ofiarnymi przed Cudownym Obrazem ze Świętej Lipki”. Położona pomiędzy jeziorami i pośród lasów i pól Święta Lipka w ostatnich dekadach jest także miejscem wypoczynku i rekreacji coraz liczniejszej grupy turystów i wczasowiczów. Podążając drogą między Świętą Lipką a Reszlem, należy zwrócić uwagę na sześciokilometrowy trakt pielgrzymkowy z zabytkowymi, barokowymi kapliczkami, wytyczającymi drogę różańcową, biegnącą pośród wiekowych i rozłożystych lip, które stanowią pomniki przyrody. Warto też zobaczyć zabytkowy słup graniczny z 1750 r., który rozdziela Mazury i Warmię, czyli dawne Prusy Książęce od Prus Królewskich.

ZDZIŚŁAWA KOBYLIŃSKA

W okresie wakacyjnym odbywają się w bazylice cykliczne „Świętolipskie Wieczory Muzyczne”. Główne uroczystości odpustowe: odpust Nawiedzenia NMP przypada na ostatnią niedzielę maja, gdy pielgrzymi zmierzają do Świętej Lipki w pielgrzymce pieszej „Gwiazdzistej” z Reszla, Kętrzyna, Mrągowa, Giżycka i pobliskich parafii oraz odpust 15 sierpnia w uroczystość Wniebowzięcia NMP. Do Matki Bożej Świętolipskiej do dziś przybywają także ewangelicy. Na te najbliższe uroczystości zapraszamy!

TO NASZ PREZYDENT MIAŁ RACJĘ

„WIEMY DOBRZE, ŻE DZIŚ GRUZJA, JUTRO UKRAINA, POJUTRZE PAŃSTWA BAŁTYCKIE, A PÓŹNIEJ MOŻE I CZAS NA MÓJ KRAJ, NA POLSKĘ (...)” – POWIEDZIAŁ W SIERPNIU 2008 R. ÓWCZESNY PREZYDENT POLSKI NA WIECU W TBILISI. JAK SIĘ OKAZAŁO PO 15 LATACH W ŚWIELE ROSYJSKIEJ AGRESJI NA UKRAINĘ, ŚP. LECH KACZYŃSKI MIAŁ RACJĘ, CO PRYZNAJĄ OBECNIE EUROPEJSCY POLITYCY. I SYPIĄ GŁOWĘ POPIOŁEM.

Kolejna rocznica rosyjskiego ataku na Gruzję, która rozpoczęła się 8 VIII 2008 roku, przeminęła właściwie bez echa. Konflikt trwał zaledwie 5 dni i zakończył się zwycięstwem Rosji i porażką Gruzji. Choć w tym drugim przypadku przegranych było tak naprawdę znacznie więcej. Brak reakcji ze strony Zachodu na poczynania Rosji w 2008 roku miało swoje konsekwencje w 2014 roku i tym, co teraz dzieje się za naszą wschodnią granicą. Żaden jednak niemiecki czy francuski polityk nie może powiedzieć „nie wiedzieliśmy”, bo wiedzieli, ale zlekceważyli głosy przestrzegające przed rosyjskim imperializmem. Najgłośniejszy mówił wtedy o tym śp. Prezydent Lech Kaczyński

MY MÓWIMY „NIE!”

Jeżeli chodzi o wsparcie Europy dla położonej na

12 sierpnia tego roku mija 15 lat od historycznego przemówienia Lecha Kaczyńskiego w stolicy Gruzji. Na zdjęciu Lech Kaczyński, prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko i prezydent Gruzji Micheil Saakaszwili (Tbilisi 2008).

styku dwu kontynentów Gruzji, to największego moralnego wsparcia udzielił jej właśnie Lech Kaczyński, który 12 VIII 2008 r. – piątego dnia konfliktu (i jak się okazało ostatniego) – udał się z wizytą do Gruzji. Pojawienie się w stolicy kraju, któremu groziła bezpośrednia rosyjska ofensywa, było odważnym ruchem, zwłaszcza że prezydent Polski zdołał namówić do niej również prezydentów Estonii (Toomas Hendrik Ives), Litwy (Valdas Adamkus), Łotwy (Ivars Godmanis) oraz Ukrainy (Wiktor Juszczenko). Celem wizyty było szerokie wyrażenie wsparcia małej Gruzji w konflikcie z dużą imperialistyczną Rosją.

— Jesteśmy po to, żeby podjąć walkę. Po raz pierwszy od dłuższego czasu nasi sąsiedzi z północy, dla nas także z północy, ze wschodu, pokazali twarz, którą znamy od setek lat. Ci sąsiedzi uważają, że narody wokół nich powinny im podlegać. My mówimy „nie!” — podkreślał Lech Kaczyński w pamiętnej mowie wygłoszonej do 150 tysięcy Gruzynów na wiecu w Tbilisi. Pokrzepiał, ale i ostrzegał.

— Chciałbym to powiedzieć nie tylko Wam, chciałbym to powiedzieć również tym z naszej wspólnej Unii Europejskiej, że Europa Środkowa, Gruzja, że cały nasz region będzie się liczył, że jesteśmy podmiotem. Imy też wiemy świetnie, że dziś Gruzja, jutro Ukraina, pojutrze państwa bałtyckie, a później może i czas na mój kraj, na Polskę!

Jak zareagował świat?

Tego samego dnia ówczesna wierna stronnica rosyjskich interesów w UE – Francja Nicolasa Sarkozy’ego – doprowadziła do zawarcia porozumienia francusko-rosyjskiego, w wyniku którego Rosja Dmitrija Miedwiediewa przerwała działania wojenne. Tym samym konflikt został zakończony, ale za jaką cenę? Rosja zablokowała akcesję Gruzji do NATO i zmusiła ją do zrzeczenia się kontroli na Osetii Południowej i Abchazji, separatystycznymi republikami kontrolowanymi przez Kreml.

OBŁASKAWIANIE NIEDŹWIEDZIA

Z perspektywy przeciętnego mieszkańca Europy Zachodniej Francja, która wówczas sprawowała prezydencję w Unii, jawiła się jako poważny gracz, który dzięki zręcznym zabiegom dyplomatycznym doprowadził do rozprężenia i „ugłaskania” rosyjskiego – zawsze groźnego – niedźwiedzia. Dla kontrastu słowa wypowiedziane przez prezydenta Polski na wiecu w Tbilisi zostały przez niemal wszystkich zignorowane, a przez wielu wręcz wyśmiane. Jak pokazał czas – a zwłaszcza zajęcie przez Rosję Krymu i części wschodniej Ukrainy, a potem pełnoskalowy atak na ten kraj – owa „dyplomacja” Zachodu okazała się de facto próbą obłaskawienia imperialistycznego misia, a słowa śp. Kaczyńskiego profetyczną przepowiednią, której scenariusz wydaje się realizować na naszych oczach.

— My te słowa doskonale pamiętamy, bo wiemy, że one były wtedy wykpiwane, słyszane, ale lekceważone przez wielkich tamtego świata, a także przez ówczesną władzę w Polsce. A jednak te słowa okazały się prorocze i dlatego dzisiaj musimy tę przestrożę wziąć sobie do serca, bo ona na naszych oczach się spełnia – podkreślił premier Mateusz Morawiecki podczas swojej ubiegłorocznej wizyty w Gruzji.

LEPIEJ PÓŹNO NIŻ WCAŁE

Kraje Zachodu przez długi czas wydawały się nie rozumieć (lub udawały, że nie rozumieją), jak ważne dla bezpieczeństwa całej UE jest mocne akcentowanie potrzeb krajów Europy Środkowej i państw bałtyckich. A to przecież one są naturalną linią oporu w obliczu agresywnych rosyjskich planów, których celem jest między innymi osłabienie, a potem rozbicie NATO. Liderzy krajów, o których wspominał w Gruzji premier Morawiecki, nie mogli jednak „udawać” wnieskończoność i w końcu poszli po rozum do głowy. Pierwszym wyraźnym sygnałem, że Zachód pomylił się w swoim dotychczasowym politycznym podejściu do rosyjskiego „partnera”, była deklaracja wydana w 2018 r. przez przywódców państw NATO, w której potępiono agresję Rosji na Gruzję.

— Miał rację odnośnie do Ukrainy, ale jeśli chodzi o trzy kraje bałtyckie, to one są dobrze chronione przez NATO – powiedział wów-

czas o słowach prezydenta Polski sprzed 10 lat szef NATO Jens Stoltenberg.

Po latach politycy zachodnioeuropejscy mówią już zdecydowanie – pomyliliśmy się, a Lech Kaczyński miał rację.

WIEDZIELIŚMY, ALE NIE CHCIELIŚMY WIDZIEĆ

— Nie chcieliśmy tego dostrzec. To dotyczy wszystkich. Kiedy byłem ministrem spraw wewnętrznych, rozmawiałem z moim rosyjskim odpowiednikiem o tym, jak moglibyśmy wspólnie walczyć z islamskim terrorem. Mogłem przyjrzeć się temu, co Rosja robiła w Czeczenii. Albo posłuchać ówczesnego prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego. Ostrzegał w przemówieniu po inwazji Rosji na Gruzję: najpierw Gruzja, potem Ukraina, Mołdawia, kraje bałtyckie, a potem Polska. Miał rację – przyznał w 2022 r. na łamach gazety „Handelsblatt” Wolfgang Schaeuble, wpływowy polityk CDU i eks przewodniczący Bundestagu.

Były minister spraw wewnętrznych w rządzie kanclerz Angeli Merkel był zaniepokojony biegiem geopolitycznych wydarzeń (wojna rosyjsko-ukraińska) i rolę, jaką odgrywa w nim Rosja, czemu dał wyraz w wywiadzie z jesieni tego samego roku („Tagesspiegel”) udzielonym z okazji jego 80 urodzin.

— Sytuacja nie jest dobra. Putin prowadzi wojnę nie tylko przeciwko Ukrainie, lecz także przeciwko całemu ładowi Zachodu. Jeżeli wygra tę wojnę, nie zatrzyma się, lecz będzie ją kontynuował – mówił Schaeuble, przyznając jednocześnie, że ma sporo pretensji do siebie samego, za łagodne i naiwne polityczne podejście Niemiec do Rosji.

Bardziej emocjonalnie ujęła to ex-minister obrony narodowej Niemiec,

— Jestem wściekła na nas. Wszystko wiedzieliśmy, ale nie chcieliśmy widzieć – miała mu powiedzieć Annegret Kramp-Karrenbauer.

NIE MA JUŻ GŁUPICH?

Rosyjska agresja na Ukrainę była dla liderów krajów Europy Zachodniej swoi-

stym zimnym prysznicem z imperialistycznego rosyjskiego szlauchu, który nieco ich otrzeźwił i przypomniał, że przede wszystkim mamy do czynienia z napastliwym i agresywnym imperium. A biorąc pod uwagę sam fakt, że imperia niemal zawsze dążą do ekspansji i łącząc go z krwawym dziedzictwem i piętnem, jakie odcisnęła Rosja w historii politycznej Europy Środkowej i Wschodniej, należy wysnuć logiczny wniosek, że państwa UE powinny mieć się zawsze przed Rosją na baczności.

— Widzieliśmy, że prezydent Władimir Putin jest gotowy użyć sił zbrojnych do realizacji swoich celów. Widzieliśmy to przecież w Gruzji w 2008 roku, w Syrii, widzieliśmy też wiele lat temu w Czeczenii, gdzie też zobaczyliśmy brutalność jego działań i w 2014 roku, kiedy doszło do aneksji Krymu (...). To, co mogło nas zszokować, to brutalność, którą teraz widzimy podczas inwazji na Ukrainę, ale nie powinniśmy być zaskoczeni tym faktem, bo to część schematu agresywnych działań Rosji przez wiele lat – tłumaczył Jens Stoltenberg w kwietniu tego roku na antenie TVP Info.

A Angela Merkel nadal uważa, że w relacjach z Moskwą robiła to, co należało. Niedawno na Międzynarodowych Targach Książki w Lipsku broniła jednak swojej polityki wobec Rosji i decyzji dotyczących polityki energetycznej, które w znacznym stopniu uzależniły Niemcy od Rosji.

— Próbowaliśmy za pomocą tego, co było do mojej dyspozycji, zapobiec tej sytuacji. To, że się nie udało, nie jest dowodem, że nie należało próbować. Dyplomacja jest „koniecznością” – powiedziała, zapytana o rosyjską inwazję na Ukrainę.

MACIEJ CHROŚCIELEWSKI

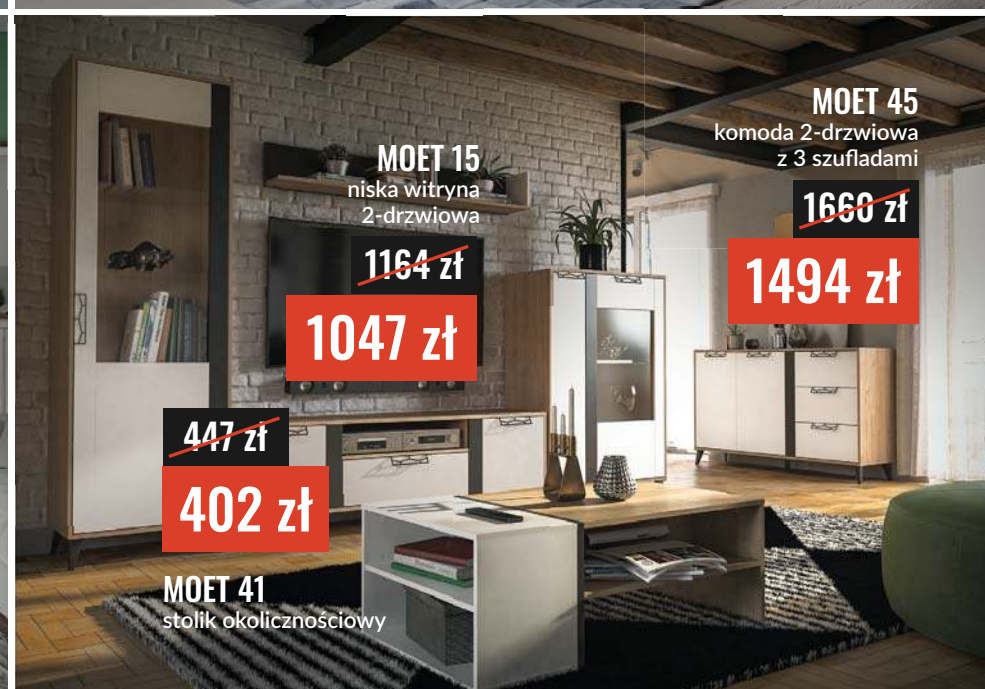
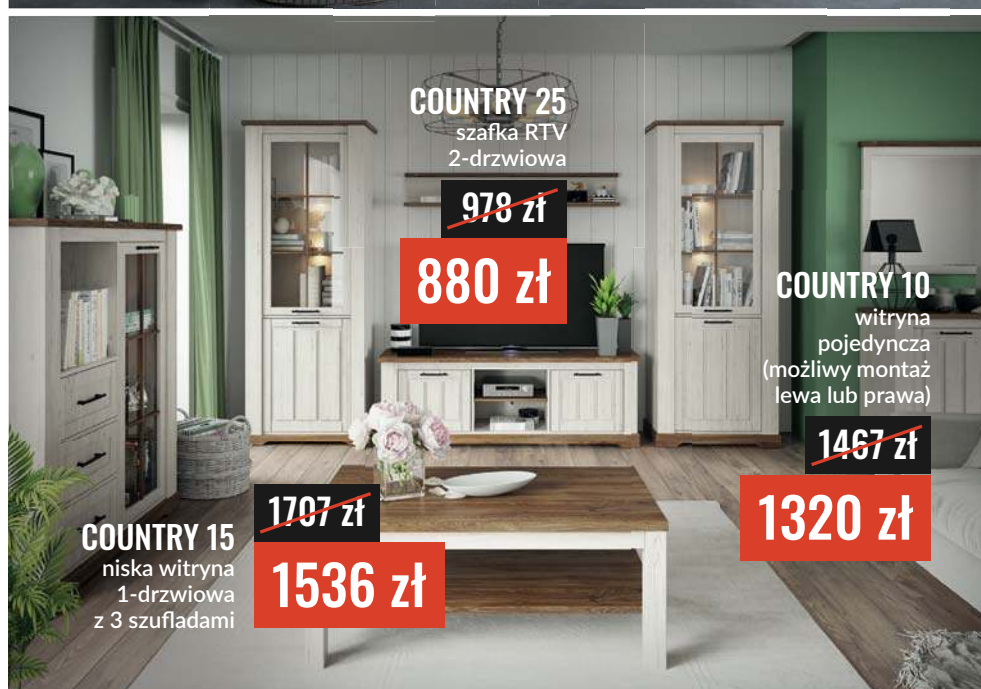
— Lech Kaczyński jest nie tylko wielkim Polakiem, ale też bohaterem narodowym Gruzji – napisał w czwartek w mediach społecznościowych były gruziński prezydent Micheil Saakaszwili. — Dziś, 15 lat później, chcę podziękować każdemu liderowi za to, że stał przed parlamentem wraz z setkami tysięcy Gruzynów – dodał.

Wielkie wakacyjne meblowanie

szynakameble
zawsze blisko ludzi

Promocja obowiązuje
do 21 sierpnia 2023 r.

**RABAT
do 10%**

ZAPRASZAMY DO SALONÓW

Działdowo, ul. Grunwaldzka 40, salon Meble Plus, tel. 503 098 346
Giżycko, ul. 1 Maja 17, salon Meble Plus, tel. 536 722 850
Iława / Nowa Wieś, ul. Platynowa 3, salon Telmar, tel. 89 679 72 25
Kurzętnik, ul. Sienkiewicza 3, salon Telmar, tel. 56 474 26 83
Malbork, al. Wojska Polskiego 91D, salon Telmar, tel. 55 272 01 86

Nidzica, ul. Olsztyńska 8, salon Meble Plus, tel. 517 653 242
Olsztyn, ul. Pstrowskiego 26, salon Meblolux, tel. 500 111 967
Ostróda, ul. Jana III Sobieskiego 11, salon Meble Plus, tel. 517 653 381
Pisz, ul. Wołodyjowskiego 2C, salon Meble Plus, tel. 519 480 554
Szczytno, ul. Żeromskiego 16, salon Meble Plus, tel. 504 323 671

SALON FIRMOWY SZYNAKA MEBLE

Lubawa, ul. 19 Stycznia 25
pn.-pt. 9:30-17:00 | sob. 9:30-12:00
tel. 693 540 096

OUTLET FIRMOWY SZYNAKA MEBLE

Iława, ul. Ostródzka 54 (budynek Europa Center)
pn.-pt. 10:00-18:00 | sob. 10:00-14:00
tel. 609 089 247

11 - 17 sierpnia 2023

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Piątek

0:10

TVP 1

Tokariew. Zabójca z przeszłości.
Film sensacyjny, USA, Francja, 2014.

Paul Maguire (w tej roli świetny Nicolas Cage) przed kilkunastu laty obrabował wraz z kumplami kuriera rosyjskiej mafii, przechwytyując miliony dolarów. Zdobyty podczas napadu pokaźny łup, sprawił, że mógł porzucić przestępczą działalność i rozpocząć nowe, uczciwe życie. Poszczęściło mu się. Ożenił się, został ojcem, jest szanowanym obywatelem Alabamy, gdzie osiadł na stałe. Nie jest jednak łatwo uciec od przeszłości. Pałający nienawiścią dawni wrogowie, którym kiedyś wszedł w drogę, dają w końcu znać o sobie. Rosyjska mafia mści się okrutnie, uprowadzając ukochaną córkę Paula, śliczną Caitlin.

Sobota

3:55

TVP 2

Sama przeciw wszystkim
Dramat., USA, Francja, 2016.

Znana lobbyстка z Waszyngtonu Elizabeth Sloane znakomicie odnajduje się w świecie wielkiej polityki i brudnych pieniędzy, w świecie gdzie rządzą korupcja i szantaż. Robi zawrotną karierę, uchodzi za najlepszą w tych kręgach i zawsze wyprzedza konkurencję. Sprawy komplikują się, gdy Elizabeth znajdzie się w samym środku rozgrywek z bronią w ręku. Pod wpływem dramatycznych doświadczeń, sprzeciwia się polityce dotychczasowych pracodawców. Wspierana przez biznesmena Rodolfo Schmidta i zespół młodych talentów, wypowiada zdecydowaną wojnę amerykańskim firmom zbrojeniowym.

Niedziela

20:00

TVP KULTURA

Pożegnanie z Afryką
Melodramat, USA, 1985.

Karen wraz z mężem osiada w Afryce. Jej małżeństwo nie jest udane. Kobieta sama musi borykać się z prowadzeniem plantacji kawy i wieloma codziennymi trudnościami w odmiennym kulturowo kraju. W mężu nie ma żadnego oparcia. Ten większość czasu spędza poza domem na wielomiesięcznych polowaniach. Nie grzeszy też wiernością. Ich związek szybko się rozpada. Mimo, to, zafascynowana Afryką Karen postanawia tu zostać. Wkrótce poznaże Denysa. Połączy ich wielkie uczucie.

Poniedziałek

20:00

POLSAT

Inferno
Akcja, USA, Węgry, 2016.

Omar Słynny badacz symboli Robert Langdon (Tom Hanks) budzi się z amnezją we włoskim szpitalu i odkrywa, że ktoś na niego poluje. Langdon łączy siły z doktor Sienną Brooks (Felicity Jones), która, jak sądzi, pomoże mu odzyskać pamięć i wspomnienia. Razem, kierując się wskazówkami z poematu Dantego, przemierzają Europę i ścigają się z czasem pragnąc za wszelką cenę powstrzymać szaleńca, który - za sprawą wirusa - chce zdziesiątkować ludzkość.

Wtorek

0:35

TVP 1

Droga życia
Dramat, USA, Hiszpania, 2010.

Dr Thomas Avery przyjeżdża do Francji śladem swojego syna. Daniel zginął podczas burzy na pielgrzymkowym Szlaku Świętego Jakuba, wiodącym do Santiago de Compostela. Celem podróży Thomasa do Francji jest odzyskanie ciała syna i sprowadzenie do kraju. W rezultacie postanawia złożyć hołd zmarłemu, idąc tym samym szlakiem z jego prochami w plecaku. W czasie wędrówki dr Avery spotyka na swej drodze wielu ludzi, którzy z różnych powodów zdecydowali się na tę długą i wyczerpującą trasę.

Środa

13:20

TVP KULTURA

Magiczne Drzewo
Film przygodowy, fantasy, Polska, 2008.

Burza powala stary dąb - Magiczne Drzewo. Ludzie tną go na kawałki i robią z nich przedmioty codziennego użytku. Kiedy trafiają one do sklepów, na całym świecie dzieją się niezwykle rzeczy, ponieważ cząstka niezwyklej, magicznej mocy dębu pozostała we wszystkim, co zostało z niego zrobione. Pewnego dnia trójka dzieci - Tosia, Filip i Kuki - odnajduje krzesło, które spełnia życzenia. Ich rodzice wyjechali za granicę do pracy. Dzieci wyruszają na wyprawę w poszukiwaniu rodziców. Podróż nie jest jednak łatwa, gdyż ich śladem podąża ktoś, kto za wszelką cenę pragnie zdobyć niezwykle krzesło.

Czwartek

20:00

TVP KULTURA

Dziewczęta z Nowolipek. Bronka.
Teatr Telewizji, Polska, 1970.

Spektakl przedstawiający losy czterech dziewcząt, mieszkanki biednej, warszawskiej dzielnicy Nowolipki. Bohaterką trzeciej części jest Bronka (w tej roli Zofia Kucówna), która zawsze była ufna i życzliwa dla ludzi. Po skończeniu szkoły uczęszcza na lekcje prowadzone przez panie z towarzystwa, zakochuje się w koleźce brata Ignasiu. Ignasi wyjeżdża do Krakowa, rodzice po wybuchu wojny wyjeżdżają w głąb Rosji. Bronka przeprowadza się do małego pokoiku na Pradze. Z obawy przed samotnością wiąże się z różnymi mężczyznami. Pewnego dnia spotyka Ignasia. Uczucie odżywa na nowo.

PIĄTEK • 11 sierpnia

TVP 1

TVP 2

05:15 Dziedzictwo - serial obyczajowy

06:05 Klan - telenowela

06:30 Leśniczówka - serial obycz.

07:00 Transmisja Mszy Świętej

07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn

08:00 Wiadomości

08:10 Kwadrans polityczny

08:25 Informacje kulturalne

08:30 Pogoda poranna

08:40 Ranczo - serial obycz.

09:40 Komisarz Alex - serial kryminalny

10:40 Ojciec Mateusz - serial kryminalny

11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela historyczna

12:00 Wiadomości

12:10 Agrobiznes

12:30 Agropogoda

12:35 Magazyn Rolniczy

05:25 M jak miłość - serial

06:20 Anna Dymna - spotkajmy się - Robert Mielczarek

06:55 Rodzinka.pl - serial kom.

07:30 Pytanie na śniadanie

10:35 Panorama

10:45 Pytanie na śniadanie

11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem Bułecką

11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial

12:30 Koło fortuny - teleturniej

13:15 Akacja 38 - serial

14:05 Va Banque - teleturniej

14:35 Na sygnale - serial fabularny

15:05 M jak miłość - serial

16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej

17:15 Zakazany owoc - serial obycz.

18:00 Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej

12:50 Natura w Jedyńce - Dzikie Słowenia - dok., Słowenia, 2020

14:00 Krawcowa z Madrytu

15:00 Wiadomości, Pogoda

15:20 ALARM! - magazyn

15:35 Gra słów. Krzyżówka

16:05 Dziedzictwo - serial

17:00 Telexpress, Pogoda

17:20 Jaka to melodia?

18:00 Ranczo - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu

19:30 Wiadomości

20:05 Pogoda, Sport

20:15 ALARM! - magazyn

20:35 07 zgłoś się - serial

23:15 Archiwista - serial

00:10 Tokariew. Zabójca z przeszłości - sens., USA, 2014

02:00 Sojusznicy - woj., Wlk. Bryt., 2014

03:40 Przystań - serial

TVN

POLSAT

05:50 Uwaga! - program interw.

06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy

07:00 Doradca smaku - Pieczony pstrąg w soli z orzeźwiającej salsą - program kulinarny

07:10 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy

08:55 Ten moment - program obyczajowy

09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny

10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy

11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy

13:40 Szpital - program obycz.

15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy

16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

19:00 Fakty

19:30 Sport, Pogoda

06:00 Nowy dzień z Polsat News

08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny

09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

12:50 Wydarzenia - program informacyjny

13:20 Interwencja - magazyn reporterów

13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny

15:50 Wydarzenia - program informacyjny

16:10 Pogoda

16:15 Interwencja - magazyn reporterów

16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny

17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny

19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport, Pogoda

20:05 Festiwal Weselnych Przebojów - Mrągowo 2023

22:30 World War Z - sens. USA, 2013. Coś sprawia, że grupy ludzi wściekle atakują się nawzajem. Zabójczy wirus, który rozprzestrzenił się przez ugryzienie przemienia zdrowych ludzi w coś trudnego do zdefiniowania, dzikiego.

01:10 Glass

04:05 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny

04:40 Disco Gramy

05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

TV Puls

07:00 Muzyczne poranki

07:10 Zaginione Skarby - „Madonna z Dzieciątkiem i papugą”

07:20 Przestrzeń pamięci - Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie

07:50 Szlakiem Kolberga - Natalia Kukulska - rep.

08:25 Powrót Arabeli - serial

09:50 Opowieści Hoffmana - fab., Wlk. Bryt., 1951. Musicalowa baśń ze znakomitą muzyką

12:15 W słońcu i w deszczu - serial

13:25 Pavarotti - Wlk. Bryt., USA, 2019

15:30 Kolory Raju - dram., Iran, 1999

17:15 Komedie z pomyłek - kom., Polska, 1967

18:00 Jazz.pl - Piotr Matusik TRIO „Independence” - koncert

19:35 Ssaki - film krótkometr.

06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny

08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny

10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy

12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny

14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

16:00 Kurierzy - serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”. Każdy odcinek będzie koncentrował się wokół historii klienta i związany będzie z pracą kuriera w terenie.

18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Komedie lato - Mareczku, podaj mi pióro - kom., Czechosłow., 1976. Pogodna opowieść o ludziach, którzy po latach znów zasiedli w szkolnych ławkach.

21:40 Informacje kulturalne

22:05 Pitbull - serial policyjny

23:05 Wróg numer jeden - thriller, USA, 2012. Kronika wieloletniego polowania na największego terrorystę Osamę bin Ladena.

01:50 Kino krótkich filmów - Buty ojca; Piolun

02:55 Informacje kulturalne

03:30 Ustrzelić mafie - dok., Irlandia, USA, 2019

05:20 Teledyski

05:30 Afisz kulturalny ekstra

05:45 Jeszcze więcej kultury

20:00 Gliniarz z Beverly Hills 3 - kom. sens., USA 1984.

22:00 Rocky 4 - dram., USA 1985. Rocky (Sylvester Stallone) osiągnął wszystko, czego pragnął. I wtedy na horyzoncie pojawia się nowy przeciwnik: Drago (Dolph Lundgren), olbrzymi, rosyjski bokser

23:55 Odrzut - akcja, Kanada 2011. Ryan Varrett (Steve Austin) to były oficer policyjny. Jego życie legło w gruzach, gdy została brutalnie zamordowana cała jego rodzina.

01:55 Menu na miarę - program kulinarny

02:30 Z archiwum policji

02:55 Dyżur - serial medyczny

03:35 Menu na miarę

TVN 7

TV 4

05:00 Szkoła - program obyczajowy

06:55 Szpital - program obycz.

07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

11:00 Sprzątaczkę - program obyczajowy

11:45 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

12:45 Szpital - program obyczajowy

13:45 Sąd rodzinny - program sądowy

14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy

15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy

16:55 SOS Ekipy w akcji - program policyjny

17:55 Szpital - program obyczajowy

18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

20:00 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji

08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy

09:00 Pierwsza miłość

09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej

10:50 Hardkorowy lombard

11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

12:55 Detektywi w Akcji

13:55 STOP Drogówka - serial policyjny

15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej

19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.

20:00 Gwiazdy Kabaretu

22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny

00:05 Predator, cz. 1 - akcja, USA, 1987. Na drodze majora Dutcha (Schwarzenegger) i jego komandosów staje okrutny przybysz z innej planety

02:25 Disco Polo Life

03:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Telezakupy

21:00 Nadchodzi Polly - kom., USA, 2004. Znany komik (Ben Stiller) prowadzi poukładane i starannie zaplanowane życie. Wszystko się zmienia, kiedy poznaje postrzeloną i nieco zwariowaną Polly (Jennifer Aniston)...

23:05 Milion sposobów, jak zginąć na Zachodzie - western, USA, 2014. Farmer Albert zaczyna zakochiwać się w nowej kobiecie w mieście - Annie. Niestety wraca jej mąż...

01:30 Hotel Paradise All Stars - program rozrywkowy

02:30 Małżeństwo pełne tajemnic - program

03:30 Mój sąsiad morderca - program

09:10 Z wędką nad wodę w Polsce i Świat

09:35 Święty na każdy dzień

09:45 Jestem Mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Camino de Vistula

11:25 Myśląc Historia

11:35 Stefan Kardynał Wyszyński

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Savonia

13:10 Śladami s. Heleny Majewskiej

13:30 Msza święta

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Ojcostwo polecam

16:40 Prosto o gospodarce

17:00 Sekrety mnichów

17:30 Geopolityka

17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Historia

21:00 Apel Jasnogórski

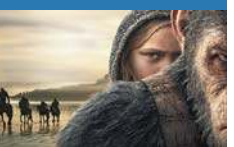
SOBOTA • 12 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:30 Dziewczyna i chłopak – Dochodzenie – serial 06:20 Balans bieli – magazyn 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 wojsko-polskie.pl – reportaż 08:45 Pełnosprawni – magazyn dla niepełnosprawnych 09:10 Sprawa dla reportera 10:15 Fascynujący świat - Cud architektury - Katedra w Strasburgu – dok., Francja, 2020 11:10 Opole na bis - Ale To Już Było. Jest. I Będzie! – koncert 11:30 Sanatorium miłości – reality show 12:30 Gwiazdy w południe - Był tu Willie Boy – western, USA, 1969 14:10 Z pamięci - Elżbieta Czyżewska – felieton	05:25 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia – serial. 06:55 Dla niesłyszących - M jak miłość – serial 07:55 Pytanie na śniadanie – w tym: Pogoda Flesz 12:10 Studio Raban – Lato – magazyn 12:50 Łączy Nas Bałtyk – koncert 14:00 Familiada – teleturniej 14:35 Koło fortuny – teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 – widowisko muzyczne 16:20 Na dobre i na złe – serial 17:15 Natura bez granic – cykl dokumentalny 17:45 Dla niesłyszących - Słowo na niedzielę – Zakres wiary czyli literackie przygody 18:00 Panorama 18:20 Va Banque – teleturniej
	
14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 60. KFPP w Opolu - Czas ołowiu 15:25 Lalka - Ciąg dalszy pamiętnika starego subiekta – serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz – serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz – felieton 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda, Sport 20:15 ALARM! – magazyn 20:35 Komisarz Alex – serial krym. 21:30 Hit na sobotę - Wdowy – fab., USA, 2018 23:45 Urodzeni zwycięzcy – kom., USA, 2015 01:40 Tokariew. Zabójca z przeszłości – sens., USA, 2014 ● 03:25 Film fabularny	18:45 U Pana Boga w ogródku 19:35 Informacje kulturalne 20:00 Silna Bialo-Czerwona – widowisko 21:50 Polskie Biesiady - Na ludowo – koncert 23:50 Sama przeciw wszystkim – dramat, USA, Francja, 2016. Lobbyстка Elizabeth Sloane znakomicie odnajduje się w świecie polityki i brudnych pieniędzy. Wszystko jednak do czasu. ● 02:15 Pracownicy miesiąca – kom., USA, 2004. David Walsh przeżywa najgorszy dzień w swoim życiu – traci posadę w banku i zrywa z nim narzeczoną. 03:55 Wolny strzelec – dram. krym., USA, 2014

TVN	POLSAT
05:50 Uwaga! – program interw. 06:05 Ukryta prawda 07:00 Ugotowani w parach – turniej kulinarny 08:00 Kuchenne rewolucje – pr. kulinarno-rozrywkowy 09:00 Dzień Dobry Wakacje – program dla młodzieży 11:30 Na Wspólnej Omnibus – serial, Polska 13:30 Kobieta na krańcu świata – program Martyny Wojciechowskiej 14:05 MasterChef Junior – turniej kulinarny 15:45 Zgłoś ogród – program lifestyle'owy 16:50 Weekendowa metamorfoza – program rozrywkowy 17:55 Kuchenne rewolucje – pr. kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty, Sport 19:30 Raport Speedway Grand Prix 19:45 Uwaga! – program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:55 Stuart Malutki – USA, Niemcy, 1999 10:40 Bogate dzieciaki bez kasy 11:40 Bogaty Dom – Biedny Dom 12:40 Polacy za granicą – spotkania z ciekawymi ludźmi 13:40 Miasto Wieś – rodziny ze wsi i miasta zamieniają się miejscami 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Więzienie – program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia – pochodzą z małych wsi i miasteczek i z niezachwianą wiarą poszukują partnerów na całe życie. 18:50 Wydarzenia – program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy – rozmowy Jarosława Gułaj 19:45 Sport, Pogoda
	
20:00 Raj dla par – kom., USA, 2009. Cztery pary przyjaciół wyruszają na tropikalną wyspę na kursy dla małżeństw. 22:25 Hologram dla króla – obycz., USA, Niemcy, Wlk. Bryt., Francja, Meksyk, 2016. Przedsiębiorca Alan Clay (Tom Hanks) wyrusza do Arabii Saudyjskiej. Ta podróż odmieni jego życie. 00:35 Meg – film katastroficzny, USA, Chiny 2018 02:55 Kwatery Hitlera – program dokumentalny 03:55 Uwaga! – program interw. 04:15 Zamieszkać na plaży – program edukacyjny 04:45 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:10 Jak to jest zrobione	20:05 Spider-Man: Daleko od domu – Peter Parker decyduje się pomóc Nickowi Fury'emu odkryć sekret tajemniczych ataków, które pustoszą kontynent. 22:55 Anioły i demony – akcja, USA, 2009. Robert Langdon, wykładowca na Harvardzie, znawca symboli, zostaje wezwany do centrum badań jądrowych. Jego zadaniem jest zidentyfikowanie zagadkowego wzoru wypalonego na ciele zamordowanego fizyka. 01:55 Obcy kontra Predator 2 – SF, akcja, USA, 2007. 03:55 Świat według Kiepskich – serial 04:40 Disco Gramy

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Rozrywka Retro – Na festiwalowej scenie – Ewa Demarczyk – widowisko rozrywkowe 07:30 Informacje kulturalne 07:55 Res Poloniae - O Polsce z oddali – Abp. Zbigniew Stankiewicz – rozmowa 08:25 Tamte lata, tamte dni – Barbara Krafftówna – magazyn 09:05 Z Weneji do Paryża. Vivaldi i Leclair – koncert, Francja, 2021 10:15 Wydarzenie aktualne 10:45 Serialowa nostalgia – Alternatywy 4 – serial 11:55 Żeniac – kom., Polska, 1983 13:20 Delacroix, sztuka ponad wszystko – dok., Francja, 2018 14:25 Komedie lato – Mareczku, podaj mi pióro – kom., Czechosłow., 1976 16:10 Mieszczanie żywiecy – Filip i Filip – dok.	06:00 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny – serial kryminalny 10:00 Lombard. Życie pod zastaw – paradokument 20:00 Komornik – akcja, USA 2018. Mistrz sztuk walki French (Scott Adkins) pilnie potrzebuje pieniędzy. Aby je zdobyć, rozpoczyna pracę dla mafii jako komornik. 22:00 Immortals. Bogowie i Herosi – akcja, USA, Kanada, Wlk. Bryt., 2011. Wiele lat po mitycznym zwycięstwie Bogów nad Tytanami na horyzoncie pojawia się nowe zagrożenie. Żądny władzy król Hyperion (Mickey Rourke) wypowiada wojnę ludzkości.
	
16:50 Retro kino - Hrabia Monte Christo – cz. 2/4 – serial przygodowy, Francja, 1998 18:45 Serialowa nostalgia – Zmiennicy – serial 20:00 Bilet do kina - Na karuzeli życia – fab., USA, 2017 21:45 Informacje kulturalne 22:10 Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie – Szalom na Szerokiej – koncert finałowy 23:20 Seans kultowy – Życzenie śmierci – dram., USA, 1974 01:05 Kino nocne - Wróg numer jeden – thriller, USA, 2012. 03:55 Reżyserzy - Preston Sturges – dok., Wlk. Bryt., 2018 04:50 Informacje kulturalne	00:05 Porwanie – akcja, USA 2011. Nathan Harper (Taylor Lautner) od dawna ma przeczuć, że nie pasuje do swojej rodziny i żyje życiem kogoś innego. Pewnego dnia dokonuje zaskakującego odkrycia... 02:15 Menu na miarę – program kulinarny 02:55 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 03:55 Menu na miarę – program kulinarny 04:35 Z archiwum policji – program kryminalny 04:55 Na jedwabnym szlaku 05:30 Dyżur – serial medyczny

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła – program obyczajowy 06:00 Wiza na miłość – serial paradokumentalny 06:55 Wyluzuj, Scooby Doo! – serial animowany, USA 07:25 Richie milioner – kom., USA, 1994. Richie Rich (Macauley Culkin) jest jedynakiem, dzieckiem szczęścia. Ma kochających, bogatych rodziców. Pewnego dnia ktoś ich uprowadza. 09:20 Ten moment – program obyczajowy 09:55 Ukryta prawda 15:55 Głupi i głupszy – kom., USA, 1994. Lloyd Christmas (Jim Carrey) jest szoferem limuzyny. Pewnego dnia wiezie na lotnisko piękną kobietę... 18:10 Johnny English: Nokaut – film, USA, Francja, Chiny, Wlk. Bryt., 2018	06:00 Galileo – ciekawostki popularnonaukowe 10:00 Ewa gotuje – program kulinarny 10:40 Stawka większa niż życie: Hotel Excelsior, Cafe Rose – serial wojenny 13:20 Ninja Warrior Polska 15:20 Jaś Fasola – komedia, Wlk. Bryt., 1995 15:55 STOP Drogówka – serial policyjny 17:00 Policjantki i Policjanci – serial paradok. 22:00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny 00:00 Air Force One – thriller, USA, Niemcy, 1997. Samolot prezydenta USA Marshalla (Harrison Ford) zostaje przejęty przez terrorystów. Nie udaje im się jednak schwycić Marshalla, który stara się uratować zakładników. 02:45 Interwencja – magazyn reporterów 03:25 Top 10 – Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Gniew Tytanów – przyg., USA, Hiszp., 2012. Pomiędzy bogami i tytanami toczy się szaleńcza walka o władzę. 22:15 Apollo 13 – przyg., USA, 1995. NASA wysłała w przestrzeń kosmiczną kolejną załogę. W kierunku Księżyca wyrusza Apollo 13. Nie wszystko przebiega tak, jak powinno. 01:00 Psychol – sens., USA, 1998. Marion Crane (Anne Heche) Okrada swego pracodawcę i ucieka z łupem. W okolicy jest motel, w którym Marion zatrzymuje się na nocleg. 03:15 Hotel Paradise All Stars – program rozrywkowy 04:15 Druga strona medalu – talk show	09:00 Fatimskie orędzie nadziei 09:55 Słowo życia 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta 14:30 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:35 Kobiety wolności 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Inf. dnia 16:10 Powstanie Wielkopolskie 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Kartka z kalendarza – Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski

NIEDZIELA • 13 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski – talk-show prof. Jana Miodka 06:25 wojsko-polskie.pl – rep. 06:55 Słowo na niedzielę – Zakres wiary czyli literackie przygody – 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochać się w Polsce 09:05 Zegar Czarnoksiężnika – fantasy, Indie, USA, 2018 10:55 Janosik – serial 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański, Watykan, 2023 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Do zobaczenia w Lizbonie – rep. 13:15 BBC w Jedyne - Planeta doskonała - Oceanie – dok. 14:10 Z pamięci - Elżbieta Czyżewska – felieton	05:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia – serial obycz. 06:55 Dla niesłyszących - M jak miłość – serial obyczajowy 07:55 Pytanie na śniadanie – w tym: Pogoda Flesz 11:50 Silna Bialo-Czerwona – widowisko 14:00 Familiada – teleturniej 14:35 Koło fortuny – teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 – widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! – teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale – serial fabularyzowany 18:00 Panorama 18:20 Va Banque – teleturniej 18:50 Na sygnale – serial fabularyzowany
	
14:25 Daleko od szosy – serial 15:50 Alternatywy 4 – serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:35 Rolnik szuka żony 18:40 Jaka to melodia? 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda, Sport 20:20 W 80 dni dookoła świata 22:25 Zakochana Jedyńka – Miłość bez końca – fab., USA, 2020. Zakochanym w sobie do szaleństwa maturzystom nie była pisana wspólna szczęśliwa przyszłość... 00:05 Wdowy – krym., USA, 2018. Cztery wdowy mają do spłacenia grube miliony. 02:20 Nowe imperium – fab., Włochy, USA, Hiszp., 2006 04:15 Z pamięci - Elżbieta Czyżewska – felieton	20:00 Poszukiwany, poszukiwana – kom., Polska, 1972 21:40 Podwójna tożsamość – sens., USA, 2007. Tim Kearney, były marine, odbywający karę więzienia otrzymuje tzw. propozycję nie do odrzucenia. 23:20 Koncert Popołudniowa modlitwa 00:30 Kino bez granic - Zniewolony – dram. historyczny, Wlk. Bryt., USA, 2013. Wstrząsająca historia Solomona Northupa, który został podstępnie uprowadzony i sprzedany do pracy w niewoli, w której spędził 12 lat. 02:55 Zakochany anioł – kom. romantyczna 04:45 Rodzinka.pl – serial kom.

TVN	POLSAT
05:50 Uwaga! – program interw. 06:05 Tom i Jerry Show – anim. 07:00 Zgłoś ogród – program lifestyle'owy 08:00 Kuchenne rewolucje – pr. kulinarno-rozrywkowy 09:00 Dzień Dobry Wakacje – program dla młodzieży 11:30 Co za tydzień – magazyn 12:05 Weekendowa metamorfoza – program rozrywkowy 13:10 Ugotowani w parach – turniej kulinarny 14:15 Kobieta na krańcu świata – program Martyny Wojciechowskiej 14:50 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos – kom., USA, 1989 16:40 Gliniarz w przedszkolu – kom., USA, 1990 19:00 Fakty, Sport 19:30 Kronika Speedway Grand Prix 19:45 Uwaga! – program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:45 Gęsia skórka 2 10:45 Percy Jackson: Morze potworów – przygodowy, USA, 2013. 13:05 Więzień labiryntu: Lek na śmierć – fantasy, USA, 2018. Thomas staje na czele grupy zbiegłych Streferów, którzy wyruszają z ostateczną misją – muszą wkraść się do legendarnego Ostatniego Miasta 16:20 Ralf Demolka w Internecie – przygodowy, USA, 2018. Bohaterowie wyruszają na tułaczkę po sieci w poszukiwaniu części zamiennej, która uratuje grę Wandelopy. 18:50 Wydarzenia – program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń – rozmowa 19:45 Sport, Pogoda 20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni.
	
20:00 Saga Zmierzch: Zaciemnienie – horror, USA, 2010. Wampirzyca Victoria pragnie zemścić się na Belli za zabicie jej ukochanego. 22:40 Plaga – horror, USA, 2007. Katherine jest się wybitną detektywistką rzekomych cudów. 00:45 Kuchenne rewolucje – pr. kulinarno-rozrywkowy 01:45 Wewnętrzny wróg – serial 02:45 Szpital – program obycz. 03:40 Uwaga! – program interw. 04:00 Zamieszkać na plaży – program edukacyjny 04:30 Recepta na stary dom – program edukacyjny 05:00 Jak to jest zrobione – serial popularnonaukowy 05:30 Kto was tak urządził – program poradnikowy	22:05 Wojna o planetę małp – SF, akcja, USA, Kanada, 2017. Cezar i jego małpy uwikłane zostają w zbrojny konflikt z armią ludzi, na czele której stoi bezwzględny Pułkownik. Gdy Cezar i Pułkownik stają twarzą w twarz, dochodzi do spektakularnej bitwy. 01:10 Skąd wiesz? – obycz. USA, 2010. Dia Lisy (Witherspoon) aktywność fizyczna jest pasją życia. Kiedy zostaje wykluczona z drużyny, wszystko, co było dla niej ważne, w minucie przestało istnieć. 03:55 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy – program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:05 Irena Jarocka – koncert w Malborku 08:00 Liturgia prawosławna w Siemianówce 09:05 Eufonia 2022. Fusionsfonia. Muzyka ziemi ukraińskiej 11:15 Angielskie śniadanie – Wszystkie stworzenia duże i małe – serial kom., Wlk. Bryt., 2021 12:15 Od ucha do ucha – Przygody Gapiszona – serial animowany 13:10 Trzeci punkt widzenia – program publicystyczny 13:50 Mały Spirou – fab., Belgia, Francja, 2017. 15:30 Wędrowiec Polski - Biecz – rep. 16:05 Serialowa nostalgia – Alternatywy 4 – serial 17:15 Niedziela z... twórczością Jerzego Kawalerowicza – Pociąg – dram., Polska, 1959.	05:50 Kobra - oddział specjalny – serial kryminalny 07:50 Toto rozrabiaka – komedia, Francja, 2020 09:40 Kariera frajera – komedia, USA, 1998. 31-letni Bobby Boucher nie potrafi wyrwać się spod skrzydeł swojej nadopiekuńczej matki. 11:30 Ojciec panny młodej – komedia, USA, 1991. 22-letnia córka państwa Banks zamierza wyjść za mąż. Ojciec dziewczyny nie może się jednak pogodzić się z taką nowiną. 13:35 Blond ambicja – komedia, USA, 2007 15:30 Legenda Zorro – przygodowy, USA, 2005 18:00 Zakonnica w przebraniu – komedia, USA, 1992. Deloris – piosenkarka z podrzędnego baru – staje się świadkiem morderstwa.
	
20:00 Pożegnanie z Afryką – obycz., USA, 1985. ● 22:45 Informacje kulturalne 23:15 Trzeci punkt widzenia – program publicystyczny 23:55 Elvis i dziewczyna z Wiednia 01:05 Kino krótkich filmów – Buty ojca; Odbarwiona 02:05 Na karuzeli życia – dramat, USA, 2017. Historia czterech bohaterów, których losy są związane z parkiem rozrywkowym na Coney Island. 03:55 Legendy Rocka – Południowy rock; Skandynawska inwazja – cykl dok. 05:05 Podróże z historią – dok. 05:40 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura	22:15 Tańczący z wilkami – przyg., USA, 1990. Oficer wojsk Unii, porucznik Dunbar, na własne życzenie wyrusza do fortu Sedgwick, położonego na terenach należących do Indian. 02:00 Dyżur – serial medyczny 03:05 Taki jest świat – przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Z archiwum policji – program kryminalny 05:00 Nash Bridges

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła – program obycz. 06:00 Wiza na miłość – serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! – serial animowany, USA 07:35 Szkoła moich koszmarów – film rodzinny, USA, 2016. Zabawna komedia o tym, jak przeżyć w koszmarnej szkole. 09:25 Ukryta prawda 14:25 Bociany – kom., USA, 2016. Junior to najlepszy kurier w firmie, który na dodatek spodziewa się awansu. Przypadkowo jednak uruchamia Maszynę Produkcującą Dzieci... 16:15 Los numeros – kom., Polska, 2011. Kuba wygrywa dużą sumę w loterii pieniężnej. To początek kłopotów... 17:55 Gniew Tytanów – przyg., USA, Hiszp., 2012. Pomiędzy bogami i tytanami toczy się szaleńcza walka o władzę.	06:00 Galileo – ciekawostki popularnonaukowe 07:00 Niebezpieczne lotniska 08:55 Galileo – ciekawostki popularnonaukowe 10:55 Eragon – fantasy, USA, 2005 13:05 Szklanka po łapkach – kom., USA, 1998 14:50 Śześć dni, siedem nocy – romant. kom. przygod., USA, 1998 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 20:00 Braveheart – waleczne Serce – przygodowy, USA, Wlk. Bryt., 1995 23:45 Piramida – SF, USA, 2014. Zespół archeologów odkrywa piramidę o trzech bokach, zakopaną na pustyni egipskiej. 01:30 Ukryte miasta 02:35 Liczę, więc jestem 03:40 Śmierć na 1000 sposobów 04:00 Interwencja – magazyn reporterów 04:25 Top 10 – Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
20:00 Wielki mur – przyg., USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016. Jednostka do spraw specjalnych próbuje uczynić z Wielkiego Muru Chińskiego – ostatni bastion obrony dla ludzkości. 22:20 Tunel – film katastroficzny, USA, 1996. W tunelu Holland pod rzeką Hudson dochodzi do tragicznego w skutkach wypadku. 00:40 Idealny facet dla mojej dziewczyny – kom., Polska, 2009. Klaudia Rojek (Izabela Kuna), jest szefową Akademii Feministycznej. Szkoła ma problemy finansowe. Aby je rozwiązać, Klaudia planuje... 03:15 Małżeństwo pełne tajemnic – program obycz. 04:15 Druga strona medalu	09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza święta 10:35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela” 10:40 Jasnogórskie cuda i łaski 11:20 Fide et amore: Liturgia gregoriańska 12:00 Anioł Pański z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:00 Do światła 14:30 Bieszcza dla Jezusa 2020 15:00 Wieś – to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Sekrety mnichów 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:15 Prawda a Historia 17:30 Sól Ziemi 17:55 Kartka z kalendarza 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedokończzone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja Katolicka Rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótka Historia Zbawienia 21:00 Apel Jasnogórski

PONIEDZIAŁEK • 14 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Klan - telenowela TVP 06:30 Leśniczówka - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - Lato - mag. 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 BBC w Jedyńce - Planeta doskonała - Oceany - cykl dok. 14:00 Kwiecień z Madrytu - serial 15:00 Wiadomości, Pogoda	05:30 M jak miłość - serial 06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - magazyn kulinarny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - mag. kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz. 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:05 M jak miłość - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial
	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress, Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Ranczo - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda, Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Velvet - serial obycz. 21:30 Reset 22:30 Arena poglądów - debata 23:35 Balans bieli - magazyn 00:15 Bitwa o Midway - dram. wojenny, USA, 1976 02:35 Miłość bez końca - fab., USA, 2020 04:15 Upadek Kabulu 2021 - dok., Australia, 2021	18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Na sygnale - serial fabularny 20:10 Postaw na milion 21:00 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2007. Duża dawka humoru w otoczeniu sielankowego krajobrazu białostockiej prowincji. 23:15 Podwójna tożsamość - serial, Francja, 2020 00:20 Nie ma nas w domu - dram., Wlk. Bryt., Francja, 2019 02:15 Bolivar - serial kostiumowy 03:15 O mnie się nie martw - serial kom. 04:15 Faustyna - film biograficzny

TVN
05:50 Uwaga! - program interw. 06:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 08:00 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 08:55 Ten moment - program obyczajowy 09:30 Sekrety życia - serial paradokumentalny 10:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:40 Szpital - program obycz. 15:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny

20:15 Na Wspólnej - serial 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Zabójcy - sens., USA, Francja, 1995. Rath przyjmuje ostatnie zlecenie w jego karierze - ma zlikwidować pewnego Holendra handlującego oprogramowaniem. 00:15 Jestem legendą - film SF, USA, 2007. Opowieść o ostatnim człowieku w Nowym Jorku. 02:25 Grzesznica - serial, USA 03:25 Uwaga! - program interw. 03:45 Zamieszkac na plaży - program edukacyjny 04:15 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:45 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:00 MEGA HIT - Inferno - akcja, USA, Węgry, 2016. ● 22:45 Kursk - dram., 2018. Historia zatonięcia rosyjskiego okrętu podwodnego Kursk 01:15 Wojna o planetę małp - SF, akcja, USA, Kanada, 2017. Cezar i jego małpy uwikłane zostają w zbrojny konflikt z armią ludzi, na czele której stoi bezwzględny Polkownik. 04:25 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Muzyczne poranki 07:15 Informacje kulturalne 07:45 Słowobranie - magazyn 08:20 Wędrowiec Polski - Biecz 09:00 Pieniądz 09:20 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., Wlk. Bryt., 2021 10:20 Będzie lepiej - kom., Polska, 1936 12:15 W słońcu i w deszczu - serial 13:15 Informacje kulturalne 13:40 Ostatnia Habsburżanka - film dokumentalny 14:40 Reżyserzy - Preston Sturges - dok., Wlk. Bryt., 2018 15:35 Przypadki Gapiszonia - serial animowany 16:15 Retro kino - Hrabia Monte Christo - cz. 2/4 - serial przyg., Francja, 1998 18:10 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:45 Powrót Arabeli - serial

20:00 Kino Mistrzów - Milczenie - fab., Włochy, Tajwan, USA, Meksyk, 2016. Jezuita Cristovao Ferreira jest bezsilny wobec prześladowań i przemocy stosowanych przez japońskie władze wobec Japończyka, pragnącego przyjąć wiarę chrześcijańską. 22:45 Informacje kulturalne 23:20 Panorama kina polskiego - Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015 01:00 Kino nocne - Pożegnanie z Afryką - obycz., USA, 1985 ● 03:50 Informacje kulturalne 04:20 Scena muzyczna - Gang Tango - Piazzolla Tango Show - koncert

TV Puls
06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial przedstawia losy klientów i pracowników firmy kurierskiej „Twoja Paczka”. Każdy odcinek będzie koncentrował się wokół historii klienta i związany będzie z pracą kuriera w terenie. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Eliminatory - akcja, USA, 2016. Thomas McKenzie (Scott Adkins), były agent federalny, objęty programem ochrony świadków, wiecie spokojne życie, wychowując kilkuletnią córkę. W wyniku pomyłki mężczyzna zostaje zaatakowany w swoim domu w Londynie. 22:00 American Fighter - akcja, USA, 2019 00:00 Zenek - obyczajowy, Polska, 2020 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:15 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Nash Bridges - serial

TVN 7
05:00 Szkoła - Przyjaciółki, Marlena i Ela, właśnie skończyły osiemnaście lat, lecz nadal zachowują się jak rozbykane gimnazjalistki. 06:55 Szpital - program obycz. 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:00 Sprzątaczkę - program obyczajowy 11:45 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 12:45 Szpital - program obyczajowy 13:45 Sąd rodzinny - program sądowy 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 17:55 Szpital - program obycz. 18:55 Ukryta prawda

20:00 Testosteron - kom., Polska, 2007. Ślub Kornela (Piotr Adamczyk), z piosenkarką Alicją (Magda Boczarowska) ma być atrakcją towarzyską sezonu. Będzie to jednak weśle inne niż wszystkie... 22:35 Jesteśmy przyjaciółmi - obycz., Wlk. Bryt., Francja, USA, 2015. Szukający swej drogi przez życie DJ Cole spędza dni wciągając się po Hollywood z paczką kumpi. 00:40 Nachodzi Polly - kom., USA, 2004. Znany komik (Ben Stiller) prowadzi poukładane i starannie zaplanowane życie. Nagle wszystko się zmienia... 02:35 Małżeństwo pełne tajemnic - program 03:40 Mój sąsiad morderca

TV 4
06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Stawka większa niż życie: Ostatnia szansa, Podwójny Nelson - serial woj. 12:05 Jaś Fasola 12:40 Jaś Fasola radzi 12:55 Detektywi w Akcji 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Pokój 112 - Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:30 Selekcja 1 21:20 Predator, cz. 2 - Starty w miejskiej dżungli - SF, USA, 1990 23:45 Wzgórza mają oczy - horror, USA, 2006 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 SuperLudzie Extra 02:50 SuperLudzie 03:50 Trans World Sport 2023 04:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:15 Słowo życia 09:30 Moja Katolicka Rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Ukryci w łonie Matki 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Prawdziwie spadła z nieba 13:20 Słowo życia 13:30 Msza święta 14:30 Lalka 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuarium polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadczenie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Pasierbce 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 22:30 Cmentarz przy Lipowej 23:10 Testament Miłości Jana Pawła II w Elku

WTOREK • 15 sierpnia	
TVP 1	TVP 2
05:25 Czysta - dram. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:40 Pan Wołodyjowski - film historyczny, Polska, 1975, cz. I i II 11:45 Święto Wojska Polskiego 12:45 Film dokumentalny 13:45 Święto Wojska Polskiego 16:05 Polska w Sercu - koncert na Placu Ratuszowym w Wilnie 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Rolnik szuka żony - reality show. Program o prawdziwych ludziach, ich życiu i miłości rodzącej się w pięknych wiejskich plenerach. 18:45 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport	05:40 Radość studiowania. Wyższe Baptystyczne Seminarium Teologiczne - reportaż 06:10 Bella i Sebastian - film familijny, Francja, 2013. Sebastian zaprzyjaźnia się z bezpańskim psem, który podobnie jak chłopiec potrzebuje prawdziwego przyjaciela. 07:55 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz 11:45 U Pana Boga w ogródku - kom., Polska, 2007 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:25 Poszukiwani, poszukiwana - kom. Polska, 1972 18:00 Panorama
	
20:20 1920. Bitwa Warszawska - film historyczny 23:25 Będziesz miłował - dok., Polska, 2021. Film o Prymasie Tysiąclecia, bł. Stefanie kard. Wyszyńskim. Pokazuje działalność Prymasa w okresie komunizmu, jak również Jego zaangażowanie w obronę godności człowieka 00:35 Droga życia - dram., USA, Hiszp., 2010 ● 02:50 Przybyli ulani - kom., Polska, 2005. W sennym Osieku wielkie poruszenie. Już jutro dzień wojskowego święta, rocznica Cudu nad Wisłą. Z województwa przybędą notable - marszałek i biskup, a może nawet telewizja!	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:30 Na sygnale - serial 20:00 Polskie Biesiady - koncert 22:00 Maja wielka grecka wycieczka - kom., Hiszp., USA, 2009. Georgia, wykladowcy greki klasycznej, wskutek cięć budżetowych traci posadę i musi poszukać nowego zajęcia. Zostaje przewodniczką wycieczek. 23:45 Za horyzontem - fab., USA, 1992. Do Ameryki za chlebem i w poszukiwaniu szczęścia trafia para irlandzkiej emigrantów. 02:15 Delikatność - fab., Franc., 2011. Życie Nathalie zmienia się po nagłej śmierci męża, Francoisa.

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Doradca smaku - Karkówka z musztardą, selerem i suszoną śliwką - program kulinarny 07:00 SOS Ekipy w akcji - program policyjny 07:50 Ugotowani w parach - wydanie specjalne - program 08:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 11:00 Mój przyjaciel delfin - przyg., USA, 2011 13:30 Tylko dla orłów - film wojenny, Wlk. Bryt., USA, 1969 16:50 Jestem na tak - kom., USA, Australia 2008 19:00 Fakty 19:25 Sport, Pogoda 19:40 Uwaga! - program interw. 19:55 Doradca smaku - program kulinarny

20:00 Skazani na Shawshank - sens., USA, 1994. Odsiadujący dożywocie Red (Freeman) i bankier Andy Dufresne (Robbins) tworzą nieprawdopodobną więź, która przetrwa ponad dwadzieścia lat. 23:10 Siostry - kom., USA, 2015. Dwie dorosłe siostry chcą urządzić ostatnią imprezę... 01:30 Kuba Wojewódzki - program 02:40 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 03:15 Wewnętrzny wróg - serial kryminalny 04:10 Uwaga! - program interw. 04:30 Zamieszkac na plaży - program edukacyjny 05:00 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:35 Wędrowniki z dinozaurami 09:30 Jumanji - fantasy, przygodowy, USA, 1995. Dwunastoletni Alan znajduje tajemniczą grę planszową, dzięki której przenosi się do magicznej dżungli. 11:45 Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świt - fantasy, USA, 2010. Bohaterowie zostają wciągnięci do wnętrza obrazu i przetransportowani do Narnii. 14:05 Jeszcze większe dzieci - kom., USA, 2013 16:25 Narzeczony na niby - kom. romant., Polska, 2018 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport 19:55 Pogoda

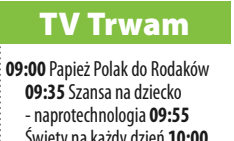
20:00 Królestwo niebieskie - akcja, USA, 2005. Dla kowala Baliana (Bloom) wojna religijna w odległej Ziemi Świętej nic nie znaczy, a mimo to wygnany zostaje w jej wir. 23:10 Wywizjon 303. Historia prawdziwa - woj., Polska, Wlk. Bryt., 2018. II Wojna Światowa. Polscy piloci w Wlk. Bryt. tworzą elitarną jednostkę - Wywizjon 303, który nie ma sobie równych. 01:35 Jumanji: Następny poziom - fantasy, przyg., USA, 1995 04:10 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:00 Zaginione-odnalezione - Skradzione ikony z Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie - magazyn 07:20 Informacje kulturalne 07:45 Wydarzenie aktualne 08:10 Owszem Mazowsze 08:45 Powrót Arabeli - serial 10:10 Dla Ciebie, Polsko - woj., Polska, 1920 11:05 Cud nad Wisłą - dok. fabularny 12:15 W słońcu i w deszczu - serial 13:20 Wnucio - kom., USA, 1922 14:50 Na tropach Madonny w Grocie - dok., USA, 2020 15:50 Ponette - dram., Francja, 1996. 17:40 Kromer Festival Biecz 2023 - Powrót pośła - spektakl Teatru Klasyki Polskiej 18:45 Powrót Arabeli - serial fantasy

20:00 Duma i uprzedzenie - fab., Wlk. Bryt., Francja, USA, 2005. Pięć siostr Bennet dorastało w przekonaniu, iż jedynym ich celem jest zdobycie mężów. 22:10 Genialna przyjaciółka - serial 23:25 Milczenie - fab., Włochy, Tajwan, USA, Meksyk, 2016 02:15 Panorama kina polskiego - Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015. Historia dwóch siostr, które postawione w trudnej sytuacji życiowej zmuszone są współdziałać, mimo wzajemnej niechęci. 03:50 Formularz - dok., Francja, 2020 05:00 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls
06:00 Wielkie wakacje - komedia, Francja, 1967. Bosquier (Louis de Funès) to wymagający dyrektor gimnazjum z internatem. 07:50 W krzywym zwierciadle: Wakacje w Vegas - komedia, USA, 1997. Clark Griswold postanawia zabrać swoją rodzinę do Las Vegas. Po pechowym locie Griswoldowie docierają do hotelu Mirage... 09:50 Matylda - familijny, USA, 1996. Matylda to wyjątkowa dziewczynka obdarzona ponadprzeciętną inteligencją 11:50 Johnny English: Reaktywacja 13:55 W imię króla 16:30 Tańczący z wilkami - przyg., USA, 1990. Porucznik Dunbar, wyrusza do fortu Sedgwick, położonego na terenach należących do Indian.

20:00 Zakonnica w przebraniu - komedia, USA, 1992. Deloris - piosenkarka z podrzędnego baru - staje się świadkiem morderstwa agenta jest najważniejsza ze wszystkich - musi znaleźć głównego hakera. 22:00 Gliniarz z Beverly Hills 3 - kom. sens., USA 1984. Detektyw Axel Foley (Eddie Murphy) podczas rutynowej akcji w jednym z warsztatów samochodowych trafiają na wyładowaną pieniędzmi furgonetkę. 00:00 Igrzyska śmierci: Kosogłos. Część 1 - akcja, USA, Kanada, Francja, 2014 02:30 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:30 Dyżur - serial medyczny 04:15 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial

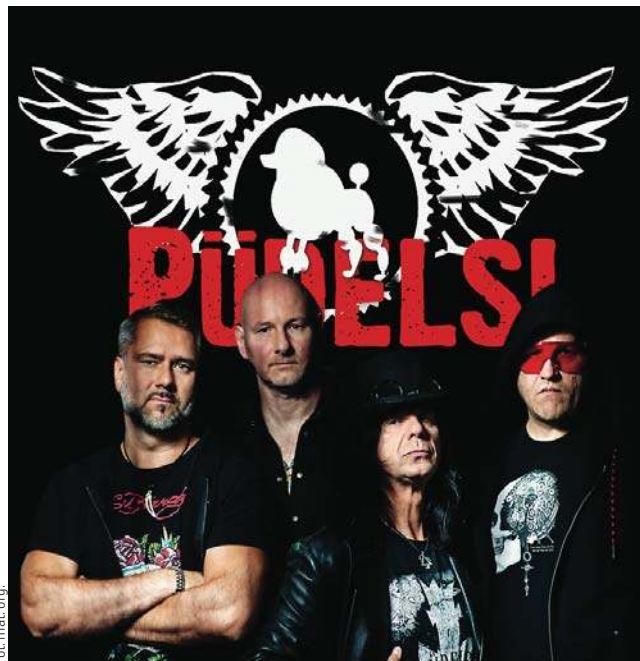
TVN 7
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:55 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:05 Bociany - kom., USA, 2016. Junior to najlepszy kurier w firmie, który na dodatek spodziewa się awansu. Przypadkowo jednak uruchamia Maszynę Produkcującą Dzieci... 12:55 Apollo - przyg., USA, 1995. NASA wysłała w przestrzeń kosmiczną kolejną załogę. W kierunku Księżyca wyrusza Apollo 13. Nie wszystko przebiega tak, jak powinno. 15:40 Gniew Tytanów - przyg., USA, Hiszpania, 2012. Pomiędzy bogami i tytanami toczy się walka o władzę. 17:45 Wielki mur - przyg., USA, Chiny, Austr., Kan., 2016.

20:00 Johnny English: Nokaut - film, USA, Francja, Chiny, Wlk. Bryt., 2018. Nowa misja emerytowanego agenta jest najważniejsza ze wszystkich - musi znaleźć głównego hakera. 21:55 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997. Służby bezpieczeństwa za wszelką cenę chcą rozwikłać zagadkę morderstwa w Białym Domu. 00:10 Dziką rzeką - sens., USA, 1994. Spływ rzeką zamienia się w koszmarny... 02:25 Małżeństwo pełne tajemnic - program 03:25 Mój sąsiad morderca - program 04:25 Druga strona medalu - talk show

TV 4
06:00 Stawka większa niż życie: Ostatnia szansa, Podwójny Nelson - serial woj. 08:15 Stawka większa niż życie: Wielka wyspa, Genialny plan płk. Krafca - serial woj. 10:45 Król i ja - film animowany 12:35 Eragon - fantasy, USA, 2005 14:45 Od sklepowej do królowej 16:45 Sześć dni, siedem nocy - romant. kom. przygod., USA, 1998 18:50 Wynajęcie zakupoholiczki - kom. romant., USA, 2009 21:00 Brudny szmal - dram. krym., USA, 2014 23:10 Szklana pułapka 5 - akcja, USA, 2013. John McClane pojawia się tym razem w Rosji, gdzie pojechał w poszukiwaniu syna Jacka. 01:20 Fabryka jedzenia 02:20 Śmierć na 1000 sposobów 02:50 Trans World Sport 2023 03:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:00 Papież Polak do Rodaków 09:35 Szansa na dziecko - naprotechnologia 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej 10:45 11:00 Uroczystość Wniebowzięcia NMP 13:00 Uroczystości z okazji Święta Wojska Polskiego pod hasłem „Silna Białostocznica” 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski

12 SIERPNIA

XIII Festiwal Rockowy ERROR 2023

Barczewo

To tradycja, że sierpniowy festiwal składa się z dwóch części: konkursowej oraz wieczornych koncertów gwiazd. Bez dwóch zdań jest to gratka dla sympatyków tego rodzaju muzyki. Do konkursu mogły przystąpić zespoły amatorskie działające na terenie Polski, grające muzykę ogólnie określaną jako rock. Do tegorocznego konkursu młodych zespołów zgłosiło się aż 36 grup. W przesłuchaniach wyłoniono cztery zespoły, które w tym roku będą rywalizowały w konkursie o główną nagrodę. Konkurs

rozpocznie się ok. godz. 11:30, a zaprezentują się w nim: DIMERA – Poznań, AYAHUASCA – Kielce, WINDERAIN – Trójmiasto oraz SUPER POTWÓR – Rumia. W popołudniowo-wieczornej części wystąpią zespoły, które tworzą barczewski ciężki klimat czyli Vagadilerha oraz Transkabel. Kolejnym zespołem prezentującym swój dorobek jest Mercurius. Kolejnymi gwiazdami wieczoru będą zespoły Pümpels oraz Róże Europy.

12 SIERPNIA

Pikniki wojskowe w ramach obchodów Święto Wojska Polskiego

Warmia i Mazury

Na terenie całego kraju odbędzie się blisko 70 pikników wojskowych, podczas których prezentowane będzie indywidualne wyposażenie żołnierza oraz sprzęt wojskowy będący na wyposażeniu Wojska Polskiego.

W województwie warmińsko-mazurskim odbędą 4 pikniki:

- » 12.08 Plaża miejska w Giżycku, ul. Nadbrzeżna
- » 13.08 Teren OSiR w Lubawie, ul. Łąkowa 8
- » 14.08 Park Ekologiczny w Pastłku, ul. Partyzantów
- » 15.08 Boisko do piłki nożnej w Starych Juchach, ul. Sportowa 1

12 SIERPNIA

XXIV Jarmark Mazurski w Szczytnie

Szczytno

Tegoroczna 24. edycja szczyńskiego jarmarku, jest organizowana na dziedzińcu Ratusza Miejskiego oraz w ruinach zamku krzyżackiego. Podobnie jak w ubiegłych latach do udziału w jarmarku zapraszani są twórcy ludowi, rzemieślnicy i wystawcy z Warmii i Mazur oraz regionów ościennych, którzy kultywują tradycje dawnego rzemiosła i sztuki ludowej. Podczas jarmarku odbywają się pokazy garncarstwa, tkactwa, koronkarstwa, plecionkarstwa a także rysunku. Można też spróbować domowego smalcu na razowym chlebie wypiekany w domowym piecu, a także różne rodzaje miodu pszczelego, kwasu chlebowego i koziczego piwa. Pokazom towarzyszą występy zespołów ludowych, biesiadnych i folkowych a od kilkunastu lat również zespoły z Wileńszczyzny.

Godz. 09.00, Ratusz i ruiny zamku krzyżackiego.

12 SIERPNIA

16. Warmińska Uczta Pierogowa w Biesowie

Biesowo

W programie:

- » kiermasz pierogów
 - » konkursy kulinarne
 - » koncerty muzyczne:
 - Innamorati, - Węgojska Strużka
 - Warmińska Kuźnia, - Dj Głazek
 - Kapela Podwórkowa, - Wędzone Węgorze, - Mr Góral, - Folk Lady, - Andrzej Rybiński
- Godz. 13.00, Biesowo gm. Biskupiec.

PROMOCJA

ZATANKOWAŁEŚ?

GAZETA OLSZTYŃSKA

DO KUPIENIA NA STACJACH ORLENU

12 SIERPNIA**Spotkanie z profesorem Zbigniewem Mikołajko****Lidzbark Warmiński**

W przededniu nadania tytułu Honorowego Obywatela Lidzbarka Warmińskiego profesorowi Zbigniewowi Mikołajko, zapraszamy na spotkanie w Salonie Literackim. Hasło popołudniowego spotkania to tytuł wiersza Wisławy Szymborskiej „Niektórzy Lubią Poezję”.

Godz. 16.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

14 SIERPNIA**PRO MUSICA ANTIQUA****Olsztyn**

Koncert kameralistów pod kier. prof. Leszka Szarzyńskiego.

Godz. 18.00, Kościół ewangelicko-augsburski, ul. Stare Miasto 1

Wstęp wolny.

14 SIERPNIA**KINO PL/_enerowe, GŁUPCY, reż. Tomasz Wasilewski****Olsztyn**

Opowieść o biologiczności, więzach krwi, pierwotnych impulsach i ich zderzeniu z rodziną.

Godz. 21.00, Park Podzamcze, przy fontannie „Ryba z dzieckiem”.

15/16/17 SIERPNIA**Sztynort Szanty Festiwal****17 SIERPNIA****Koncert: KUKULSKA MTV UNPLUGGED****Olsztyn**

Poszerzony skład, akustyczne brzmienia i niepowtarzalna oprawa wizualna w ikonicznym formacie.

Godz. 20.00, Amfiteatr, ul. Okopowa.

18 SIERPNIA**Wakacyjne koncerty edukacyjne – Muzyczne ZOO****Olsztyn**

Kwartet smyczkowy ProMusic: Aleksandra Abramowicz – skrzypce, Dominika Krauze – skrzypce, Katarzyna Lorek – altówka, Barbara Pirogowicz – wiolonczela.

Godz. 10.00/11.00/12.00, sala kameralna Filharmonii.

18-31 SIERPNIA**Międzynarodowy projekt typograficzny ph. „CopernicusPress 2023”**

Wystawa plakatów z okazji 550. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika.

19 SIERPNIA**R-GOL Turniej Bez Barrier - Rozgrywki Piłkarskie PZU Futbol Plus****Olsztyn**

Turniej będzie gromadził prawie 150 zawodników oraz ich rodziców, wolontariuszy i trenerów, ma na celu nie tylko zapewnienie dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami możliwości aktywnej zabawy i rywalizacji w przyjaznym środowisku, ale również promowanie idei równości, akceptacji i wzajemnego szacunku.

Godz. 10.00, Stadion AZS, ul. Oczapowskiego.

19 SIERPNIA**XVI Konkurs na najlepszy produkt żywnościowy Gminy Dywity „O Garniec Kłobuka”****Gady**

Gminny Ośrodek Kultury w Dywitach, Sołectwo Gady oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Gadach zapraszają na kolejną edycję konkursu na najlepszy produkt żywnościowy gminy Dywity „O Garniec Kłobuka”.

Oprócz konkursu kulinarnego będą zabawy i koncerty, zbiórka charytatywna oraz strefa animacji dla dzieci.

W programie:

- » Pokaz kulinarny – Klaudia Budny z MasterChef
- » Konkursy kulinarne dla uczestników
- » Pokazy grupy Gad Dance
- » Zespół PAKO BAND
- » Majcherski Band – piosenki szuwarowo-bagienne
- » Finał konkursu kulinarnego
- » Zabawa sołecka.

Godz. 16.00, Boisko przy świetlicy, Gady gm. Dywity.

WEEKENDOWY REPERTUAR HELIOS

Centrum Handlowe Aura,
Olsztyn, al. Piłsudskiego 16

PIĄTEK 11 SIERPNIA

KICIA KOCIA na pikniku / dubbing: 10:20, 11:40, 13:00, 14:20, 15:40, 17:00; GRAN TURISMO / dubbing: 11:00, 19:30; GRAN TURISMO / napisy: 13:45, 17:15; DEMETER: Przebudzenie zła / napisy: 14:40, 18:15, 21:00; MEG 2: Głębia / napisy: 18:45, 21:20; MEG 2: Głębia / dubbing: 15:40; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 11:15; WOJOWNICZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowany Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 14:00, 16:30; MAVKA i Strażnicy Lasu / familijny / b.o. / dubbing: 13:10, 16:45; PORADY NA ZDRADY 2: 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:30; BARBIE / napisy: 15:00, 18:30, 20:00, 21:10; BARBIE / dubbing: 12:20, 17:30; OPPENHEIMER / napisy: 12:00, 15:50, 19:00, 20:15; MIĘDZY NAMI ŻYWIOLIAMI / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 15:30; MIRA-CULOUS: Biedronka i Czarny Kot. Film / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 13:20;

SOBOTA 12 SIERPNIA

KICIA KOCIA na pikniku / dubbing: 10:20, 11:40, 13:00, 14:20, 15:40, 17:00; GRAN TURISMO / dubbing: 11:00, 19:30; GRAN

WEEKENDOWY REPERTUAR KINA AWANGARDA W OLSZTYNIE**PIĄTEK 11 SIERPNIA**

„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 17.45 sala studyjna
„Reality” - prod. USA : godz. 17.45 sala klubowa
„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 18.00 sala arte
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 19.45 sala arte
Wakacyjne remanenty : „Nostalgia” - prod. Włochy : godz. 19.45 sala studyjna

SOBOTA 12 SIERPNIA

„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 16.00 sala studyjna
„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 16.15 sala arte
„Siła naszych marzeń” - prod. Francja : godz. 17.45 sala arte-pokaz przedpremierowy
„Reality” - prod. USA : godz.

TURISMO / napisy: 13:45, 17:15; DEMETER: Przebudzenie zła / napisy: 14:40, 18:15, 21:00; MEG 2: Głębia / napisy: 18:45, 21:20; MEG 2: Głębia / dubbing: 15:30; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 11:00; WOJOWNICZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowany Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:10, 14:00, 16:30; MAVKA i Strażnicy Lasu / familijny / b.o. / dubbing: 10:00, 12:45, 16:45; PORADY NA ZDRADY 2: 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:30; BARBIE / napisy: 15:00, 18:30, 20:00, 21:10; BARBIE / dubbing: 12:20, 17:30; OPPENHEIMER / napisy: 12:00, 15:50, 19:00, 20:15

NIEDZIELA 13 SIERPNIA

KICIA KOCIA na pikniku / dubbing: 10:20, 11:40, 13:00, 14:20, 15:40, 17:00; GRAN TURISMO / dubbing: 11:00, 19:30; GRAN TURISMO / napisy: 13:45, 17:15; DEMETER: Przebudzenie zła / napisy: 14:40, 18:15, 21:00; MEG 2: Głębia / napisy: 18:45, 21:20; MEG 2: Głębia / dubbing: 15:30; MEG 2: Głębia / napisy / 3D: 11:00; WOJOWNICZE ŻÓŁWIE NINJA: Zmutowany Chaos / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:00, 14:00, 16:30; MAVKA i Strażnicy Lasu / familijny / b.o. / dubbing: 10:00, 12:45, 16:45; PORADY NA ZDRADY 2: 20:30; LASSIE. Nowe przygody / familijny / od 7 lat / dubbing: 12:30; BARBIE / napisy: 15:00, 18:30, 20:00, 21:10; BARBIE / dubbing: 12:20, 17:30; OPPENHEIMER / napisy: 12:00, 15:50, 19:00, 20:15

18.00 sala studyjna
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 19.45 sala arte
„Kochanica króla Jeanne du Barry” - prod. Francja : godz. 19.45 sala studyjna- pokaz przedpremierowy

NIEDZIELA 13 SIERPNIA

„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 16.00 sala klubowa
„Barbie” - prod. USA, Kanada : godz. 16.00 sala studyjna
„Alibi co.2” - prod. Francja : godz. 16.15 sala arte
„Siła naszych marzeń” - prod. Francja : godz. 17.45 sala arte-pokaz przedpremierowy
„Reality” - prod. USA : godz. 18.00 sala studyjna
„Oppenheimer” - prod. USA : godz. 19.15 sala klubowa
„Pierwszy dzień mojego życia” - prod. Włochy : godz. 19.45 sala arte
„Kochanica króla Jeanne du Barry” - prod. Francja : godz. 19.45 sala studyjna- pokaz przedpremierowy

NOWY NUMER

„MAGAZYN TURYSTYCZNY”

JUŻ W SPRZEDAŻY

Kupisz go w salonach Empik, na stacjach Orlenu, salonikach prasowych oraz na dworcach i lotniskach.

DR JACEK ZWIERNIK: W NEUROLOGII STALE COŚ SIĘ DZIEJE!

— NEUROLOG ŁĄCZY WIEDZĘ LEKARZA Z UMIEJĘTNOŚCIAMI DETEKTYWA — UWAŻA DR JACEK ZWIERNIK, SPECJALISTA NEUROLOGII, KOORDYNATOR ODDZIAŁU NEUROLOGICZNEGO WOJEWÓDZKIEGO SZPITALA SPECJALISTYCZNEGO W OLSZTYNIE. — NEUROLOGIA STALE SIĘ ROZWIJA.

— Dlaczego został pan neurologiem?

— Zaczniemy od tego, że zawsze chciałem być anestesjologiem... . Jednak ostatecznie wybór padł na neurologię: mój teść był neurologiem, moja żona też zawsze neurologiem chciała być. I to oni przekonali mnie, że ja też od zawsze marzyłem o neurologii...! Po namyśle stwierdziłem, że rzeczywiście tak było. Wybrałem więc neurologię i dziś wcale tego nie żałuję.

— A co jest w neurologii tak pociągającego?

— Bo neurologia jest fajna — mówiąc najkrócej. Neurologia łączy medycynę dedukcyjną sprzed wielu dekad — powiedziałbym nawet, że sprzed wieku — z nowoczesnymi metodami diagnozowania i z dużym postępem, który w neurologii stale się dokonuje. Badanie neurologiczne pozwala w 90 proc. wypadków ustalić prawidłowe rozpoznanie. I to nie tylko, by wiedzieć jaka to choroba — ale też jakie obszary mózgu, rdzenia kręgowego czy obwodowego układu nerwowego zostały uszkodzone. I tu zaczyna się ta „fajność”: na podstawie pojedynczych objawów,

widocznych gołym okiem, choć niezrozumiałych dla laików — jesteśmy w stanie stwierdzić, że ten akurat pacjent ma uszkodzony pień mózgu, inny płat czołowy, a jeszcze inny torebkę wewnętrzną. Jak dla mnie jest to piękna sztuka dedukcji, trochę przywodząca na myśl Sherlocka Holmesa. Do tego dodałbym jeszcze gałąź zabiegową — konkretnie udrażnianie naczyń mózgowych w przypadku udaru niedokrwinnego. W Polsce wciąż częściej zajmują się tym radiolodzy, ale kilkunastu moich kolegów neurologów w różnych ośrodkach też naczyń skutecznie udrażnia.

— Jak zmieniła się neurologia w ostatnich latach?

— Od wielu już lat neurologia stale idzie do przodu. Lekarze neurologicy wdrażają coraz nowsze metody diagnozowania i terapii. Ostatnio angażujemy sztuczną inteligencję (AI) — do diagnozowania pacjentów w schorzeniach układu nerwowego, ale też do prowadzenia ich leczenia. Dość powiedzieć, że dziś jesteśmy już w stanie pokazać, jak duże jest ognisko w przypadku udaru, ale także — ile z tego ogniska da się uratować. Sztuczna inteligencja podpowiada nam, gdzie wokół danego ogniska jest tzw. strefa półcienia, czyli penumbra. Jeśli zatem zastosujemy skuteczne leczenie, to jesteśmy w stanie tę strefę półcienia uratować. I to wspaniale — bo dzięki tej wiedzy możemy takiego pacjenta skierować na konkretną metodę leczenia. Głęboka stymulacja mózgu — to kolejny obszar neurologii, w którym widoczny jest wyraźny postęp. Tu zyskują pacjenci z chorobą Parkinsona — wszczepiamy do mózgu specjalne elektrody, które jesteśmy w stanie tak zaprogramować, by z jednej strony zniwelować objawy choroby, a jednocześnie nie wywoływać objawów niepożądanych. Bardzo duży postęp. Kolejna kwestia to mapowanie mózgu w przypadku padaczki, zwłaszcza tej, którą neurologicy nazywają lekooporną. Dzięki mapowaniu możemy zob-

— Lekarze neurologicy wdrażają coraz nowsze metody diagnozowania i terapii mówi dr Jacek Zwiernik (pierwszy z prawej)

razować ognisko padaczki w mózgu i na tej podstawie skierować pacjenta albo na leczenie operacyjne, albo na wszczepienie elektrody, która impulsami elektrycznymi będzie to padaczkowe ognisko blokować. Dziś młody człowiek, który pragnie rozpocząć przygodę z neurologią — jest w stanie znaleźć własną niszę w tej nauce. W ostatnich latach neurologia przestała być jedną wielką i złożoną dziedziną — to też postęp. Można się więc specjalizować w udarach — nam, neurologom bardzo na takich specjalistach zależy, bo z jednej strony nastąpił w tej dziedzinie duży postęp, ale i potrzeby są stale bardzo duże. Równie dobrze można być specjalistą od chorób układu pozapiramidowego — choćby leczyć dystonię toksyną botulinową. Albo od stwardnienia rozsianego — coraz więcej pacjentów, i to młodych, cierpi z powodu tego schorzenia, a innych trzeba zabezpieczyć przed jego rozwojem. To wymaga bardzo rozległej wiedzy, ale daje też kontakt z wysoko innowacyjnymi terapiami i bardzo zaawansowanymi metodami badań, choćby coraz lepszymi rezonansami. Neurologia to także skuteczne leczenie bólów głowy. Jak zatem widać — neurologia to mnóstwo ciekawych rzeczy, dużo się w niej dzieje, a postęp zachodzi niezwykle szybko!

— Jest też terapia genowa...

— Próby podejmowano od dawna, ale dotychczas

było trudno. Bo człowiek z nieprawidłowym genem może mieć wpro-

wadzony do organizmu tzw. nośnik — zazwyczaj są to cząstki wirusa, nie-

groźne, ale wnoszą odpowiedni gen. Wiele lat największym problemem był fakt, że te wirusy jednak organizm człowieka atakowały, powodując ciężkie powikłania. Dziś zaczyna się to zmieniać. Sztandarowym sukcesem w neurologii jest postęp w leczeniu rdzeniowego zaniku mięśni (SMA): wprowadzenie prawidłowego genu pozwala pacjentowi z SMA odzyskać częściową sprawność. Prace nad innymi terapiami genowymi wciąż trwają — choćby w kierunku uwarunkowanych genetycznie postaci choroby Parkinsona, a także niektórych padaczek. Ale krok milowy, w kontekście SMA, został już wykonany.

REKLAMA

JEST PRACA W OLSZTYNIE! **GAZETA OLSZTYŃSKA**

Jesteś kreatywny?

Masz w sobie niewykorzystany potencjał i niespożyte pokłady energii?

Łatwo nawiązujesz kontakty?
Posiadasz doświadczenie w sprzedaży?

DOŁĄCZ DO NAS!

Szukamy osób na stanowisko:

MANAGER DS. REKLAMY

GWARANTUJEMY CI:

- ♦ samodzielność, możliwość realizacji Twoich pomysłów
- ♦ szacunek i wsparcie bez względu na wiek i wykształcenie
- ♦ stabilność i bezpieczeństwo
- ♦ umowę o pracę oraz wszystkie świadczenia

Dołącz do lidera!
Bądź ambitny i celuj wysoko...
Pracuj tylko z profesjonalistami!

Aplikuj już teraz:

kadry@gazetaolsztynska.pl

GAZETA OLSZTYŃSKA.

DZIENNIK ELBLĄSKI.

15230tbp-a-K

— Proszę opowiedzieć też o nowoczesnych metodach diagnozowania.

— Możliwości zależą, ale też zmieniają się w zależności od dziedziny neurologii. W ostatnim czasie rozwinęło się przede wszystkim obrazowanie udaru mózgu. Jak już wspomniałem, dzięki tej nowoczesnej metodzie jesteśmy w stanie ustalić, jak duże jest ognisko udaru, zmierzyć dokładnie jego wielkość — a nawet zobaczyć, co da się jeszcze uratować. Przywracając krążenie — jesteśmy w stanie uratować przynajmniej część ogniska. Możemy też obrazować obecność zatkanych naczyń, które da się odblokować, ale też ocenić poziom tego zatkania. W zależności od długości odcinka naczynia mózgowego, który został zamknięty, stosujemy albo leczenie rozpuszczające, albo, w przypadku dużego skrzepu — trombektomię mechaniczną, czyli operacyjne usunięcie skrzepu. Bardzo często zresztą łączymy obie te metody, bo wtedy skuteczność jest największa. Z leczeniem reperfuzyjnym, czyli przywracającym krążenie, związana jest pewna anegdota: trafił do nas pacjent, który w wyniku udaru doznał porażenia prawych kończyn, a do tego sam stracił mowę i nie rozumiał mowy innych. Bardzo okaleczony... Natomiast po odratowaniu jego naczynia mózgowego — po od-

Na potrzeby lepszej edukacji zapobiegającej udarom w Wojewódzkim Szpitalu specjalistycznym w Olsztynie powstał nawet komiks

blokowaniu go — ten sam pacjent jeszcze na stole do interwencji naczyniowych podniósł się samodzielnie i nawet słyszeć nie chciał, że za chwilę będzie przewożony na łóżku transportowym! Przeciwnie — sam chciał to łóżko pchać na oddział...! W neurologii nazywamy takie przypadki dramatyczną poprawą. Nie są może zbyt częste, niemniej jednak za każdym razem każdy taki pacjent bardzo nas wzrusza... Bo to chwila, kiedy widzimy, że nasza praca i zastosowane terapie okazały się skuteczne. Poza tym widać też wtedy, jak potrzebna jest nasza praca. Akurat w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie

dysponujemy oprogramowaniem komputerowym, które leczenie udarów nam ułatwia. Ale też jako jedyny czynny ośrodek w naszym województwie wykonujemy trombektomie. To zresztą kolejny podział w neurologii, na tę ogólną i na udarową. W neurologii ogólnej mamy możliwość bardzo dokładnego obrazowania struktur mózgowych, a w przypadku ich uszkodzeń — obrazowania funkcjonalnego, z pomocą rezonansu funkcjonalnego właśnie. To szczególnie pomocne dla pacjentów w stanie śpiączki, minimalnej świadomości lub wegetatywnym — bo jesteśmy w stanie określić, czy jakieś obszary ich mózgu pracują, i ocenić szanse pacjenta na powrót do minimalnej sprawności. Dzięki rezonansowi połączonemu z badaniem EEG możemy też zobrazować ognisko padaczki i wybrać odpowiednią metodę leczenia. Podobnie obrazowanie pomaga w diagnozowaniu i leczeniu choroby Parkinsona: w przypadkach wątpliwych badanie DaTScan pokaże nam, czy poziom dopaminy jest wystarczający.

— Diagnoza uliczna — co to takiego?

— To zwrot, pochodzący z języka niemieckiego (Strassen Diagnose). A sam rodzaj diagnozy neurologów bardzo cieszę: bo my niektóre rzeczy chcielibyśmy wdrażać wśród wszystkich ludzi, nawet tych niezwiązanych z medycyną. Duża część schorzeń neurologicznych objawia się zaburzeniami w ruchu lub wyglądzie. Neurolog na pierwszy rzut oka i na długo zanim sam pacjent lub jego bliscy zauważą jakieś zmiany — potrafi rozpoznać chorobę Parkinsona. Albo akromegalię — obecność guza przysadki. Jesteśmy też w stanie określić, czy taki pacjent przeżył udar mózgu, choć on sam może o tym nie mieć pojęcia. Tak samo objawy dziecięcego porażenia mózgowego. Dla neurologów jednak najważniejsze jest, by każdy człowiek na ulicy mógł rozpoznać u innego człowieka objawy udaru mózgu. Istnieje prosta skala F.A.S.T., na podstawie której szuka się objawów udaru: opadnięty kącik ust, osłabienie ręki lub nogi i zaburzenia mowy. Niby wydaje się to zbyt proste, ale jednak...! Jeśli wystąpi choćby jedna z tych cech — szanse, że to udar, wynoszą ok. 72 proc. Jeśli natomiast wystąpią wszystkie trzy — prawdopodobieństwo udaru wynosi ponad 85 proc. Prosta, łatwa do nauczenia skala — a tak bardzo czuła. Wymyślona została po to, by jak najprędzej identyfi-

kowac udar, a dotkniętego
 nim pacjenta poddać na-
 tychmiast leczeniu reper-
 fuzyjnemu — trombolizie
 lub trombektomii. I nam,
 neurologom bardzo zależy,
 by ta skala była jak najbar-
 dziej rozpowszechniana,
 także w mediach.

— Jaka jest przyszłość neurologii? Co nas czeka za rok, za dziesięć lat?

— To ciekawe pytanie, ale odpowiedź jest trudna, bo postęp dokonuje się skokowo. Prowadzi się badania nad chorobami, postępy są niewielkie — aż tu nagle przychodzi przełomowe odkrycie i w jednej chwili znajdujemy lek! Trzeba pamiętać, że neurologia będzie coraz bardziej potrzebna — bo nasze społeczeństwo starzeje się. A choroby neurologiczne wiążą się z wiekiem: im człowiek starszy, tym bardziej neurologicznie choruje — na schorzenia naczyniowe, na udary... Pracujemy nad trombolizą, na razie przeprowadzaną w tzw. krótkim oknie. Ale stale to okno wydłużamy, dzięki czemu coraz więcej osób może skorzystać z dobrodziejstwa takiego leczenia. Na pewno sztuczna inteligencja pod nadzorem lekarza — będzie stale zyskiwać na znaczeniu. Mówi się, że w chorobie Parkinsona pacjenci z głębokimi stymulatorami mózgu będą w stanie, z pomocą AI, modyfikować pracę tych urządzeń tak, by uzyskiwać coraz lepsze efekty. Prowadzone są badania, które w padaczkach lekoopornych mogłyby przynieść implantację zbiorników — te uwalniałyby leki przeciwpadaczkowe bezpośrednio do ogniska choroby, co dałoby mniejsze ryzyko powikłań ogólnoustrojowych. Na wiele przełomów jeszcze czekamy: choćby na ustalenie dokładnych mechanizmów patogenetycznych stwardnienia rozsianego. Wiele do zro-

bieńia przez neurologów jeszcze... Dobre jest to, że możemy w badaniach nad chorobami neurologicznymi uczestniczyć w zespołach międzynarodowych. I wspólnie działać dla dobra wszystkich pacjentów!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA

F.A.S.T. — CZYLI CO?

FAST to po angielsku 'szybko'. W neurologii to jednak skrót, który może uratować życie. Pierwsze jego litery z angielska oznaczają twarz, ramię, mowę i czas — czyli te elementy, które w rozpoznawaniu pierwszych symptomów udaru mają kluczowe znaczenie.

F — face / twarz: w przypadku podejrzenia udaru należy poprosić chorego o uśmiech — wtedy należy obserwować czy twarz pacjenta zachowuje symetrię. Chodzi głównie o ewentualne opadanie kąćków ust — jeśli któryś kącik opada, może to niestety oznaczać udar. Opadanie kąćków ust jest efektem osłabienia i porażenia mięśni mimicznych twarzy.

A — arm / ramię: chorego należy poprosić o zamknięcie oczu i wyciągnięcie kończyn górnych do przodu wnętrzem dłoni do góry. Jeśli jedno ramię pozostaje niżej lub opada, może to sugerować udar.

S — speech / mowa: należy poprosić chorego o wypowiedzenie prostego zdania, np. „Mieszkam w Olsztynie” oraz o jego dokładne powtórzenie. Jeśli mowa chorego jest bełkotliwa lub jeśli pacjent ma problem z powtórzeniem zdania i przekręca je — to sygnał, że mogło dojść do udaru.

T — time / czas: ponieważ w przypadku udaru tak naprawdę najważniejszy jest czas — jeśli zaobserwujemy u pacjenta którykolwiek z wyżej wymienionych symptomów, należy niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe. Dzięki szybkiej pomocy medycznej oraz włączeniu prawidłowego leczenia można uratować choremu życie!

REKLAMA

Roman Łesiów
UROLOG

- leczenie zachowawcze i operacyjne
- USG układu moczowego
- cystoskopia, zabiegi operacyjne
- uroflometria

rejestracja Olsztyn, od godz. 13⁰⁰
Lancet 89 535 72 80
al. Wojska Polskiego 39

NEUROLOG
BEATA NOWAK
specjalista neurolog
poniedziałek 10:00-13:00
czwartek 10:00-13:00
Rejestracja tel. 89 534 23 33
w godz. 10:00-18:00
Olsztyn, ul. Pana Tadeusza 6
PANTAMED

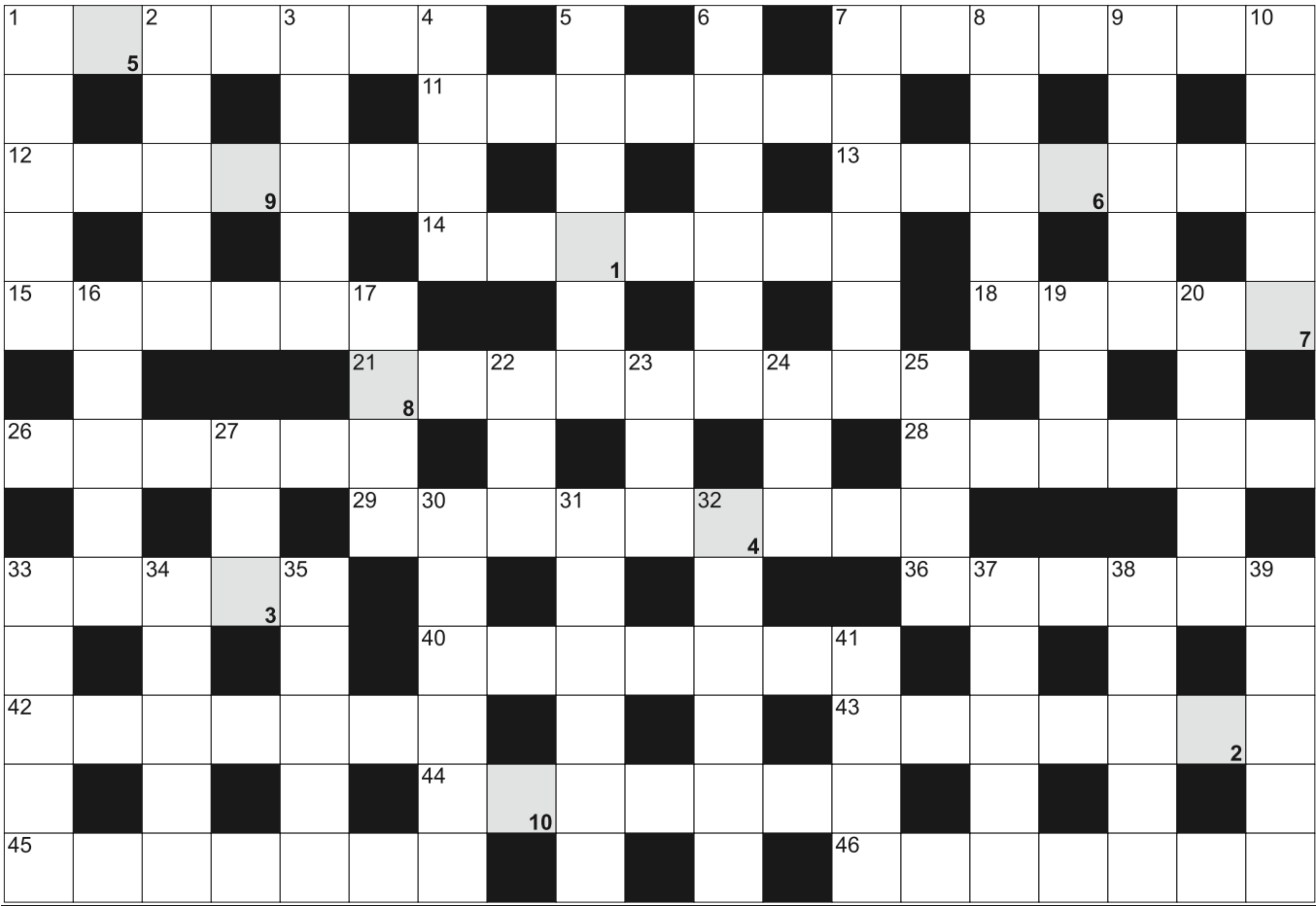
Dr n. med.
JACEK NOWAK
specjalista chirurgii ogólnej
i naczyniowej

PRZYJMUJE: poniedziałek-piątek 16.00-18.30

REJESTRACJA TEL. w godz. 10⁰⁰-18⁰⁰
tel. 89 534 23 33

Olsztyn
ul. Pana Tadeusza 6 (PANTAMED)

Krzyżówka klasyczna z hasłem

POZIOMO: 1) inaczej skorki, szczypawki; 7) ... wilcza jagoda, belladonna; 11) bigos, leczo lub knedle; 12) smaczne grzyby na pniach drzew; 13) odgrywa hejnał; 14) samochód z silnikiem diesla; 15) pisze i rysuje w metalu, rytownik; 18) gulgoczący ptak domowy z koralami; 21) lecznicze wdychanie pary; 26) Paleolog, żona Jana II Cypryjskiego; 28) w każdej przebieralni sklepowej; 29) miasto w Rosji, obecnie Petersburg; 33) okres godowy u ryb; 36) leśny, górzysty lub pustylny; 40) tekściarz kabaretowy; 42) nitki w rosole; 43) dzielnica Świnoujścia na Wolinie; 44) krem do twarzy w płynie; 45) znawca jedzenia lub dzieł sztuki; 46) najwyższy wodospad w Polsce.

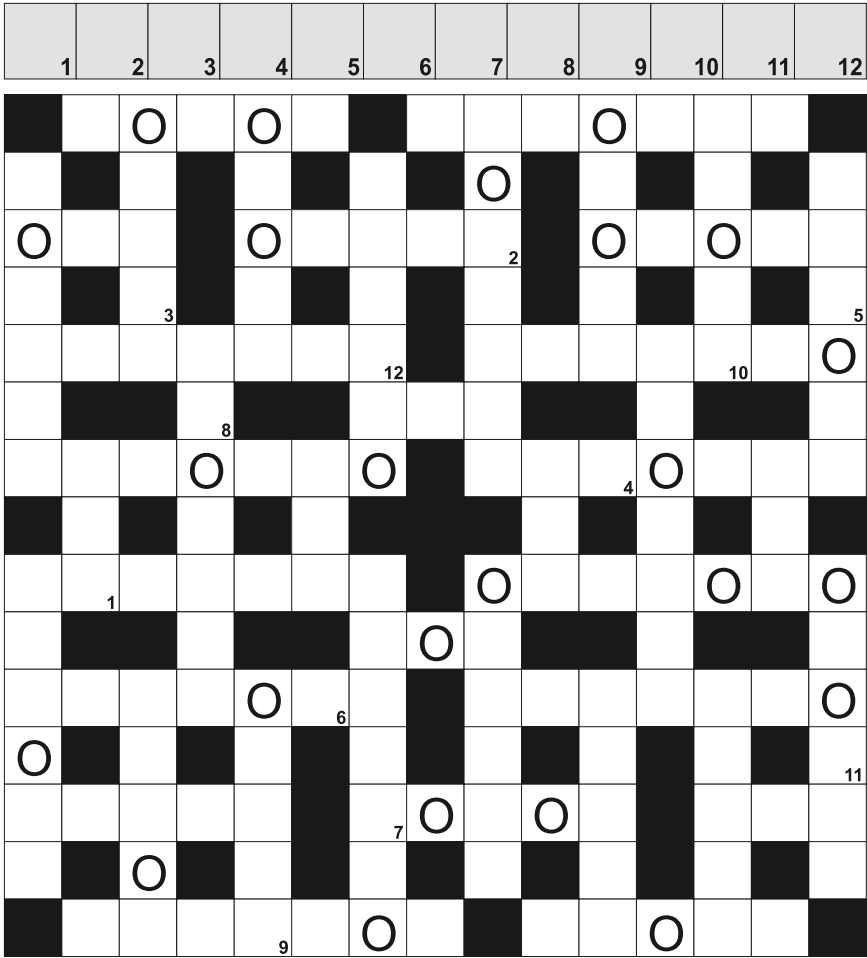
PIONOWO: 1) wóz pancerny; 2) niejedna w powiecie; 3) plamy na skórze, siniaki; 4) grecki region ze stolicą w Janninie; 5) redakcyjna w gazecie; 6) schodzi w górach; 7) góry graniczne Indii i Mjanmy z Sarametu; 8) i szyjne, i lędźwiowe; 9) złot inaczej; 10) but na zimę; 16) kubański taniec towarzyski; 17) waluta Kataru i Omanu; 19) bywa orli lub zadarty; 20) rzeka w Melbourne; 22) Solo, postać z "Gwiezdných wojen"; 23) roślina na obrusy i ubrania; 24) dawny władca Rosji; 25) Moro, były premier Włoch; 27) wykop, jama w ziemi; 30) Józef, kompozytor, nauczyciel Chopina; 31) niechciany, niepożądany gość; 32) peucedanum, roślina; 33) książka z wierszami; 34) potocznie o potentacie finansowym; 35) nakrycie na stół; 37) cukrowy lub ćwikłowy; 38) mała Zuzanna; 39) pokaz mody; 41) mrówkowy lub siarkowy.

Litery z pól od 1 do 10 utworzą hasło:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

BAŚKA z HASŁEM

Na diagramie poniżej ujawniliśmy samogłoskę "O". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 - utworzą rozwiązanie krzyżówki.

Macierzyński lub wypoczynkowy; jej stolicą jest Luanda; osłona lampy, abażur; rwący strumyk górski; najdłuższa rzeka Nowej Zelandii; afrykańskie państwo ze stolicą w Maseru; powieść Prusa z Wokulskim; gruszki i cytryny; mimowolny skurcz mięśni twarzy; inaczej cukier gronowy; zbędne kilogramy do zrzucania; tajna pracownia obcego wywiadu; botaniczny lub zoologiczny; waluta Kostaryki; potocznie o zakrętce słoika; zimowe roztopy i ocieplenie; broni oskarżonego w sądzie; armata lub haubica; inaczej o tyfusie; postronna lub duchowna; muchy i motyle; wdychamy go nad morzem; katalog z szablonami i wzorami; rodzinne miasto Napoleona Bonaparte; elektrokardiogram krócej; trzymają liście na łodygach; cicha broń z cięciwą; Makuszyński, autor "Szatana z siódmej klasy"; dwie ćwiartki razem; największa rzeka w Gabonie; literacki kapitan, wróg Piotrusia Pana; zdrowe warzywo dzielące się na ząbki; zys, ptak drapieżny; część naboju, w którą uderza iglica; "zapytać" po angielsku; bajkowe potwory ziejące ogniem; pochryzn lub jams, roślina; stary, zabytkowy i cenny przedmiot; dział administracji kierowany przez ministra; dwudziesta litera alfabetu greckiego; największa rzeka Wenezueli; był nim Shrek.

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

5			9	8	1	3	5		6					
9	8		3	5		6		7	8		5	4		6
6			8		5	9	4		6		3	1		
8	3	2			6					2			3	7
7			1	2	8			9	3	4			5	
1	9			7	3	2			1	8		6	3	
3	7		6	9			5					5	7	
	2					7							6	7
					4				5		2	4		

SUDOKU

6		9	4	7	5	1		2
1		2					5	
8			3	2	1	6		9
	6	8			9		2	
9						8		
				6	7	4	9	
				8	2	5		
		1		3	6			7
			9		4			

	9							7
						4	6	
	4		3	6			9	
8			4		6	5		
	2		5			3	1	
	6	7				8	2	
	1		6		3			5
							4	
6	5	8	2	9				

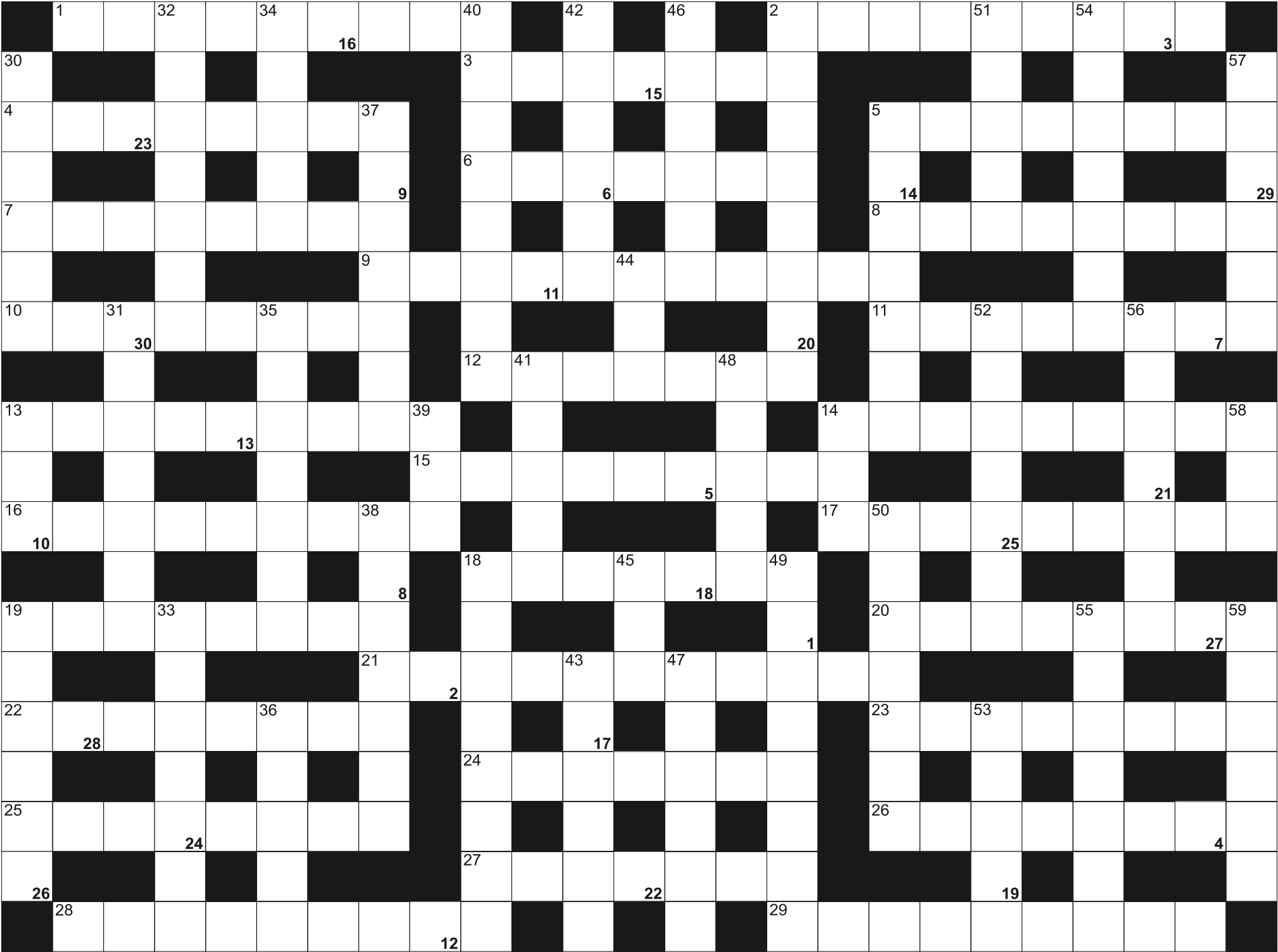
		6	1	8	2	4	5	
	5					2	9	1
2			3		9			
5			8	2	4	6	1	
			9		7			
		7	6					2
	3	2	5	4				9
			7	9				
4		9	2	6				8

986

987

988

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 30, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													</
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	----

POZIOMO: 1) plastikowe na żywność; 2) półwysep z Hamburgiem; 3) natręctw lub żołądka; 4) wyspy Moluki inaczej; 5) najwyższy szczyt Gór Kamiennych; 6) graniczy z Etiopią i Sudanem; 7) stolica kanadyjskiej prowincji Alberta; 8) mieszka za ścianą w bloku; 9) procedura usunięcia prezydenta; 10) inaczej trójkąt, instrument muzyczny; 11) amazońska wydra wielka; 12) ze stolicą w Maseru; 13) wyspa na Jeziorze Bodeńskim; 14) Graham, autor "Zemsty Manitou"; 15) Łukasz, były minister zdrowia; 16) lekarz od odporności organizmu; 17) Marta, Miss Polonia 2002; 18) największa wyspa Antyli Holenderskich; 19) dom dla mnichów; 20) opera Giuseppe Verdiego; 21) Julius Robert, ojciec bomby atomowej; 22) amerykański stan z Annapolis; 23) internat dla studentów; 24) Pavarotti, włoski śpiewak operowy; 25) trucizna znana z kryminałów; 26) Kazimierz Przerwa, polski poeta; 27) Giovanni Battista, malarz i freskant; 28) wyjeżdżają ze swojego kraju; 29) stolica Danii. **PIONOWO:** 2) mała, zielona, ostra papryczka; 5) pokaz obrazów w muzeum; 13) włoska telewizja publiczna; 14) aktor w pantomimie; 18) Julia zakochana w Romeo Montekim; 19) zawsze pokazuje igłą północ; 30) zespół Zenona Martyniuka; 31) największe jezioro Alaski; 32) Hańcza i Gopło; 33) używane przez skrzypków; 34) waluta Azerbejdżanu; 35) tatrzański szczyt z krzyżem; 36) José María, były premier Hiszpanii; 37) jedna z żon Bole-

sława Chrobrego; 38) wypoczynkowy lub badawczy; 39) ultrasonografia; 40) międzynarodowa policja; 41) stolica dawnej Białfy; 42) żyto świętojańskie inaczej; 43) oferowany w hotelu lub pensjonacie; 44) opłata importowa na granicy; 45) wazopresyna krócej; 46) Kasprowy w Tatrach; 47) alkohol etylowy; 48) niemiecki land z Wiesbaden; 49) ośmiokąt, oktagon; 50) przerwa między aktami w teatrze; 51) pierwszy krąg szyjny, szczytowy; 52) "... i miłość", sztuka Friedricha Schillera; 53) pierwiastek Ac; 54) Kaźmierska z "Królowych Życia"; 55) japońska sztuka układania kwiatów; 56) Urbańska lub Zylska, piosenkarki; 57) stolica Bahrajnu; 58) z prezesem Marianem Banasiem; 59) stolica Turcji.

SUDOKU

7		2	8		6			
	9	8		5		6	7	1
	4				3		2	5
2					8		6	
					1		3	
6		4					9	
4		3	7					9
8	1		6	3	2	4		7
5	2						8	

6				5			2	4
	3		7					
1		9	8	6		3		5
	9		1			8	3	
				2	3			9
						4		
7		1	9					8
	8	4				5	9	
	5			4		7	6	1

8					7	2		
					1			3
2	6						1	5
	2	4	1		3	8	7	9
	3		5		7			1
					2		3	
	1							
7	8				3		6	9
		9	2					

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

"AS" Domek letniskowy Na-terki, 603-584-180

DOM w samym centrum Lidz-barka Welskiego do remontu z możliwością zamieszkania i prowadzenia działalności gos-podarczej 230.000 tel. 512-279-098

OLSZTYN, Zatorze, Limanow-skiego 13, 58,62m2, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, piwnica, II piętro, 359 000zł, tel. 606-221-668

KONSTAL PRODUCENT
GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów

Najniższe CENY
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż GRATIS
Dogodne RATY

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

28230tbr-a-G

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

zamienię

"AS" zamiany mieszkań, do-mów, działek, 603-584-180

do wynajęcia

MIESZKANIE dwupokojowe wynajmę, 510-838-179

POKÓJ, 669-262-149

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

SPRZĄTANIE mieszkań - pro-mocja, 793-164-163

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

ZATRUDNIĘ w gospodar-stwie rolnym, 601-772-124

ZATRUDNIĘ w gospodar-stwie, 501-172-462

AUTO-MOTO

kupię

KUPIĘ stare motocykle, 504-631-626

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA
CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

REMONTY mieszkań, hydrau-lik, elektryka, 783-543-814

SZALÓWKA, podłoga, bo-azeria, sztacheta, taras; Tar-tak Żarnowo k. Augustowa, 693-491-205.

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od ho-dowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od ho-dowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

maszyny rolnicze

SPRZEDAM: MASZYNY ROL-NICZE UŻYWANE 200Szt. Kiwity tel. 605-429-486, Wę-gorzewo tel. 539-448-102.

380-314190pb1-b-M

Pogrążeni w bólu i żalobie zawiadamiamy, że 9 sierpnia 2023 r. odeszła do Domu Ojca nasza Kochana Mama, Babcia, Prababcia i Siostra

ś. † p. **Helena Sojka**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 12 sierpnia 2023 r. o godz. 10.00 Mszą Świętą w parafii Błogosławionego Stefana Wyszyńskiego przy ul. Wilczyńskiego. Ceremonia pochowania będzie miała miejsce na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Wdzięczna Bogu za Dar Jej Życia rodzina

1562230pb1-a-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 10 sierpnia 2023 r. zmarł Nasz Kochany Mąż, Tata, Dziadek, Brat i Wujek

ś. † p. **Wacław Bartnik**

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 14 sierpnia 2023 r. (poniedziałek) o godz. 9.45 pożegnaniem Zmarłego w kaplicy przy ul. Poprzecznej, skąd o godz. 10.15 nastąpi wyprowadzenie do parafii Świętego Franciszka z Asyżu przy ul. Dybowskiego (Kortowo) na Mszę Świętą pogrzebową. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach.

Pogrążona w smutku rodzina

AR_10.08-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 4 sierpnia 2023 r. zmarła

Barbara Zysman

z domu Kulecka

nasza najukochańsza Mamusia, Babcia, Prababcia, Siostra i Teściowa.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 12 sierpnia 2023 r. o godz. 13.00 przy głównej bramie cmentarza komunalnego przy ul. Poprzecznej w Olsztynie.

Zawiadamiają córki z rodzinami

1539230pb1-a-M

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci naszej Koleżanki

ś. † p. **Beaty Bakuły**

byłej pracownicy Urzędu Gminy Sorkwity.

Wyrazy głębokiego żalu i współczucia

Rodzinie oraz Najbliższym

w imieniu Samorządu Gminy Sorkwity składają: Wójt Gminy, Przewodnicząca Rady Gminy oraz Pracownicy Urzędu Gminy

5223kewm-a-M

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:

• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
*Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE

(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

WWW.POZEGNANIA.NET

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**,
plac Józefa Bema 5, tel. 89-539-74-80,
czynne w godz. 7.00-15.00,
soboty – nieczynne
b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**,
ul. Rybacka 35,
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00.

289190pb1-C-380-M

Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną
i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
☎ 89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

USŁUGI POGRZEBOWE

Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
☎ 89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
☎ 89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-f-M

1987 ZAKŁAD POGRZEBOWY

dawniej market

OLSZTYN 895 355 300
ul. Lengowskiego 18-20 602 327 277

BISKUPIEC 897 152 093
ul. Armii Krajowej 4 608 680 642

POGOTOWIE POGRZEBOWE 89 527-09-09

Pomożemy Ci godnie pożegnać

6142190pb1-g-M

nadajogloszenie.pl

nie musisz
wychodzić
z domu...

mp-xpo-NM-M

O PIŁCE

LIGA MISTRZÓW\\\\ Wyspy Owcze, rywal reprezentacji Polski w eliminacjach Euro 2024, są w wyjątkowo bojowym nastroju, bo Klaksvik znów wygrał w eliminacjach Ligi Mistrzów, tym razem 2:1 z norweskim Molde FK. Obie bramki strzelił Arni Frederiksberg, obwołany bohaterem narodowym.

Zdaniem norweskich mediów wyjazd do Torshavn miał być dla Molde FK formalnością, lecz skończył się żenującą porażką. Kanał telewizji publicznej NRK skomentował, że „rywale okazali się pełnym pasją zespołem, a powalił nas na kolana lokalny amator, z zawodu sprzedawca norweskiej mrożonej pizzy”.

„Jak widać nasza wiara w to, że nie ma rzeczy niemożliwych, ma jednak podstawy i wyraźnie nam to pokazał nasz bombowiec Arni, strzelając dwie bramki światowego poziomu i doprowadzając cały archipelag do ekstazy” - skomentował kanał telewizji publicznej Wysp Owczych Kringvarp. „Molde musi być w szoku, ponieważ żaden piłkarz Klaksvik nie otrzymuje pensji, natomiast Molde to napakowany zawodowcami bogaty klub z tradycjami. Na liście trenerów i zawodników znajdują się takie nazwiska, jak legenda Manchester United Ole Gunnar Solskjaer i były selekcjoner Norwegii i Danii Age Hareide”.

31-letni Frederiksberg rozegrał w drużynie narodowej zaledwie 11 meczów i w ostatnich latach nie był do niej powoływany, lecz teraz na Wyspach nikt nie ma wątpliwości kto powinien zostać kapitanem na jesienne mecze eliminacji Euro 2024, m.in. z Polską.

O Frederiksbergu stało się głośno na całym świecie, lecz on sam tonuje doniesienia na swój temat. „Pracuję do godziny 16, a później jadę na trening. Nie zamierzam zmieniać mojego stylu życia i zostać zawodowcem. Futbol to fajna gra, zabawa, hobby i chcę żeby

tak zostało” - powiedział na antenie NRK.

„Sukces Klaksvik nie jest przypadkiem. Wyspy Owcze to nie tylko futbol. Tam sport to styl życia i historyczny awans do mistrzostw Europy w piłce ręcznej pokazał, że Farerowie mają nie tylko umiejętności, lecz przede wszystkim ogromną pasję do sportu, więc dzisiaj każdy powinien się ich obawiać” - skomentował duński dziennik „Ekstrabladet”.

W styczniowych ME piłkarzy ręcznych w Niemczech Wyspy Owcze będą w grupie D rywallem Polski, Norwegii i Słowenii, natomiast mecze w piłkarskich eliminacjach Euro 2024 z Polską rozegrane zostaną 7 września w Warszawie i 12 października w Torshavn. „To będzie wielki zaszczyt gości Roberta Lewandowskiego, gwiazdora Barcelony, lecz jak widać my już nie jesteśmy małymi chłopcami i mamy naszego Frederiksberga, który może sprawić co najmniej jedną przykrą niespodziankę naszym rywalom” - skomentował Kringvarp.

Z innych wyników warto zwrócić uwagę na mecz w Bratysławie, gdzie Slovan przegrał 1:2 z Maccabi Hajfa. Zespół, który w dwumeczu będzie gorszy, w decydującej fazie kwalifikacji Ligi Europy zagra z Rakowem, jeśli częstochowianie odpadną z cypryjskim Arisem Limassol.

*** Inne wyniki 3. rundy eliminacji LM:** Panathinaikos Ateny (Grecja) - Olympique Marsylia (Francja) 1:0, Slovan Bratysława (Słowacja) - Maccabi Hajfa (Izrael) 1:2, Rangers FC (Szkocja) - Servette Geneva (Szwajcaria) 2:1, Raków Częstochowa - Aris Limassol (Cypr) 2:1, FC Kopenhaga (Dania) - Sparta Praga (Czechy) 0:0, PSV Eindhoven (Holandia) - Sturm Graz (Austria) 4:1, KI Klaksvik (Wyspy Owcze) - Molde FK (Norwegia) 2:1 (0:0), Olimpija Lublana (Słowenia) - Galatasaray Stambuł (Turcja) 0:3, SC Braga (Portugalia) - FK TSC Backa Topola (Serbia)

Fot. Mateusz Partyga

Piłkarze z Wikielca trzeciogigowy sezon zaczęli od pokonania 3:0 Mławianki

3:0, mecz AEK Ateny (Grecja) - Dinamo Zagrzeb (Chorwacja) został przełożony. Rewanż - 15 sierpnia.

LIGA KONFERENCJI\\\\ W 3. rundzie eliminacji Pogoń Szczecin na wyjeździe przegrała 0:5 (0:4) z KAA Gent, więc chociaż podobno „dopóki piłka w grze”, to jednak tym razem sprawa awansu praktycznie została już przesądzona. Rewanż zostanie rozegrany 17 sierpnia (g. 18).

*** Inny wynik:** AEK Larnaka - Maccabi Tel Awiw 1:1. Mecze Legia Warszawa - Austria Wiedeń i Lech Poznań - Spartak Trnava zakończyły się po oddaniu gazety do druku.

EKSTRAKLASA\\\\ W 4. kolejce Puszcza, która kilka dni temu odniosła pierwsze zwycięstwo w Ekstraklasie (1:0 ze Stalą), tym razem na stadionie Cracovii podejmie marzącą o odzyskaniu mistrzowskiej korony Legii. I być może w niedzielę beniaminek z Niepołomic nie będzie bez szans, bo warszawianie zapewne będą odczuwali trudny czwartkowy mecz z Austrią Wiedeń.

*** 4. kolejka, piątek:** Cracovia - Zagłębie Lubin (18 Canal+ Sport); **sobota:** Stal Mielec - Śląsk Wrocław (15 Canal+ Sport), Korona Kielce - Górnik Zabrze (17:30 Canal+ Sport), Widzew Łódź - ŁKS Łódź (20 Canal+ Sport);

niedziela: Pogoń Szczecin - Radomiak Radom (15 Canal+ Sport), Puszcza Niepołomice - Legia Warszawa (17:30 Canal+ Sport); **poniedziałek:** Warta Poznań - Ruch Chorzów (19 Canal+ Sport). Mecz przełożony: Lech Poznań - Jagiellonia Białystok.

*** Czołówka tabeli:** 1. Lech - 7; 2. Zagłębie - 7; 3. Legia - 6 (mecz mniej); 4. Pogoń - 6 (mecz mniej); 5. Jagiellonia - 6

III LIGA\\\\ Wikielec i Concordia zaczęły sezon od zwycięstw 3:0, a teraz zagrają odpowiednio ze Świttem i rezerwami Jagiellonii.

*** 2. kolejka, piątek:** Mławianka Mława - Legionovia Legionowo (18), Broń Radom - GKS Bełchatów (19:26); **sobota:** Pogoń Grodzisk Mazowiecki - ŁKS 1926 Łomża (15), Unia Skierniewice - Victoria Sulejówek (16), Concordia Elbląg - Jagiellonia II Białystok (17), Piłica Białobrzegi - Warta Sieradz (17); **niedziela:** Lechia Tomaszów Mazowiecki - Legia II Warszawa (12), Pelikan Łowicz - Olimpia Zambrów (12), Świt Nowy Dwór Mazowiecki - GKS Wikielec (14).

*** Czołówka tabeli:** 1-2. Legia II, ŁKS 1926 - 3; 3-5. Concordia, Victoria, Wikielec - 3; 6. Świt - 3 (...). 9. Jagiellonia II - 1.

IV LIGA\\\\ 2. kolejka, **piątek:** Olimpia Olsztynek - Olimpia II Elbląg (18), Tęcza Biskupiec - Stomil II Olsztyn (20); **sobota:** Mrągowia Mrągowo - Znicz Bia-

ła Piska (16), Mamry Giżycko - Rominta Gołdap (11), Polonia Lidzbark Warmiński - Jeziorak Iława (16), Granica Kętrzyn - Motor Lubawa (17), Mazur Ełk - Polonia Iłowo (14); **niedziela:** Constrict Lubawa - DKS Dobrze Miasto (16).

KLASA OKRĘGOWA\\\\ Drugą kolejkę rozpocznie piątkowy mecz w Olsztynie.

*** Grupa 1, piątek:** Warmia Olsztyn - Błękitni Pasym (18); **sobota:** Pisa Barczewo - Gwardia Szczecino (17), MKS Jeziorany - Cresovia Górowo Iławeckie (13), Łyna Sępólno - GKS Stawiguda (17), Węgoria Węgorzewo - Victoria Bartoszyce (17:30), Wilczek Wilkowo - Czarni Olecko (17); **niedziela:** MKS Korsze - Naki Olsztyn (17); wtorek: Śniardwy Orzysz - Orleń Reszel (17).

*** Grupa 2, sobota:** Płomień Turznica - Zatoka Braniewo (16), Ossa Biskupiec Pomorski - Unia Susz (15), Polonia Pastek - Drwęca Nowe Miasto Lubawskie (17), Huragan Morąg - Wąsza Pieniężno (15), Czarni Rudzienie - Tęcza Miłomłyn (16), MKS Działdowo - Iskra Narzym (16), Start Nidzica - Sokół Ostróda (16); **niedziela:** Kormoran Zwierzewo - Delfin Rybno (14).

KRÓTKO\\\\ Norweski napastnik Manchester City Erling Haaland przekazał tysiąc specjalnych futbolowych paczek dla najmłodszych piłkarzy i piłkarek mieszkających

i trenujących w jego rodzinnej gminie Time. Każda paczka o wartości 150 euro zawierała m.in. piłkę, strój piłkarski i torbę treningową.

Klub Bryne FK powstał w 1926 roku i obecnie występuje w II lidze norweskiej, a jego najbardziej znanymi piłkarzami są Erling Haaland i jego ojciec Alf-Inge.

*** Zaplanowany na 20 sierpnia mecz Interu Miami** z „polskim” Charlotte FC, w którym w barwach gospodarzy w Major League Soccer miał zadebiutować Lionel Messi, został przełożony. Wszystko za sprawą dobrych wyników klubu z Florydy w Leagues Cup, do których siedmioma golami przyczynił się Argentyńczyk. Inter Miami, którego współwłaścicielem jest były angielski piłkarz David Beckham, awansował do ćwierćfinału Pucharu Lig, rozgrywek z udziałem klubów z USA i Meksyku, i w piątek spotka się z Charlotte FC. Barwy tej drużyny reprezentują Polacy Karol Świdzki, Kamil Jóźwiak i Jan Sobociński. Cztery dni później jeden z tych zespołów czeka półfinał, a 19 sierpnia występ w pojedynku o trzecie miejsce, bądź w finale, więc rozegranie następnego dnia potyczki ligowej byłoby niemożliwe. Wszystko zatem wskazuje na to, że argentyński mistrz świata zadebiutuje w MLS dopiero 26 sierpnia w meczu wyjazdowym z New York Red Bulls.

36-letni Messi, uchodzący za jednego z najlepszych piłkarzy w historii, po przejściu z Paris Saint-Germain 21 lipca zadebiutował w ekipie z Miami. Dotychczas rozegrał cztery spotkania i zdobył siedem goli.

*** Jakub Stolarczyk** zadebiutował w barwach Leicester City w wygranym na wyjeździe 2:0 meczu pierwszej rundy angielskiego Pucharu Ligi z trzeciogigowym Burton Albion. 22-letni bramkarz rozegrał całe spotkanie. **DRYH**

SPRINTEM

SIATKÓWKA\\\\ W rozgrywkach PlusLigi zespół z Lublina zagra pod nazwą Bogdanka LUK. Lublinianie przygotowania do nowego sezonu rozpoczęli w czwartek. Drużyna pod nową nazwą oficjalnie zadebiutuje 17 sierpnia podczas turnieju Grand Prix PLS w Gdańsku oraz podczas Bogdanka Cup

im. Tomasza Wójtowicza w Lublinie.

ŻEGLARSTWO\\\\ Od dzisiaj w Hadze 36 polskich żeglarzy będzie rywalizować w mistrzostwach świata klas olimpijskich – pierwszej kwalifikacji do igrzysk w Paryżu. - Liczymy na siedem nominacji - ocenił dyrektor

sportowy PZŻ Dominik Życki. - To najważniejsza impreza sezonu i prawdziwy test prawdy dla każdego żeglarza, którego celem jest start w igrzyskach. Po drodze było wiele ważnych regat, z mistrzostwami świata i Europy poszczególnych klas oraz zawodami Pucharu Świata na czele, ale to wszystko było

tylko przystankiem na drodze do punktu docelowego. Najmocniejszą reprezentację Polska wystawi w klasie 49er, w której ma cztery załogi, w tym trzy zaliczane do światowej czołówki. W klasie ILCA 6 wystąpią doświadczona Agata Barwińska (SSW MOS Iława), która jest dwukrotną mistrzynią Europy oraz wi-

cemistrzynią świata, a także z powodzeniem konkurująca w gronie siostrzeńców pochodząca z Iławy Wiktoria Gołębiowska (Wiking Toruń).

LEKKA ATLETYKA\\\\ Polacy zdobyli trzy kolejne medale podczas mistrzostw Europy do lat 20 w Jerozolimie. Marek Zakrzewski wygrał bieg

na 200 m, Zuzanna Wiernicka była druga na 3000 m, a Maksymilian Szwed wywalczył brąz na dystansie 400 m. Biało-czerwoni w Jerozolimie zdobyli już pięć medali: dwa złote, dwa srebrne i brązowy. We wtorek Zuzanna Maślana była druga w pchnięciu kulą, a Zakrzewski wygrał bieg na 100 m. **DRYH**

DWIE PORAŻKI W TRZECH MECZACH

PIŁKA NOŻNA Pucharowa przygoda Stomilu skończyła się tak naprawdę zanim się zaczęła (1:2 w Olsztynie z Radunią w rundzie wstępnej), więc teraz ekipa ze stolicy regionu może się skupić na lidze - w niedzielę gra w Puławach z Wisłą (g. 17).

Nie tak miał wyglądać początek sezonu w wykonaniu olsztyńskiego zespołu, który - zgodnie z zapowiedziami - ma walczyć o awans. Tymczasem z trzech rozegranych meczów w Olsztynie aż dwa zakończyły się porażką Stomilu - na inaugurację II ligi trzy punkty niespodziewanie wywiozły rezerwy Zagłębia, a w środę w rundzie wstępnej Pucharu Polski lepsza okazała się Radunia. Trener Patryk Czubak to spotkanie potraktował jako poligon doświadczalny dla młodych zawodników i tych, którzy w ostatnim czasie grali mniej. Dlatego na boisku mieliśmy aż siedmiu młodzieżowców, w tym 16-letniego bramkarza Łukasza Jakubowskiego. Dopiero po przerwie szkoleniowiec zaczął wpuszczać zawodników, którzy w klubowej hierarchii są wyżej, ale - paradoksalnie - lepszy wynik osiągnęła mniej doświadczona ekipa w pierwszej połowie.

* Stomil Olsztyn - Radunia Stężyca 1:2 (1:1)

0:1 - Bartkowiak (8), 1:1 - Kośmicki (44), 1:2 - Biskup (73)
STOMIL: Jakubowski - Wójcik (65 Karlikowski), Szabaciuk (46 Bezpalec), Sadowski, Kośmicki, Tuleja - Florek, Laskowski (65 Stromecki), Szramowski, Kondracki (46 Krawczun) - Bała (46 Żwir)

Radunia od początku stwarzała groźne sytuacje. W 5. minucie Bartkowiak trafił w słupek, ale trzy minuty później, po błędzie obrony, już umieścił piłkę w olsztyńskiej bramce. Natomiast Stomil pierwszy celny strzał oddał w 15. min, co już można było uznać za pewien sukces, bo przecież w niedawnym meczu z Pogonią Siedlce ta trudna sztuka nie udało mu się ani razu. W 23. min mo-

Piłkarze ze Stężycy po ograniu Stomilu dzisiaj poznają rywala, z którym zmierzą się w pierwszej rundzie Pucharu Polski

gło być 2:0, ale na szczęście Jakubowski popisał się dobrą interwencją. Tuż przed przerwą olsztyńska drużyna doprowadziła do wyrównania - z lewej strony z rzutu wolnego dośrodkował Tuleja, a akcję skutecznie zamknął Kośmicki.

W drugiej połowie Stomil zaczął grać lepiej, więc kibice liczyli na kolejną bramkę, no i się doczekali, niestety, do siatki trafili rywale. A że więcej goli już nie było, więc tym samym zakończyła się pucharowa przygoda Stomilu.

- Przykro mi, że w takich okolicznościach przegraliśmy, bo zostawiliśmy sporo zdrowia i mieliśmy

dużo dobrych momentów - ocenił trener Patryk Czubak. - Szczególnie na początku drugiej połowy, kiedy wydawało się, że którąś z szans zamienimy na bramkę.

NASI MŁODZI ZAWODNICY, KTÓRZY WYSZLI W PIERWSZYM SKŁADZIE, PRZEZ 20 MINUT ZDERZYLI SIĘ Z NAPRAWDĘ NIEZŁYM ZESPOŁEM. MIMO TO STARALI SIĘ PRZEJĄĆ INICJATYWĘ, NO I UDAŁO SIĘ IM ZDOBYĆ BRAMKĘ. SZKODA, ŻE POTEM TEGO NIE POCIĄGNĘLIŚMY...

Stomilowi pozostała więc już tylko ligowa rywalizacja, a przed nim spore wyzwanie, bowiem w niedzielę w Puławach zagra z prowadzącą w tabeli Wisłą.

Warto przypomnieć, że w poprzednim sezonie oba kluby walczyły o awans, co prawda w lidze dwukrotnie lepsza była Wisła, ale w półfinale barażów górą był już Stomil.

Obecnie ekipa z Puław prowadzi z siedmioma punktami na koncie, lecz w trzeciej kolejce u siebie niespodziewanie jedynie zremisowała 1:1 ze Stalą Stalowa Wola.

- Wisła to bardzo wyrachowany zespół, który

posiada w swoim składzie kilku wyróżniających się zawodników - stwierdził trener Czubak. - Mamy jednak ciekawy plan na Wisłę i będziemy nad nim pracować. Poza tym cały czas staramy się wzmocnić zespół, niestety, sytuację skomplikowała nam kontuzja Bartosza Waleńcika (obrońca wypadł z gry na dwa miesiące - red.). Musimy się zastanowić, jak to rozwiązać: czy lukę tę wypełni ktoś z naszych obecnych piłkarzy, czy też będziemy musieli kogoś ściągnąć - zakończył olsztyński szkoleniowiec.

Wiadomo już, że blisko gry w Stomilu jest nato-

miast Yudai Shinonaga (ostatnio Korona II Kielce, wcześniej Warmia Olsztyn). Japończyk czeka na pozwolenie na pracę w Polsce i po spełnieniu tych formalności ma zostać zgłoszony do rozgrywek.

*** Inne wyniki rundy wstępnej PP:** Pogoń Siedlce - Olimpia Elbląg 2:1 (1:0), Chojniczanka Chojnice - Śląsk II Wrocław 2:0 (0:0), Sandecja Nowy Sącz - Garbarnia Kraków 1:2 (1:1), Znicz Pruszków - Górnik Polkowice 4:1 (2:0), Kotwica Kołobrzeg - Zagłębie II Lubin 2:1 (1:1), Wisła Puławy - Hutnik Kraków 2:0 (0:0), Motor Lublin - Lech II Poznań 1:0 (0:0), KKS 1925 Kalisz - GKS Jastrzębie 1:1, karne 3:0.

*** Inne mecze 4. kolejki II ligi, piątek:** Skra Częstochowa - Olimpia Elbląg (19); **sobota:** Pogoń Siedlce - KKS 1925 Kalisz (17), Zagłębie II Lubin - Sandecja Nowy Sącz (17), Chojniczanka Chojnice - Kotwica Kołobrzeg (18:30 TVP Sport); **niedziela:** ŁKS II Łódź - Stal Stalowa Wola (12), GKS Jastrzębie - Hutnik Kraków (17), Olimpia Grudziądz - Lech II Poznań (17), Radunia Stężyca - Polonia Bytom (17).

EM, DRYX

PO 3 KOLEJKACH

1. Wisła	7	5:2
2. Kotwica	6	7:2

3. Olimpia G.	6	4:2
4. Skra	6	2:3
5. Hutnik	5	5:2
6. Pogoń	5	3:1

7. Radunia	5	3:2
Zagłębie II	5	3:2
9. Kalisz	4	3:2
10. Stomil	4	3:3
11. ŁKS II	4	5:6
12. Olimpia E.	4	3:4
13. Chojniczanka	3	3:4
14. Polonia	3	1:2

15. Stal	2	1:3
16. Jastrzębie	1	2:5
Sandecja	1	2:5
18. Lech II	1	3:8